میلاد با سعادت امام حسن عسکری(ع) را به همگان شادباش می‌گوییم

اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

سه‌شنبه
• ۲ آبان ۱۴۰۲
• ۸ ربیع‌الثانی ۱۴۴۵
• ۲۴ اکتبر ۲۰۲۳

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۷۴۹ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۴۳۱ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

رامک
دوست بزرگ و کوچک

برگ زرین دیگری از افتخارات رامک

رامک برای اولین بار

واحد نمونه صادرات کشوری شد



سرمقاله



«مدیریت مصرف» اصلی فراموش‌شده در حوزه انرژی

۲

گفت‌وگو



نیمه نامرئی بازار مسکن

۹

گزارش‌های روز

تورم مسکن ۲برابر تورم مصرف‌کننده

۱۱

همراه با رکود، همگام با تورم

مرکز آمار ایران، با اعلام گزارش «شاخص و متوسط نرخ آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران»، به «توقف هشت‌ماهه» انتشار یکی از مهم‌ترین گزارش‌های آماری اقتصادی، پایان داد. براساس اعلام این مرکز، متوسط نرخ هر مترمربع واحد مسکونی در تهران در شهریور امسال به ۷۷ میلیون تومان رسیده است که ۷۹ درصد نسبت به شهریور پارسال، افزایش نشان می‌دهد. شاخص نرخ مسکن که مرکز آمار اعلام می‌کند، دارای ۲ نوع میانگین حسابی و وزنی نرخ است. میانگین حسابی کمابیش هم‌سطح قیمت‌هایی است که بانک مرکزی تا دی سال گذشته به‌شکل ماهانه، از نبض نرخ مسکن تهران، گزارش می‌کرد. مرکز آمار، میانگین وزنی نرخ مسکن در تهران را براساس محاسباتی مرتبط با شاخص هدانیک، برآورد و اعلام می‌کند که خلاصه این روش محاسبه آن است که «وزن معاملاتی مناطق ۲۲گانه» در محاسبه نرخ میانگین لحاظ می‌شود و از طرفی، اثر فاکتورهایی همچون «سن بنا» و «متراژ» که بر سطح نرخ آپارتمان تاثیر بالابرنده یا پایین برنده دارند، در میانگین وزنی، حذف می‌شوند. میانگین وزنی نرخ مسکن در تهران در شهریور امسال به ۸۰ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان رسیده است. در شهریور ۱۴۰۲، تورم نقطه به نقطه نرخ آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران به عدد ۷۵.۲ درصد رسیده و تورم نقطه به نقطه این ماه در مقایسه با ماه قبل (۸۴.۱ درصد) ۸.۹ واحد درصد کاهش داشته است. براساس گزارش مرکز آمار ایران، در شهریور ۱۴۰۲ شاخص نرخ آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران به عدد ۲۷۹.۹ رسیده که نسبت به ماه قبل (۲۸۴.۸)، ۱.۷ درصد کاهش داشته است.

۱۰

نمایندگان مجلس بر ضرورت رفع ناترازی بنزین تاکید دارند

خطر ورود ایران به فهرست «واردکنندگان بنزین»

براساس آمار، ایران از سال ۹۷ تا ۱۴۰۰ در فهرست کشورهای صادرکننده بنزین قرار داشت و این صادرات در سال ۱۴۰۱ متوقف شد. افتتاح فازهای سه‌گانه پالایشگاه ستاره خلیج‌فارس و شیوع کرونا در سال ۱۳۸۹ در مثبت شدن تراز تولید بنزین موثر بود و منجر به صادرات آن شد؛ عواملی که به مرور اثر خود را از دست داد و حالا با ناترازی بین تولید و مصرف بنزین مواجه شده‌ایم. با توجه به روند مصرف بنزین در کشور اگر سیاست‌های دقیق و عاجلی در پیش نگیریم، قطعا در آینده با مشکلات جدی مواجه خواهیم شد. در این صورت، حتی ممکن است مجبور به واردات بنزین در حجم بالا شویم. برخی از پیش‌بینی‌ها نیز حاکی از آن است که با روند فعلی، ایران در ۱۰ سال آینده، نیاز به واردات روزانه ۱۱۰ میلیون لیتر بنزین خواهد داشت. یعنی درآمد صادرات روزانه یک میلیون بشکه نفت ایران با نرخ ۷۰ دلار باید صرف واردات بنزین شود. بنابراین رفع ناترازی بنزین از الزاماتی است که باید با جدیت دنبال شود که نیازمند اجرای سیاست‌هایی از جمله دوگانه‌سوز کردن خودروها، افزایش ظرفیت تولید «سی.ان.جی» و پالایشگاهی، کنترل قاچاق بنزین، تقویت ناوگان حمل‌ونقل عمومی و بهبود کیفیت خودروهای داخلی در کنار خروج خودروهای فرسوده از ناوگان حمل‌ونقل است.

۴



عکس: آیدا فریدی

باوجود هشدار سازمان حمایت مصرف کنندگان به صنایع لبنی

رشد بدون توقف قیمت ادامه دارد

۸

تندیس صادرکننده نمونه ملی در دستان بزرگترین آروماتیک ایران

پتروشیمی نوری صادرکننده نمونه کشور در سال ۱۴۰۲ شد



شرکت پتروشیمی نوری در پی استمرار موفقیت‌های خود در عرصه ملی و بین‌المللی، این بار در بیست و هفتمین مراسم روز ملی صادرات، تندیس ارزشمند صادرکننده نمونه کشور را از وزیر صمت دریافت کرد.

به گزارش برند، مسئولیت اجتماعی و روابط عمومی شرکت پتروشیمی نوری، بیست و هفتمین مراسم روز ملی صادرات شنبه ۲۹ مهرماه، با حضور دکتر عباس علی‌آبادی وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت و معاونان این وزارتخانه، دکتر پورابراهیمی رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس، رئیس سازمان توسعه تجارت ایران، معاونت محترم دیپلماسی اقتصادی وزارت خارجه، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع معادن و کشاورزی ایران و جمع کثیری از مدیران صنایع مختلف کشور در سالن اجلاس سران برگزار شد. بنابر این گزارش مهندس صانعی مدیرعامل پتروشیمی نوری، به دلیل عملکرد درخشان مجموعه خود در حوزه صادرات و معیارهایی مانند توسعه بازار، اثربخشی استراتژی‌های نفوذ در بازار و پایداری حضور در بازارهای هدف، تشکل‌گرایی، ارزآوری و بازگشت کامل ارز به سیستم بانکی کشور، مشتری‌مداری، رعایت قوانین و مقررات تجاری بین‌المللی، حسن اخلاق حرفه‌ای و رفتار تجاری در تراز بین‌المللی، تندیس صادر کننده نمونه ملی در سال ۱۴۰۲ را از وزیر صمت دریافت کرد. در این مراسم که هر ساله به همت سازمان توسعه تجارت ایران و با هدف معرفی و تجلیل از برترین شرکت‌های تولیدی و خدماتی کشور در حوزه صادرات برگزار می‌گردد از بین بیش از ۶۰۰ شرکت تولیدی و خدماتی ،۴۱۰ شرکت صادرکننده نمونه سال ۱۴۰۲ معرفی و با اهداء لوح و تندیس از آنان تجلیل بعمل آمد.

شایان ذکر است شرکت پتروشیمی نوری با دریافت این تندیس، برای سومین بار عنوان صادرکننده نمونه کشور را از آن خود می‌نماید و در مراسم امسال نیز این شرکت، تنها شرکت از صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس است که در لیست برترین‌های حوزه صادرات قرار گرفته است.





جناب آقای دکتر احد علیخانی

حسن انتصاب شایسته جنابعالی بعنوان مدیرعامل صندوق بازنشستگی شرکت ملی صنایع مس ایران را صمیمانه تبریک عرض نموده و توفیق روز افزون شما را در پیش بردن اهداف شرکت را از درگاه خداوند متعال خواستاریم.

بردیا امیرتیموری، سرپرست موسسه فرهنگی مطبوعاتی صمت در استان کرمان



جناب آقای دکتر انصاری

با کمال مسرت و افتخار انتصاب جنابعالی را به سمت ریاست سازمان صنعت،معدن و تجارت استان البرز که سمبل بارزی از توانایی‌های ارزشمند و تلاش‌های خستگی‌ناپذیر جنابعالی می‌باشد تبریک عرض نموده. امید است در سایه الطاف الهی در پیشبرد اهداف جامعه صنعتی البرز موفق و سر بلند باشید.

هیات‌مدیره شرکت تولیدی قطعات خودرو سالارگستر و شرکت فیدار مکاترونیک ایرانیان



جناب آقای دکتر محمد انصاری

ریاست سازمان صنعت، معدن و تجارت استان البرز

انتصاب جنابعالی را به سمت ریاست سازمان صنعت، معدن و تجارت استان البرز تبریک گفته، امید است در سایه تاییدات الهی و با کوله‌باری از تجربه شما شاهد تحولات چشمگیر در صنعت البرز باشیم.

شرکت کیمیا اکسیر آسیا [اینانلو]



جناب آقای دکتر انصاری

ریاست محترم سازمان صنعت، معدن و تجارت استان البرز

انتصاب بجا و شایسته حضرتعالی را به سمت ریاست سازمان صنعت، معدن و تجارت استان البرز که نشان از درایت و لیاقت و توانمندی شماست تبریک گفته، رجای واثق داریم کارآمدی‌های برجسته شما نویدبخش پیشرفت و توسعه صنعت استان خواهد بود.

شرکت لوازم پزشکی سرمددرمان [براتی‌مقدم]



جناب آقای دکترمحمد انصاری

ریاست محترم سازمان صنعت، معدن و تجارت استان البرز

با اهدای نیکوترین تحیات، انتصاب شایسته جنابعالی را به‌عنوان ریاست سازمان صنعت، معدن و تجارت استان البرز تبریک گفته. امید است در سایه ایزد منان و با استفاده از تجارب و توانمندی شما در اعتلای تحول صنعت البرز موفق و موید باشید.

شرکت روغن موتور دماوند [فرزاد وزیری]

جناب آقای مهندس کیومرث هاشمی

وزیر محترم ورزش و جوانان

بدینوسیله هفته تربیت‌بدنی و ورزش را به حضرتعالی و تمامی دست‌اندرکاران ورزش کشور تبریک عرض نموده و سعادت، سلامتی و توفیق روزافزون تمامی عزیزان را از خداوند منان خواستارم.

علی‌اصغر دراکا، دبیرکل جمعیت خیریه دوستداران بهزیستی و عضو انجمن روابط عمومی ایران

سرمقاله



«مدیریت مصرف» اصلی فراموش‌شده در حوزه انرژی

رضا پدیدار - رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی تهران

استفاده درست و بجا از انرژی، متضمن توسعه پایدار در هر جامعه‌ای است؛ بر همین اساس، حفظ منابع باارزش انرژی و مدیریت صحیح مصرف آن یکی از مهم‌ترین موضوعات در دستور کار تمامی تدبیرپردازان و سیاست‌گذاران کشورهای جهان بوده و کلیه سیاست‌گذاران، دولتمردان و دست‌اندرکاران بخش انرژی را بر آن داشته است تا چاره‌ای برای رویارویی با مشکل افزایش بی‌رویه مصرف بیندیشند. در کشورهای صنعتی، مدیریت مصرف انرژی شاخصی هم‌وزن یک منبع انرژی در نظر گرفته می‌شود؛ به‌بیان دیگر، مدیریت انرژی و صرفه‌جویی‌های حاصل از آن را به‌عنوان منبع ششم انرژی، در کنار انرژی‌های فسیلی و تجدیدپذیر قرار می‌دهند، زیرا مدیریت انرژی می‌تواند منجر به چنان صرفه‌جویی‌هایی شود که گویی خود یک منبع جدید انرژی است. برهمین‌اساس، امروزه مهم‌ترین ابزار برای مواجهه با افزایش بی‌رویه مصرف، جلوگیری از هدررفت انرژی است، به‌طوری که استقرار و بکارگیری آن، تضمین‌کننده بهینه‌سازی مصرف و انتخاب الگوی صحیح و اعمال سیاست‌های درست در مصرف انرژی است؛ به‌بیان دیگر، بهینه‌سازی مصرف انرژی از تولید تا توزیع و در نهایت مصرف، به‌معنای بکارگیری پیشرفته‌ترین تکنولوژی‌ها و استفاده از علوم نوین مدیریت است.

به‌تعبیر دیگر، بهینه‌سازی مصرف انرژی، افزایش آگاهی، ایجاد فرهنگ صحیح و در نتیجه، مدیریت صحیح بر منابع و مصارف انرژی است که نیاز مهم امروز اقتصاد ایران نیز محسوب می‌شود. از طرفی، در حوزه انرژی در کشور فقط مشکل مصرف را نداریم و اگر یک فرآیند را از زمان تشخیص برای تولید و توزیع در نظر بگیریم و پس از آن به مصرف برسیم، اعتقادمان این است که تمام این مراحل مهم هستند؛ یعنی از زمانی که یک فناوری را برای تولید انرژی انتخاب می‌کنیم، باید دقت کافی در نوع فرآیند و تکنولوژی مبذول شود؛ به‌عبارت دیگر، اگر فرآیندها و ساختارهای‌مان در بکارگیری منابع درست باشد، به‌طورحتم عملکرد سازمان در بهره‌وری انرژی بالاتر خواهد بود. بر این پایه و با نگاه فرآیندی و سیستمی، اعتقاد داریم اگر مادر سالم داشته باشیم، کودک سالم هم خواهیم داشت. این نگاه مادر سالم برای کودک سالم از همه ابعادش مهم است؛ نه‌فقط تولید محصول درست و باکیفیت، بلکه استفاده درست از منابع و امکانات از جمله انرژی. به هر تقدیر، انتظار می‌رود مدیریت مصرف انرژی مانند سایر موضوعات اولویت‌دار، به یکی از دغدغه‌های مهم مدیران سازمان‌ها بدل شود و شاهد افزایش بهره‌وری در حوزه بسیار مهم انرژی در کشور باشیم تا بدین‌ترتیب بتوانیم از منابع متوسط، ستانده عالی داشته باشیم، نه از منابع عالی، ستانده متوسط. با آنچه از نظر گذشت، می‌توان گفت: «مدیریت» حلقه مفقوده مصرف انرژی در اقتصاد ملی ایران است.

و اما برای درک ضرورت موضوع «مدیریت» در مصرف انرژی باید نگاهی به جایگاه ایران در حوزه انرژی و ضرورت بهینه‌سازی مصرف بیندازیم. ایران دارنده بزرگ‌ترین ذخیرگاه نفت و گاز در جهان است. این مهم همه‌ساله از سوی آژانس‌ها و مراکز بین‌المللی معتبر بررسی و اعلام و مهر تایید بر آن زده می‌شود. میزان ذخایر اثبات‌شده نفت ایران، حدود ۱۵۸ میلیارد بشکه و ذخایر گازی ایران در سطح ۳۴ تریلیون مترمکعب است. همچنین، ایران بیش از ۹ درصد کل ذخایر نفتی اثبات‌شده جهان را در اختیار دارد و همچنان چهارمین مالک بزرگ ذخایر نفتی در جهان محسوب می‌شود، اما در بخش گاز، کشورمان نزدیک ۱۸.۲ درصد کل ذخایر جهان را در خود جای داده است و بزرگ‌ترین دارنده ذخایر گازی جهان به‌شمار می‌رود. همان‌گونه که ملاحظه می‌شود، کشور ما از حیث ذخایر نفت و گاز در وضعیتی بسیار ایده‌آل و استثنایی قرار دارد، اما در موضوع مدیریت و شدت مصرف این انرژی‌های پایان‌پذیر، در شرایط پایدار و رضایت‌بخشی قرار نداریم و اعداد و ارقام مصرف انرژی در ایران همواره در دنیا رکورد زده است؛ رکوردی منفی و تاسف‌برانگیز.

با نگاهی به شدت مصرف انرژی در ایران و مقایسه آن با کشورهای توسعه‌یافته یا در حال توسعه درمی‌یابیم که فاصله‌ای بعید در این زمینه وجود دارد. شدت مصرف ما حدود ۹ برابر کشوری مثل ژاپن (که کمترین شدت انرژی را در دنیا دارد) و حدود ۴ برابر شدت انرژی متوسط دنیا است. تنها در بخش ساختمان، بیش از ۴۰ درصد انرژی کشورمان به‌صورت بی‌رویه مصرف می‌شود که علت اصلی آن به نوع ساخت و بی‌توجهی به مبحث ۱۹ و معاینه فنی دوره‌ای موتورخانه‌ها برمی‌گردد.

از سوی دیگر، تلفات انرژی هم در شبکه انتقال و توزیع زیاد است و در مجموع به حدود ۱۵ تا ۱۷ درصد می‌رسد که از این میزان حداقل ۱۲ درصد مربوط به شبکه توزیع و فوق‌توزیع است و حدود ۳ تا ۵ درصد هم مربوط به شبکه انتقال می‌شود که اگر با تدابیری ویژه می‌توانستیم مجموع تلفات توزیع و انتقال را به حدود میانگین جهانی ۷ تا ۸ درصد برسانیم، کمک شایان‌توجهی به مدیریت مصرف انرژی می‌شد. به‌اعتقاد نگارنده، روش‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی با هدف مقابله با شدت مصرف انرژی به‌طورمعمول به ۲ دسته قیمتی و غیرقیمتی تقسیم می‌شوند. بر این اساس، اصلاح ساختارها و قوانین، ارتقای فناوری و اصلاح رفتار مصرف‌کنندگان به‌عنوان ۳ راهکار عمده غیرنفتی و سیاست‌های مالیاتی (یارانه‌ای) و آزادسازی قیمت‌ها به‌عنوان مهم‌ترین ابزارهای قیمتی شناخته و توصیه می‌شوند. در همین حال، بسیاری از صاحب‌نظران، اجرا نشدن توأم ۲ روش قیمتی و غیرقیمتی را دلیل عدم‌موفقیت سیاست‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی در ایران و پایین بودن بهره‌وری آن می‌دانند. کلام پایانی اینکه، اصلاح الگوی مصرف و مدیریت انرژی در ایران و جایگاه منطقی آن در اقتصاد، نیازمند اراده و عزمی جدی است. در این میان، ابزار نرخ تنها انگیزه کافی برای رشد بهره‌وری را از طریق جایگزینی بین عوامل تولید فراهم می‌کند. اگر در این شرایط، ساختار اقتصادی و امکانات لازم برای ارتقای کارآیی موجود نباشد، نمی‌توان انتظار داشت الگوی مصرف انرژی و موقعیت آن در اقتصاد ملی ایران اصلاح شود.

نام‌نویسی ۷۸۰۳ نفر در انتخابات مجلس

سخنگوی ستاد انتخابات کشور با اعلام تعداد ثبت‌نام‌کنندگان قطعی انتخابات مجلس دوازدهم، گفت: تا ظهر روز پنجم، ۷ هزار و ۸۰۳ نفر دواطلب رسمی هستند.

به‌گزارش ایرنا، محسن اسلامی ظهر روز دوشنبه با اعلام تعداد ثبت‌نام‌کنندگان قطعی انتخابات مجلس دوازدهم، اظهار کرد: تا ساعت ۱۴ ، ۷ هزار و ۸۰۳ نفر ثبت نام قطعی داشتند و در روز پنجم هزار و ۲۶۱ نفر تا این لحظه ثبت‌نام کردند.

سخنگوی ستاد انتخابات کشور اضافه کرد: ترافیک بالایی در سامانه داشتیم. از همین‌رو بهتر است داوطلبان در مدیریت زمان دقت داشته باشند تا مشکلی در ثبت‌نام وجود نداشته باشد.

اسلامی بااشاره به ترکیب جنسیتی ثبت‌نام‌کنندگان، اظهار کرد: همچنان ۱۰ درصد زن و ۹۰ درصد مرد هستند. ترکیب سنی هم ۳۰ تا ۴۰ سال (۲۸ درصد)، ۴۰ تا ۵۰ سال (۳۷ درصد)، ۵۰ تا ۶۰ سال (۲۶ درصد) و ۶۰ تا ۷۵ سال (۹ درصد) است.

وی همچنین بااشاره به مدرک تحصیلی ثبت‌نام‌کنندگان تا این لحظه، گفت: ۷۹ درصد داوطلبان دارای مدرک کارشناسی‌ارشد، ۱۴ درصد دارای مدرک تحصیلی دکترا، ۵ درصد کارشناسی و ۲ درصد هم دارای مدرک حوزوی هستند. سخنگوی ستاد انتخابات کشور به ترکیب شغلی ثبت‌نام‌کنندگان قطعی در انتخابات اشاره کرد و گفت: این افراد به‌ترتیب کارمند، بازنشسته، فرهنگی، آزاد، استاد دانشگاه، وکیل، قاضی، نماینده مجلس، پزشک، نظامی و روحانی هستند.

وی استان‌های البرز، تهران، قم، خراسان‌رضوی، یزد، چهارمحال‌وبختیاری، اردبیل، اصفهان، لرستان و خوزستان را به‌ترتیب استان‌های پیشرو در تعداد ثبت‌نام‌کنندگان قطعی در انتخابات دوازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی عنوان کرد.

ثبت‌نام نهایی داوطلبان مجلس شورای اسلامی از ساعت ۸ صبح روز پنجشنبه ۲۷مهر به مدت یک هفته آغاز شد و داوطلبان می‌توانند از طریق پنجره واحد انتخابات وزارت کشور به نشانی keshvar.moi.ir به‌صورت برخط نسبت به تکمیل کاربرگ ثبت‌نام و بارگذاری مدارک و گواهی‌های موردنیاز اقدام کنند.

آن دسته از داوطلبانی که در مرحله پیش‌ثبت‌نام، نام نویسی و کد رهگیری دریافت کردند، مجاز به ثبت‌نام نهایی هستند.

محمدتقی شاهچراغی، معاون سیاسی وزیر کشور مدت زمان نام‌نویسی را بین ۳۰ تا ۴۵ دقیقه عنوان کرد.

رئیس ستاد انتخابات کشور درباره جابه‌جایی حوزه انتخابیه گفت: در طول دوره ثبت‌نام نهایی، داوطلبان از صبح ۲۷مهر تا ۱۸ بعدازظهر سوم آبان می‌توانند حوزه انتخابیه خود را جابه‌جا کنند.

دوازدهمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی و ششمین دوره انتخابات خبرگان رهبری روز جمعه ۱۱ اسفند برگزار می‌شود.

رئیسی در جلسه شورای‌عالی انرژی:

روند مصرف انرژی بررسی و راهکارهای بهینه‌سازی ارائه شود



رئیس‌جمهوری با تاکید بر اهمیت مدیریت توأمان مصرف انرژی در کنار مدیریت تولید، به کم‌توجهی به مدیریت مصرف طی سال‌های گذشته اشاره و بر برنامه‌ریزی موثر در این زمینه همراه با نظارت منظم و مستمر بر عملکرد دستگاه‌های مسئول و برخورد با هرگونه کم‌کاری دستگاه‌های مذکور تاکید کرد.

به‌گزارش ایسنا، سیدابراهیم رئیسی ظهر روز دوشنبه در جلسه شورای‌عالی انرژی با تاکید بر اهمیت موضوع بهینه‌سازی مصرف انرژی، این شورا را به بررسی دقیق روند فعلی مصرف و ارائه سریع راهکارهای بهینه‌سازی مکلف کرد.

رئیس‌جمهوری با بیان اینکه دولت مردمی وارث ناترازی شدید در عرصه انرژی است، رفع این ناترازی را باتوجه به امکانات و ظرفیت‌های کشور امکان‌پذیر دانست و با تقدیر از اقدامات قابل‌توجه انجام‌شده در دولت مردمی، از دستگاه‌های مسئول خواست با تلاش بیشتر برای رفع سریع‌تر این ناترازی، از آسیب‌های آن به بخش‌های دیگر نظیر صنعت، کشاورزی و مصارف خانگی بکاهند. رئیسی با تاکید بر اهمیت مدیریت توأمان مصرف در کنار مدیریت تولید، از کم‌توجهی به مدیریت مصرف طی سال‌های گذشته گفت و بر برنامه‌ریزی موثر در این زمینه همراه با نظارت منظم و مستمر بر عملکرد دستگاه‌های مسئول و برخورد با هرگونه کم‌کاری دستگاه‌های مذکور تاکید کرد.

افزایش سهم تولید انرژی‌های تجدیدپذیر، بهره‌گیری از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان در زمینه بهینه کردن بیش از پیش مصرف و نیز کاهش اتلاف انرژی، تاکید بر اجرای جدی مقررات ناظر بر کاهش و بهینه شدن مصرف انرژی در عرصه ساختمان‌سازی و بهبود بهره‌وری مصرف انرژی در عرصه حمل‌ونقل، صنعت و کشاورزی از جمله راهکارهایی بود که رئیس‌جمهوری برای رفع ناترازی انرژی در کشور بر انجام آنها تاکید و دبیرخانه شورا را مکلف کرد که پیگیر اجرای سریع این موارد باشد.

رئیس‌جمهوری با مهم دانستن نقش مردم در اجرای این تکالیف خطاب به دستگاه‌های متولی مدیریت انرژی کشور گفت: نقش دادن به مردم و استفاده از راهکارهای تشویقی قبل از تدابیر تنبیهی به‌شکل موثرتر و سریع‌تری شما را به اهداف‌تان خواهد رساند.

ارتقای بازار بهینه‌سازی انرژی، متنوع‌سازی سبد تولید و مصرف نهایی انرژی، تقویت زیرساخت‌های استاندارد، تقویت زیرساخت‌های پایش مصرف انرژی، بهبود ظرفیت‌های صرفه‌جویی مصرف در بخش ساختمان، توسعه شرکت‌های خدمات انرژی و بهینه‌سازی مصرف، کاهش مصرف در دستگاه‌های اجرایی، فرهنگ‌سازی در کاهش مصرف، ایجاد ظرفیت‌های قراردادی برای توسعه میادین گازی، جمع‌آوری گازهای همراه میادین نفتی، توسعه ظرفیت‌های پالایش نفت خام و توسعه ظرفیت‌های تولید انرژی هسته‌ای و تجدیدپذیر از جمله مصوبات این جلسه بودند که رئیس‌جمهوری بر ضرورت پیگیری جدی دبیرخانه شورای‌عالی انرژی برای تسریع در اجرا و ارائه گزارش‌های منظم و مستمر از کمیت و کیفیت پیشرفت کار تاکید کرد.

شکوفایی معادن در صدر برنامه‌های هسته‌ای کشور



معاون رئیس‌جمهوری گفت: رونق و شکوفایی معادن در صدر سیاست‌های سازمان انرژی اتمی ایران قرار دارد.

محمد اسلامی روز اول آبان در جریان سفر به آذربایجان‌غربی و حضور در آیین عملیات اجرایی اکتشافات تکمیلی و معدنکاری در مجتمع معدنی و صنعتی اورانیوم شهدای این استان، افزود: رونق و شکوفایی معادن در صدر سیاست‌های سازمان انرژی اتمی ایران قرار دارد و اقتصاد معدن همواره موردتاکید رهبر معظم انقلاب بوده است و ایشان همواره تاکید دارند که بهره‌برداری از معادن می‌تواند بالاتر از نفت در اقتصاد ملی نقش داشته باشد؛ بنابراین رونق صنعت معدن در اولویت برنامه‌های صنعت هسته‌ای قرار دارد.

وی با بیان اینکه یکی از قطب‌های ذخایر مواد پرتوزای موردنیاز سازمان انرژی اتمی ایران از جمله اورانیوم، در شمال‌غرب کشور و در استان آذربایجان‌غربی قرار دارد، افزود: با مطالعات انجام‌گرفته طی ۳ سال گذشته، کار در قالب مشارکت با شرکت‌های داخلی انجام شد و با طی شدن مسیر، اکنون این پروژه در فاز اکتشاف تفصیلی قرار دارد و امروز عملیات اجرایی در مجتمع معدنی و صنعتی اورانیوم شهدای آذربایجان‌غربی در محدوده «دیلک وردی» را آغاز کردیم.

رئیس سازمان انرژی اتمی ایران همچنین خاطرنشان کرد: امروز علاوه بر آغاز عملیات در این محدوده معدنی و شروع برداشت از آن، طرح‌ریزی به‌منظور احداث مجتمع صنعتی در این منطقه انجام می‌شود تا بتوانیم فرآوری اورانیوم و عناصر همراه را انجام دهیم.

اسلامی با بیان اینکه برای انجام این پروژه سرمایه‌گذاری ۵ هزار میلیارد تومانی در نظر گرفته شده، افزود: نکته حائزاهمیت در این اتفاق، بومی بودن این فناوری و صنعت بوده و این میزان سرمایه‌گذاری با استفاده از ظرفیت‌های داخل انجام و منجر به احداث این پروژه می‌شود.

وی در ادامه با تاکید بر اینکه با یاری خداوند و بدون وقفه این پروژه را در آذربایجان‌غربی دنبال می‌کنیم، اضافه کرد: احداث این پروژه با رونق اقتصادی برای منطقه و استان، سبب اشتغالزایی شده است و علاوه بر فراهم کردن بستر دانش فنی صنعت در این منطقه، نسبت به تربیت نیروی انسانی نیز اقدام خواهیم کرد.

رئیس سازمان انرژی اتمی ایران در ادامه با بیان اینکه نکته مهم در برنامه‌ریزی سازمان انرژی اتمی ایران، توسعه اقتصادمحور در حوزه معادن بوده و در این سازمان روی یک زنجیره ارزش کار و در نهایت از خام‌فروشی جلوگیری می‌کنیم و مواد به‌صورت فرآوری‌شده، تولید و استفاده می‌شود، افزود: هدف ما اکتشاف، استخراج و فرآوری عناصر نادر خاکی و گرانبهاست؛ زیرا برای کشور و اقتصاد ملی راهبردی هستند و در فناوری‌های نوین، کاربردهای فراوان دارند.

این عضو کابینه دولت سیزدهم بااشاره به اینکه اکتشاف و استخراج مواد پرتوزا در سطح کشور جزو وظایف و محدوده کاری سازمان انرژی اتمی ایران است، یادآور شد: باتوجه به هدف‌گذاری تولید ۲۰ هزار مگاوات برق هسته‌ای، محقق شدن آن نیاز به عناصر مهم و سوخت هسته‌ای دارد که از معادن باید تهیه شود.

اسلامی با تاکید بر اینکه با در اختیار داشتن این فناوری، امکان توسعه صنعت سوخت هسته‌ای برای پشتیبانی از نیروگاه‌ها فراهم می‌شود، افزود: در کنار این مسئله و فرآیند، در زمینه تامین سایر عناصری که در سوخت هسته‌ای به ما کمک می‌کنند نیز، برنامه‌ریزی‌هایی انجام گرفته است.

وی در ادامه یکی از این موارد را «توریم» دانسته و اظهار کرد: برنامه‌ریزی مهمی در بهره‌برداری از «توریم» انجام شده تا بتوانیم گام تکمیلی ساخت نیروگاه‌های کوچک‌مقیاس را پیش ببریم و در افق برنامه چشم‌انداز سازمان انرژی اتمی ایران به آن دست یابیم.

معاون رئیس‌جمهوری درباره اینکه توسعه فناوری هسته‌ای در کشورها به چه میزان می‌تواند در توسعه صنایع گوناگون موثر و نقش‌آفرین باشد نیز، گفت: مواد رادیواکتیو، علاوه بر بحث انرژی و تولید برق در بخش غیرانرژی همچون حوزه پرتوها کاربرد فراوانی دارد.

رئیس سازمان انرژی اتمی ایران افزود: در این فرآیند، همه سرمایه‌گذاری‌های ما براساس دانش فنی درون‌زا بوده که در سازمان انرژی اتمی ایران به‌شکل تحقیقات به‌دست آمده و هم‌اکنون تمام دستگاه‌های مولد پرتو برای استفاده در حوزه پرتودهی در این سازمان، طرح‌ریزی و توسط یک شبکه دانش‌بنیان ساخته شده است.

عدم‌اثبات حکم در دادگاه تجدیدنظر، نشان‌دهنده وجود مشکل است



رئیس قوه قضاییه گفت: اینکه در دادسرا کیفرخواست صادر شود و در دادگاه بدوی، موضوع به اثبات نرسد یا در دادگاه بدوی حکمی صادر شود، اما در دادگاه تجدیدنظر یا دیوان عالی، موضوع به اثبات نرسد، نشان می‌دهد که بالاخره در جایی اشکال وجود دارد.

به‌گزارش ایسنا، غلامحسین محسنی‌اژه‌ای بااشاره به استمرار جنایات صهیونیست‌ها علیه مردم غزه و سکوت مجامع بین‌المللی در قبال این جنایات گفت: جنایات ضدبشری و هولناک رژیم صهیونیستی علیه مردم غزه با حمایت همه‌جانبه امریکا و برخی کشورهای غربی همچنان ادامه دارد و با کمال تاسف شاهد هستیم که سازمان‌های به‌اصطلاح بین‌المللی اقدام موثری را برای توقف جنایات صهیونیست‌های غاصب ترتیب نمی‌دهند که این امر موید ناکارآمدی این سازمان‌ها و نفوذ کشورهای سلطه‌گر در آنها است.

محسنی‌اژه‌ای در ادامه بااشاره به اول آبان روز کارشناس، ارجاع امور به فرد متخصص و کارشناس را یک امر عقلایی دانست که از ناحیه دین نیز مهر تایید خورده است و در همین راستا به آسیب‌شناسی تخصصی برخی رویه‌ها و فرآیندهای موجود در ارجاع پرونده‌های قضایی به کارشناسی پرداخت.

«جلوگیری از اطاله دادرسی»، «تسریع در کارشناسی پرونده‌ها»، «عدالت در نظام ارجاع» و «شفافیت و نظارت‌پذیر شدن فرآیند کارشناسی‌ها» از جمله تاکیدات رئیس قوه قضاییه در زمینه مقوله کارشناسی پرونده‌های قضایی بود.

رئیس قوه قضاییه در همین راستا گفت: امروز متاسفانه برخی کارشناسی‌ها «شفاف»، «دقیق» و «امانتدارانه» نیستند و این امر مشکلاتی را برای مردم و دادگستری ایجاد می‌کند و سبب تاخیر در رسیدگی‌ها می‌شود؛ بنابراین چنانچه یک کارشناسی از دقت و شفافیت و امانتداری برخوردار نبود، باید کارشناس مربوطه را مورد‌بازخواست و مواخذه قرار داد.

محسنی‌اژه‌ای یکی دیگر از مشکلات در حوزه کارشناسی‌های قضایی را ارجاع به فرد غیرمتخصص یا دارای تخصص کم دانست و گفت: پرونده‌های قضایی با عنایت به مفاد و مندرجاتی که دارند، باید به کارشناسان همان حوزه مرتبط ارجاع شوند؛ اینکه پرونده‌ای با یک مضمون و محتوای مشخص به فردی غیرمتخصص برای کارشناسی ارجاع شود، سبب تاخیر در رسیدگی و هزینه‌زایی برای مردم و دادگستری می‌شود.

محسنی‌اژه‌ای در ادامه این نشست، دوباره و موکدا بر اهمیت مقوله مبارزه با فساد و مفسد تاکید کرد و گفت: مقامات قضایی ذی‌ربط از جمله مسئولان سازمان بازرسی و دادستان‌های سراسر کشور باید مقوله مبارزه مجدانه با فساد را در زمره اولویت‌های کاری خود قرار دهند. مبارزه با فساد امری است تعطیل‌ناپذیر و دائمی و ما نیز علاوه بر قاطعیت در مبارزه با فساد، باید عالمانه و دقیق به این قضیه بپردازیم.

رئیس قوه قضاییه در ادامه نشست به رئیس دیوان عالی کشور دستور داد تا نسبت به آسیب‌شناسی آن دسته از احکام و آرای صادره از محاکم بدوی و تجدیدنظر که در دیوان عالی کشور نقض می‌شوند و همچنین خود آرای صادره از دیوان، اهتمام ویژه داشته باشد و چنانچه لازم است در این حوزه مبادرت به اتخاذ و صدور تذکرات و تنبیهات و آموزش‌ها و تشویقات مقتضی کند.

عکس روز



ورود پیکر ۲۲ شهید دفاع مقدس از طریق مرز شلمچه به کشور

عکس: ایسنا

خانه ملت

ارجاع بند «کاربردی کردن طرح‌های پژوهشی» برنامه هفتم به کمیسیون تلفیق

نمایندگان مجلس شورای اسلامی بندی از لایحه برنامه هفتم توسعه را که به الزام وزارت علوم و بهداشت برای کاربردی کردن کلیه طرح‌های پژوهشی آنان بازمی‌گشت،برای بررسی مجدد به کمیسیون تلفیق ارجاع دادند. به‌گزارش ایسنا، نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جریان جلسه علنی نوبت عصر روز دوشنبه مجلس، گزارش کمیسیون تلفیق درباره لایحه برنامه هفتم توسعه را بررسی کرد و تبصره ۳ و ۴ ماده ۹۷ لایحه را به‌منظور بررسی مجدد به کمیسیون تلفیق ارجاع دادند. در تبصره ۳ ماده ۹۷ لایحه برنامه آمده بود که کلیه موسسات و مراکز پژوهشی وابسته به دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۱)این قانون به‌استثنای وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلفند تا کلیه طرح‌های پژوهشی خود را براساس ماموریت‌ها و اولویت‌های آن دستگاه و معطوف به تحقیقات کاربردی در حوزه تخصصی خود که به تصویب شورای‌عالی علوم، تحقیقات و فناوری می‌رسد، انجام دهند. در تبصره ۴ ماده ۹۷ لایحه آمده بود که آیین‌نامه اجرایی این بند ظرف ۳ ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون با پیشنهاد وزارتخانه هاب علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و صنعت، معدن و تجارت و همکاری معاونت علمی و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهوری تهیه و به تصویب هیات‌وزیران می‌رسد.

آیین‌نامه اجرایی ارتباط نخبگان ایرانی خارج از کشور تهیه می‌شود

با تصویب مجلس، معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری با همکاری وزارت امورخارجه موظف به تهیه آیین‌نامه اجرایی ارتباط نخبگان ایرانی خارج از کشور شدند. به‌گزارش ایسنا، نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جلسه علنی نوبت عصر روز دوشنبه و در ادامه بررسی جزئیات لایحه برنامه هفتم توسعه بند الف ماده ۹۸ این لایحه را تصویب کردند.طبق این مصوبه، به‌منظور فعال کردن قابلیت‌های سرزمینی و موقعیت راهبردی جمهوری اسلامی ایران و تعامل موثر با محیط بین‌المللی و منطقه‌ای اقدامات زیر انجام می‌گیرد:

الف- در راستای ارتباط، جذب و بازگشت نخبگان و متخصصان و نقش‌آفرینی آنان در چرخه خدمت به کشور، معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری باهمکاری وزارت امور خارجه موظفند ظرف مدت ۶ ماه پس از ابلاغ این قانون، آیین‌نامه اجرایی ارتباط نخبگان ایرانی خارج از کشور را تهیه و به‌تصویب هیات‌وزیران برسانند، به‌نحوی‌که تا پایان برنامه، امکان تعامل موثر با حداقل ۲۰درصد از جامعه هدف فراهم شود.

در بررسی راهکارهای حمایت از صنعت قطعه عنوان شد

از مشوق‌های صادراتی تا مطالبات معوق

گروه صنعت: در چند سال اخیر، شرکت‌های خودروساز در شرایط سخت تحریمی به جای پرداخت طلب قطعه‌سازان مکرر مطالبات آنها را به تاخیر می‌اندازند. تاآنجا که تاخیر در پرداخت مطالبات قطعه‌سازان به چالشی برای فعالان این حوزه تبدیل شده و درحال‌حاضر برخی از فعالان این حوزه دیگر انگیزه و تمایلی برای کار در این بخش ندارند. فعالان این بازار معتقدند تاکنون، حمایت کافی از صنعت قطعه‌سازی به عمل نیامده و سیستم بانکی و دولت بیشتر توجه خود را معطوف به خودروسازان کرده، در حالی که بنیان اصلی صنعت خودرو را قطعه‌سازی تشکیل می‌دهد. آنچه در ادامه می‌خوانید، نظر فعالان این صنعت در مورد شرایط روز صنعت قطعه و راه‌های حمایت از این صنعت است.



عکس: صمت

کیفیت قطعات ایرانی توان رقابت دارند



عضو هیات‌مدیره انجمن قطعه‌سازان با بیان اینکه با توجه به سختی‌های مسیر صادرات، حل مشکلات صنعت قطعه‌سازی و خودروسازی ضروری است، تاکید کرد: برای حمایت از صنعت قطعه باید مشوق‌های صادراتی در نظر گرفته شود؛ در حالی که تاکنون در این زمینه حمایت خاصی صورت نگرفته است.

علی یکه‌فلاح در گفت‌وگو با ایسنا، ضمن تاکید بر اینکه روز ملی صادرات، فرصت مناسبی برای بررسی و حل مشکلات صنعت قطعه‌سازی و خودروسازی است، اظهار کرد: دنیا سال‌هاست به این نتیجه رسیده که در تمامی کشورهای صادرات‌محور، صنایع، ارزش‌افزوده بالاتری ایجاد می‌کنند و صادرات‌محوری موجب می‌شود وضعیت آن کشور چه از نظر اقتصادی و چه به لحاظ تکنولوژی، خوب باشد. ضمن اینکه با ایجاد اقتصاد صادرات‌محور، یک کشور می‌تواند با دنیا به تعاملات واقعی بپردازد و در تولید و مصرف رقابت سالم ایجاد کند.

رئیس هیات‌مدیره تعاونی قطعه‌سازان با بیان اینکه صادرکنندگان با زحمات فراوان محصول خود را به کشور مقصد ارسال می‌کنند، تاکید کرد: بازاریابی دقیق در بازار رقابتی کشورهای هدف، نقل و انتقالات ارزی و همچنین تامین هزینه‌های سنگین لجستیک، تنها بخشی از سختی‌های راه صادرات است. این عضو هیات مدیره انجمن صنایع همگن نیرو محرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور خاطرنشان کرد: زمانی‌که محصولی صادر می‌شود، گاهی حتی قبل از فروش کالا، از صادرکننده انتظار رفع تعهد ارزی را دارند که این دست از اقدامات بیشتر شبیه به تنبیه‌های صادراتی است.

وی با اشاره به وضعیت متفاوت صادرات قطعه خودرو، خاطرنشان کرد: موضوع اصلی این است که به دلیل تحریم‌ها، شرکت‌های خارجی حاضر به همکاری با شرکت‌های ایرانی نیستند؛ همین صادرات اندک نیز با دور زدن تحریم‌ها و در لایه‌های دیگر صورت می‌گیرد. رئیس هیات‌مدیره تعاونی قطعه‌سازان تصریح کرد: اگر چه صادرات قطعات خودرویی به کشورهای دیگر مزیت به شمار می‌رود و قطعات تولیدی داخل نیز از لحاظ کیفی توان رقابت با محصولات خارجی را دارند، اما به دلیل شرایط کنونی کشور، سرمایه‌گذاری در این حوزه جذاب نیست.

وی با بیان اینکه موضوع صادرات و انتقال تکنولوژی پس از یک سال و اندی هنوز به نتیجه‌ای نرسیده تاکید کرد: بحث سرمایه‌گذاری مشترک با سایر کشورها مطرح است، بنابراین این موضوع باید زودتر به نتیجه برسد. این عضو هیات مدیره انجمن صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودروی کشور، تصریح کرد: تمام کشورهای دنیا رایزن‌های اقتصادی مشخص دارند. سفیرهای ایران، سفیر اقتصادی نیستند و صرفا سفیر سیاسی و فرهنگی هستند؛ بنابراین چه کسی باید حامی صادرکنندگان باشد؟

رئیس هیات‌مدیره تعاونی تامین نیاز قطعه‌سازان، از تعطیلی و خروج از چرخه تولید بسیاری از خطوط تولید قطعه خبر داد و گفت: این زیان وارده بر صنعت قطعه‌سازی کشور حاصل قیمت‌گذاری دستوری خودروسازان است.

چالش مطالبات معوق جدی است

مازیار بیگلو، دبیر انجمن سازندگان قطعات و مجموعه‌های خودرو کشور درباره چالش‌های قطعه‌سازان گفت: درحال‌حاضر کمبود نقدینگی خودروسازان مشکلات زیادی برای قطعه‌سازان ایجاد کرده است. این مشکلات به دلیل نابسامانی قیمت‌گذاری خودرو است که به تصمیمات شورای رقابت برمی‌گردد. عملا توانایی پرداخت به قطعه‌ساز را ندارند که این مسئله باعث شده مطالبات افزایش پیدا کند، اما در کنار آن، قطعه‌سازان مشکلات تامین مواد اولیه نیز دارند.

وی ادامه داد: درحال‌حاضر قطعه‌سازان صادرات ندارند یا با صادرات بسیار محدودی ادامه فعالیت می‌دهند. یکی از دلایل بروز این روند در بازار، از بین بردن مزایای رقابتی توسط خودمان است. مزیت رقابتی تولید در ایران تامین مواد اولیه از محل منابع خدادادی در کشور است. متاسفانه وقتی این مواد اولیه را حتی گران‌تر از دیگر نقاط جهان به تولیدکننده عرضه می‌کنیم، هر چقدر هم قیمت انرژی و دستمزد پایین باشد، هزینه بالای تامین مواداولیه را پوشش نمی‌دهد و نرخ کالای نهایی قابل رقابت با همتای خارجی نیست. با این شیوه عملا مزیت رقابتی تولید در بازارهای خارجی از بین می‌رود. به عنوان نمونه، کشورهایی مانند چین و هند از این مزیت رقابتی استفاده می‌کنند و مواد اولیه با اعمال یارانه دولتی به تولیدکننده می‌رسد، اما در ایران این کار را نمی‌کنیم و حتی با ۲۰ درصد گران‌تر به قطعه‌ساز ارائه می‌شود.

بیگلو در رابطه با انتقاد برخی به قطعه‌سازانی که قطعه وارد می‌کنند و با «برچسب تولید ایران» محصول را به بازار عرضه می‌کنند، گفت: چنین اتفاقی نمی‌افتد. منتقدانی که چنین عقیده‌ای دارند، اگر ادله‌ای دارند به انجمن قطعه‌سازان یا به نهادهای نظارتی ارائه دهند. ما نیز این موارد را می‌شنویم، اما هیچ پرونده قضایی یا هیچ پرونده تعزیراتی یا اسناد مستدلی تا کنون در این‌باره ارائه نشده است. اما شاید به اسم یک قطعه‌ساز بزرگ قطعه‌ای قاچاق‌شده باشد، چون قاچاق خارج از کنترل ماست. مثلا چند سال پیش یک کارگاه کوچک که در خارج از تهران اقدام به تولید قطعه با برند قطعه‌ساز بزرگی می‌کرد و صدا و سیما هم از آن گزارش تهیه کرد. این اتفاقات می‌افتد و پیرامون آن پرونده‌هایی تشکیل شد، اما گزارشی که قطعه‌سازی اقدام به واردات قطعه بکند و با لیبل خود در بازار ارائه کند، نبوده و ما همچنان چشم به راه این گزارش‌ها هستیم. دبیر انجمن سازندگان قطعات و مجموعه‌های خودروی کشور در مورد مشکلاتی که برای تولید محصولات «های‌تک» وجود دارد، گفت: برای ساخت قطعات «های‌تک» دو مشکل وجود دارد. در گام نخست اینکه فناوری به معنی طراحی قطعات الکترونیک مورد نیاز صنعت خودرو رشد مناسبی نداشته است و همچنان نرم‌افزارها و سخت‌افزارها باید از خارج از کشور خریداری شوند. مشکل دوم نیاز به صنایع زیرساختی برای تولید این قطعات است که اقلام قطعات «های‌تک» را تولید کنند. برای مثال به غیر از قطعات الکتریکی برخی قطعات بدنه در ایران تولید نمی‌شود و مجبور هستیم وارد کنیم یا مثلا «پلی آمید» در کشور تولید نمی‌شود و آن را وارد می‌کنیم. این مواد توسط صنایع پتروشیمی وارد می‌شود و عموما صنایع زیرساختی امکان تولید برخی اقلام را ندارند و وارد می‌کنند. حدود ۳۴ درصد کل واردات به موارد قطعه خودرو برمی‌گردد و چیزی در حدود ۶۰ درصد آن به صنایع مادر مربوط است. بنابراین برای افزایش قدرت صادرات قطعه در گام نخست باید توان تولید را افزایش داد. برای افزایش تولید نیز باید تامین مواد اولیه و تامین نقدینگی در دستور کار قرار گیرد.



سخن پایانی

بسیاری از فعالان صنعتی بر این باورند که در چند سال گذشته قطعه‌سازان واحدهای طراحی پیشرفته‌ای راه‌اندازی کرده‌اند و توان ارائه قطعات مطابق با استانداردهای بین‌المللی و پیشرفته جهانی را دارند. هرچند تحریم‌های بین‌المللی موجب مشکلات عدیده‌ای در تامین مواد اولیه قطعه‌سازان داخلی شده، اما تحریم‌های داخلی و قوانین دست و پاگیر موجب سخت‌تر شدن فضای کسب‌وکار برای قطعه‌سازان شده که باید در این زمینه وزارت صنعت، معدن و تجارت به کمک قطعه‌سازان بیاید تا از این اشتغال مولد و صنعتی که پس از سال‌ها به توان مناسبی رسیده است، پاسداری کند و نباید به قطعه‌سازان که درحال‌حاضر ضامن اشتغال در بخش مهمی از اقتصاد کشور هستند، بی‌توجهی کرد.

انا لله و انا الیه راجعون

خانواده محترم نخعی

همکاران محترم رسانه‌ای خراسان رضوی



مرگ را نه پایان که ادامه زندگی می‌دانیم.

سوگمندانه درگذشت جانباز گرانقدر و همکار فقید رسانه‌ای

مرحوم حاج جعفر نخعی را تسلیت عرض می‌کنیم.

نوریان- سرپرستی موسسه فرهنگی و مطبوعاتی صمت در خراسان‌رضوی

Khouzestan شرکت فولاد اکسین خوزستان Oxin Steel Co.

آگهی برگزاری استعلام عمومی (شماره استعلام: ۱۴۳۷۷۶)

شرکت فولاد اکسین خوزستان

موضوع استعلام: مقاطع فلزی و آهن آلات

شرکت فولاد اکسین خوزستان در نظر دارد کالاهای مورد نیاز خود را با موضوع استعلام ذکر شده، براساس مشخصات و شرایط مندرج در فرم استعلام به تامین‌کنندگان واجد شرایط واگذار نماید. لازم به ذکر است، تامین‌کنندگان متقاضی ضمن دریافت مدارک استعلام می‌بایست حداکثر به مدت ۱۰ روز کاری پس از نشر آگهی، نسبت به ثبت‌نام در لیست تامین‌کنندگان شرکت فولاد اکسین خوزستان و تکمیل پرسشنامه ارزیابی تامین‌کنندگان در موعد مقرر در سایت شرکت به نشانی oxinsteel.ir اقدام و مدارک مورد نیاز جهت شرکت در استعلام را به ایمیل purchasing@oxinsteel.ir و یا به صورت پستی به آدرس اهواز کیلومتر ۱۰ جاده بندر امام خمینی(ره) شرکت فولاد اکسین خوزستان کدپستی ۶۱۷۸۸۱۳۱۱ ارسال نمایند.

بدیهی است تامین‌کنندگانی که در مهلت مقرر نسبت به ارسال مدارک خود جهت ارزیابی اولیه اقدام ننمایند، پاکات استعلام آنها بازگشایی نخواهد شد.

شایان ذکر است جهت هماهنگی و دریافت مدارک استعلام با کارشناسان مربوطه با مشخصات ذیل تماس حاصل نمایید.

کارشناس خرید: آقای احمد نجیب

شماره داخلی کارشناس خرید: ۰۶۱۳۲۹۰۹۰۰۰ - داخلی ۳۹۱۶

شماره موبایل کارشناس خرید: ۰۹۱۶۹۰۴۱۹۸۵

کارشناس ارزیابی تامین‌کنندگان: سیامک بختیاری

شماره داخلی ارزیابی تامین‌کنندگان: ۰۶۱۳۲۹۰۹۰۰۰- داخلی ۳۹۲۱

شماره موبایل ارزیابی تامین‌کنندگان: ۰۹۱۲۹۳۱۷۰۷۵-۰۹۱۶۸۴۶۲۸۵۹

روابط عمومی شرکت فولاد اکسین خوزستان

حفاظت و صیانت از حریم لوله‌های اصلی انتقال گاز وظیفه ملی، دینی و اخلاقی ماست.

نوبت اول شناسه ۱۵۸۸۵۹۳

آگهی تجدید مناقصه عمومی یک مرحله‌ای

۱. **موضوع تجدید مناقصه:** خرید ۸ قلم قطعه یدکی VIBRATION MONITORING SYSTEM «VIBROMETER» MODEL: VM600 مربوط به تقاضای ۰۲۴۰۵۶۰

۲. **مهلت دریافت اسناد مناقصه:** از ساعت ۹ صبح مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۲ لغایت ساعت ۱۳ مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۰ می‌باشد. مناقصه گران بایستی ظرف مهلت تعیین شده جهت دریافت اسناد و مدارک مربوطه صرفاً به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایند.

۳. **تحویل پیشنهادها:** پیشنهادها (اسناد مناقصه و کلیه مدارک)، بایستی از ساعت ۹ صبح مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۲ لغایت ساعت ۱۳ مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۰ از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت، توسط مناقصه‌گران بارگذاری شوند.

۴. **نام و نشانی دستگاه مناقصه‌گزار:** شرکت انتقال گاز ایران- منطقه چهار عملیات انتقال گاز به آدرس: مشهد، بلوار شاهنامه، شاهنامه ۳۵ (شهید شعبانی)، مجتمع شهید باقری

۵. **نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار:** ضمانتنامه بانکی و یا فیش نقدی واریزی به شماره حساب شبای IR ۸۸۰۱۰۰۰۰۴۱۰۱۰۹۰۵۷۱۲۱۴۴۲۹ نزد بانک مرکزی ایران به نام شرکت انتقال گاز ایران - منطقه چهار عملیات انتقال گاز، به مبلغ ۹۱۲،۵۰۰،۰۰۰ ریال و یا بصورت یک یا ترکیبی از تضمین‌های مورد اشاره در آیین‌نامه تضمین در معاملات دولتی

۶. **زمان و محل گشایش پاکات پیشنهاد مالی:** پاکت‌های پیشنهاد قیمت در ساعت ۰۸:۳۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۱ در محل منطقه چهار عملیات انتقال گاز، به نشانی مشهد - بولوار شاهنامه - شاهنامه ۳۵ (شهید شعبانی) - مجتمع شهید باقری، گشوده خواهند شد.

به‌منظور دسترسی به اطلاعات کلی مناقصه، به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید.

جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن‌های ۰۵۱-۳۳۰۰۴۲۵۵، ۰۵۱-۳۳۰۰۴۲۵۰ و شماره نمابر ۰۵۱-۳۳۶۵۶۸۹۸ (تایید نمابر ۰۵۱-۳۳۰۰۴۱۱۸) تماس حاصل نمایید. ضمنا متن کامل آگهی مناقصه در مهلت مقرر برای دریافت اسناد مناقصه، در سایت منطقه چهار عملیات انتقال گاز با آدرس district۴.nigtc.ir برای عموم قابل دسترسی می‌باشد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۸/۰۲ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۸/۰۳

روابط عمومی منطقه چهار عملیات انتقال گاز

Khouzestan شرکت فولاد اکسین خوزستان Oxin Steel Co.

آگهی برگزاری استعلام عمومی (شماره استعلام: ۱۴۳۷۷۷)

شرکت فولاد اکسین خوزستان

موضوع استعلام: مواد خام آلیاژی و لوله‌های هوزینگ شده

شرکت فولاد اکسین خوزستان در نظر دارد کالاهای مورد نیاز خود را با موضوع استعلام ذکر شده، براساس مشخصات و شرایط مندرج در فرم استعلام به تامین‌کنندگان واجد شرایط واگذار نماید.

لازم به ذکر است، تامین‌کنندگان متقاضی ضمن دریافت مدارک استعلام می‌بایست حداکثر به مدت ۱۰ روز کاری پس از نشر آگهی، نسبت به ثبت‌نام در لیست تامین‌کنندگان شرکت فولاد اکسین خوزستان و تکمیل پرسشنامه ارزیابی تامین‌کنندگان در موعد مقرر در سایت شرکت به نشانی oxinsteel.ir اقدام و مدارک مورد نیاز جهت شرکت در استعلام را به ایمیل purchasing@oxinsteel.ir و یا به صورت پستی به آدرس شرکت فولاد اکسین خوزستان- برنامه‌ریزی ارسال نمایند.

بدیهی است تامین‌کنندگانی که در مهلت مقرر نسبت به ارسال مدارک خود جهت ارزیابی اولیه اقدام ننمایند، پاکات استعلام آنها بازگشایی نخواهد شد.

شایان ذکر است جهت هماهنگی و دریافت مدارک استعلام با کارشناسان مربوطه با مشخصات ذیل تماس حاصل نمایید.

کارشناس خرید: آقای احمد نجیب

شماره داخلی کارشناس خرید: ۰۶۱۳۲۹۰۹۰۰۰ - داخلی ۳۹۱۶

شماره موبایل کارشناس خرید: ۰۹۱۶۹۰۴۱۹۸۵

کارشناس ارزیابی تامین‌کنندگان: سیامک بختیاری

شماره داخلی ارزیابی تامین‌کنندگان: ۰۶۱۳۲۹۰۹۰۰۰- داخلی ۳۹۲۱

شماره موبایل ارزیابی تامین‌کنندگان: ۰۹۱۲۹۳۱۷۰۷۵-۰۹۱۶۸۴۶۲۸۵۹

روابط عمومی شرکت فولاد اکسین خوزستان

مفقودی

برگ سبز و کارت کامیون کشنده بنز سفید رنگ به شماره پلاک ۸۲ ع ۳۳۵ ایران ۴۷ و به شماره موتور ۵۱۴۰۴۰ و شماره شاسی ۰۶۷۸۰۱ بنام مهدی حاجی حسن مفقود گردیده و از اعتبار ساقط است.

خرم‌آباد

گپ و گفت

مشکلات ناترازی بنزین جدی است

کارشناسان عوامل مختلفی را در بروز ناترازی بنزین در کشور موثر می‌دانند. مواردی از جمله توسعه ناکافی ظرفیت پالایشگاهی کشور، رفع همه‌گیری کووید-۱۹ و افزایش ترددها، عدم‌تمرکز بر افزایش ظرفیت و تنوع سبد سوخت، خودروهای بی‌کیفیت و پرمصرف ساخت داخل و وجود تعداد قابل‌توجهی خودروهای فرسوده از جمله این عوامل هستند.

به‌باور بسیاری از کارشناسان، خودروهای پرمصرف و بی‌کیفیت داخلی، از مهم‌ترین عوامل افزایش مصرف بنزین در کشور به‌شمار می‌روند. این خودروها علاوه بر اینکه مصرف بنزین را بالا می‌برند و بر مشکلات می‌افزایند، در زمینه ایجاد آلایندگی نیز برایمان دردسرساز شده‌اند.



مجید ناصری‌نژاد، عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با صمت درباره ناترازی بنزین در کشور و لزوم چاره‌اندیشی برای این مشکل پرداخته است.

◉ ظاهرا موضوع ناترازی بنزین ابعاد تازه‌ای به خود گرفته و برخی نسبت به اصلاح این روند و اعمال تدابیر جدی هشدار می‌دهند. نظر شما در این زمینه چیست؟

موضوع ناترازی بنزین موضوع تازه‌ای نیست و از سال‌ها پیش در کشور مطرح بوده است. بدون شک باید اقداماتی در راستای حل‌وفصل این مشکل انجام می‌دادیم که به‌دلایل مختلف این کار را نکردیم.

یکی از کارهایی که باید انجام می‌دادیم و از آن غفلت کرده‌ایم، پالایشگاه‌سازی بوده است. پالایشگاه‌های زیادی در حوزه تولید این سوخت کشور وجود ندارد و به‌جز پالایشگاه ستاره خلیج‌فارس پالایشگاه مهم و قابل‌توجهی نداریم. در این زمینه تا حدی اهمال‌کاری داشته‌ایم. می‌توانستیم با اعمال سیاست‌هایی به سمت توسعه برخی پالایشگاه‌های موجود یا راه‌اندازی پالایشگاه‌های جدید برویم.

◉ به این ترتیب مشکل اصلی تنها به عدم‌تامین زیرساخت‌های تولید بنزین بازمی‌گردد؟

خیر. موضوع بعدی، مصرف بالای بنزین است. یکی از دلایل مهم مصرف بالای بنزین در کشورمان این است که خودروهای‌مان مصرف زیادی دارند. میزان مصرف بنزین خودروها در کشور از استاندارد جهانی بسیار بالاتر بوده و همین امر مشکل‌ساز شده است؛ بنابراین برای کنترل مصرف این سوخت باید فکر اساسی در مصرف سوخت خودروها داشت؛ چه در حوزه خودروهای فرسوده و چه در تولید خودروهای جدید.

توجه به تولید ملی امر مهمی است؛ اما در طرف مقابل، باید محصولات طوری باشند که با زیان در بخش دیگری همراه نباشد. در شرایط فعلی، به نظر می‌رسد، خودروهای پرمصرف داخلی دردسرساز شده‌اند و لازم است، چاره‌اندیشی اساسی در این زمینه داشته باشیم.

◉ به‌طور مشخص، در حوزه صنعت خودرو چه اقداماتی با هدف کاهش مصرف سوخت باید انجام شود؟

باید در حوزه خودروسازی نوعی اولویت‌بندی در سیاست‌گذاری‌ها داشته باشیم. اینکه خودرویی تولید کنیم که در زمینه ایمنی و مسائل فنی مشکل داشته باشد یا به لحاظ مصرف بنزین برایمان به‌صرفه نباشد، جای تأمل دارد.

موضوع مصرف بالای سوخت خودروها در کشور و تولید آلاینده‌ها، معضلی جدی است که در سال‌های گذشته، مشکل‌ساز شده است؛ بنابراین چاره‌اندیشی درباره این موضوعات اهمیت اساسی دارد.

به این ترتیب به نظر می‌رسد مشکلات ما در حوزه بنزین، با ابعاد جدی‌تری مواجه است!

بله، مشکلات ما در حوزه بنزین به حدی است که از تولیدکننده بزرگ این ماده در منطقه و اینکه روزی به فکر صادرات بودیم، حالا تبدیل به کشوری شده‌ایم که به انحای مختلف مانند تهاتر به واردات بنزین می‌پردازیم.

آنچه در بالا گفته شد نشان می‌دهد ما سیاست‌گذاری‌های درستی در حوزه بنزین نداشته‌ایم و باید در برنامه‌ریزی‌های خود در این زمینه تجدیدنظر کنیم. خودروهای صفرکیلومتر در ارتباط با میزان مصرف برایمان دردسرساز شده‌اند، این مشکل در حوزه خودروهای فرسوده چند برابر مطرح است؛ بنابراین از شواهد این‌طور برمی‌آید که اگر تصمیم عاجل و درستی در زمینه اصلاح کیفیت خودروها اتخاذ نکنیم، در آینده نزدیک با مشکلات لاینحلی مواجه خواهیم شد.

از سوی دیگر، واردات بنزین برای کشور عدم‌النفع بالایی دارد و به لحاظ اقتصادی به معنای یک زیان اقتصادی تمام و کمال است، زیرا از یک طرف نفت را به صورت یک ماده خام صادر می‌کنیم و ازاینجا عدم‌النفعی داریم و در طرف مقابل، بنزین را به‌عنوان یک فرآورده نفتی وارد می‌کنیم و به‌طورمضاعف متحمل ضرر می‌شویم.

نمایندگان مجلس بر ضرورت رفع ناترازی بنزین تاکید دارند

خطر ورود ایران به فهرست «واردکنندگان بنزین»

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

براساس آمار ایران، از سال ۹۷ تا ۱۴۰۰ در فهرست کشورهای صادرکننده بنزین قرار داشت و این صادرات در سال ۱۴۰۱ متوقف شد. افتتاح فازهای سه‌گانه پالایشگاه ستاره خلیج‌فارس و شیوع کرونا در سال ۱۳۸۹ در مثبت شدن تراز تولید بنزین موثر بود و منجر به صادرت آن شد. عواملی که به مرور اثر خود را از دست داد و حالا با ناترازی بنزین مواجه شده‌ایم.به باور کارشناسان، با توجه به روند رشد مصرف بنزین در کشور اگر سیاست‌های دقیق و عاجلی را در پیش نگیریم، قطعا در آینده با مشکلات جدی مواجه خواهیم شد. این گروه معتقدند در صورت ادامه روند فعلی مصرف، حتی ممکن است مجبور به واردات بنزین در حجم بالا و صرف منابع ارزی شویم.برخی از پیش‌بینی‌ها نیز حاکی از آن است که با روند فعلی، ایران در ۱۰ سال آینده، نیاز به واردات روزانه ۱۱۰ میلیون لیتر بنزین خواهد داشت. یعنی درآمد صادرات روزانه یک میلیون بشکه نفت ایران با نرخ ۷۰ دلار باید صرف واردات بنزین شود. بنابراین رفع مشکل ناترازی بنزین از الزاماتی است که باید با جدیت دنبال شود که نیازمند اجرای سیاست‌های مختلفی ازجمله دوگانه‌سوز کردن خودروها، افزایش ظرفیت تولید «سی.ان.جی» و پالایشگاهی کشور، کنترل قاچاق بنزین، تقویت ناوگان حمل‌ونقل عمومی و مدیریت ترافیک در شهرهای کلان و بهبود کیفیت خودروهای داخلی در کنار خروج خودروهای فرسوده از ناوگان حمل‌ونقل است. صمت در این گزارش به مشکل ناترازی بنزین و لزوم چاره‌اندیشی برای رفع آن در گفت‌وگو با کارشناسان پرداخته است.



عکس: صمت

دلایل بروز ناترازی بین تولید و مصرف بنزین

موضوع ناترازی بنزین یکی از مشکلات عمده حاکمیت اقتصادی ایران است. این مشکل هم جنبه عرضه و هم جنبه مصرف را تحت تاثیر قرار می‌دهد. برای حل مشکل ناترازی بنزین در طرف تقاضا یا مصرف باید روی صنعت خودرو متمرکز شد. این درحالی است که بسیاری از کارشناسان بر حل معضل خودروهای فرسوده برای کاهش مصرف بنزین تاکید دارند که تنها راهکار حل این معضل نیز اسقاط خودروهای فرسوده و تسریع در تعویض این خودروهاست.

از سوی دیگر با تنوع‌بخشی در سبد سوختی تولیدات جدید و تولید خودروهای با موتور کم‌مصرف، می‌توان مصرف بالای سوخت را کنترل و مدیریت کرد. در تنوع‌بخشی به سبد مصرف سوخت خودروهای سواری، می‌توان توان استفاده از سوخت CNG علاوه به بنزین را به تولیدات جدید اضافه کرد و یا به تولید خودروهای هیبریدی پرداخت. کارشناسان بر توجه شرکت‌های خودروسازی به موارد یاد شده تاکید دارند.

برخی دیگر نیز معتقدند، نرخ پایین بنزین و گرانی خودرو در ایران شرایطی را رقم زده است که بنزین قربانی شده و در این آشفته‌بازار تولید خودروهای غیراستاندارد، غیربهینه و غیرعادی به مصرف بالای بنزین، به این ناترازی دامن می‌زند. در این بین برای رفع ناترازی بنزین در ایران، برتمرکز بر بهبود وضعیت صنعت خودروسازی کشور، اسقاط خودروهای فرسوده و متنوع‌سازی سبد سوخت خودروهای تولیدی جدید تاکید می‌شود.

بنزین ارزان انگیزه قاچاق را بالا می‌برد



فریدون عباسی، عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با صمت با اشاره به پایین بودن نرخ بنزین در کشورمان نسبت به کشورهای دیگر تصریح کرد: تاثیر نرخ پایین بنزین را باید در میزان قاچاق این سوخت مشاهده کرد. تفاوت نرخ این ماده در داخل کشور با کشورهای دیگر باعث می‌شود که انگیزه‌ای برای قاچاق به وجود بیاید. قاچاق بنزین نیز عاملی است که در بروز ناترازی فعلی بنزین اثرگذار بوده است.

عباسی با تاکید بر اعمال سیاست‌هایی برای رفع ناترازی بنزین گفت: فعلا می‌توان ناترازی موجود را با واردات بنزین در زمان اوج مصرف، مثل تعطیلات نوروز و تابستان برطرف کرد. در غیر این صورت با مشکل مواجه ناترازی تولید با مصرف مواجه خواهیم شد.

وی ادامه داد: وجود خودروهای فرسوده نیز عاملی موثر در بروز ناترازی بنزین است. از رده خارج نکردن خودروهای فرسوده در نهایت باعث بالا رفتن میزان مصرف بنزین و دامن زدن به مشکل ناترازی می‌شود.

عباسی با اشاره به لزوم اصلاح صنعت خودروسازی کشور گفت: باید تولید خودروهای با کیفیت بالا و کم‌مصرف در کشور در دستور کار قرار بگیرد. لازم است، سیاست‌هایی به خودروسازان دیکته شود که تولید خودروهای با مصرف بهینه را دنبال کنند. درغیر این صورت در آینده شاهد شکل‌گیری صف‌های طولانی بنزین خواهیم بود.

وی با تاکید بر ارائه تسهیلات تولید بنزین در کشور گفت: همین‌که دارنده منابع عظیم انرژی هستیم، کافی نیست. باید سیاست‌هایی اعمال کنیم که بانک‌ها به سمت اعطای وام به سرمایه‌گذاران بروند و انگیزه‌ای در بخش خصوصی برای فعالیت در حوزه پالایشگاهی کشور به وجود بیاوریم.

ناترازی می‌شود. خودروهای تولیدی نیز به لحاظ کیفیت هنوز به سطحی نرسیده‌اند که مصرف ۳ الی ۵ لیتر در هر ۱۰۰ کیلومتر پیمایش را داشته باشند. این امر نیز مشکل ناترازی را تشدید کرده است.

شفاف‌سازی کنیم

عضو کمیسیون انرژی مجلس خاطرنشان کرد: باید این اطمینان را در سرمایه‌گذاران ایجاد کنیم که می‌توانند با نرخ مناسب به عرضه بنزین تولیدی خود بپردازند و آن را بفروشند.

وی ادامه داد: از طرف دیگر، برای سرمایه‌گذاران باید مشخص کنیم که نفت خام با چه قیمتی در اختیارشان قرار می‌گیرد و قیمت‌گذاری بنزین به چه صورتی خواهد بود. این شفاف‌سازی‌ها در ایجاد انگیزه برای سرمایه‌گذاران موثر خواهد بود.

وی با تاکید بر ضرورت چاره‌اندیشی برای حل مشکل ناترازی بنزین افزود: باید طوری سیاست‌گذاری کنیم که تولید فرآورده از جمله بنزین برای پالایشگاه‌ها صرفه اقتصادی داشته باشد.

از رده خارج نکردن خودروهای فرسوده در نهایت باعث بالا رفتن میزان مصرف بنزین و دامن زدن به مشکل ناترازی می‌شود

لزوم اصلاح مصرف بنزین در صنعت خودرو



عبدالعلی رحیمی مظفری، عضو کمیسیون انرژی مجلس در گفت‌وگو با صمت درباره سیاست دولت در بحث تنوع بخشیدن به سوخت مصرفی خودروهای تولیدی گفت: باید در زمینه کاهش مصرف بنزین دو سیاست جدی در وضعیت تولید خودرو در پیش بگیریم؛ اول بحث اسقاط خودروهای فرسوده است که باید زیرساخت و مشوق‌های لازم برای آن دیده شود و بحث بعدی تقویت سوخت جایگزین برای مصارف خودروهای شخصی و خودروهای فعال در صنعت حمل‌ونقل کشور است. همچنین تولید خودروهای هیبریدی و دوگانه‌سوز نیز باید در دستور کار قرار گیرد. مظفری با اشاره به اقدامات وزارت نفت در زمینه افزایش زیرساخت‌ها و توسعه استفاده از CNG گفت: استفاده از سوخت جایگزین چندین مزیت جدی دارد. یکی مبحث استفاده از سوخت پاک‌تر است که به صورت هیبریدی یا CNG سوخت پاک‌تر قابل‌عرضه است و دیگر بحث آلایندگی بالای بنزین را نداریم و همچنین امکان در دسترس قرار دادن این سوخت‌ها در کلیه کشور و بدون تهدید ناترازی است که این موضوع نیز اهمیت دیگر تقویت سوخت جایگزین و دوم را می‌رساند.

▣ چشم‌انداز را مشخص کنیم

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با تاکید بر رعایت استاندارد در تولید خودروهای دوگانه‌سوز گفت: توزیع گاز و برق در سراسر کشور با شرایط ایمن‌تری نسبت به بنزین انجام می‌شود و پایداری بیشتری در توزیع دارد.

وی افزود: در صورت اصلاح مصرف بنزین از طریق افزایش عرضه سوخت دوم و جایگزین، با گزینه تسهیل صادرات بنزین نسبت به سایر سوخت‌های جایگزین مواجه هستیم. حتی با جایگزینی سوخت دوم و مصرف بیشتر آن در کشور می‌توان به طراحی بهتری در چشم‌انداز تولید و صادرات بنزین دست یافت که کالایی کاملا اقتصادی و درآمدزاست.

رحیمی‌مظفری در پایان تاکید کرد: در شرایط فعلی وضعیت تولید و مصرف بنزین مساعد نیست و با هیبریدی یا دوگانه‌سوز کردن خودروها و تقویت سوخت دوم، وضعیت ناترازی بنزین بهبود می‌یابد.

در صورت اصلاح روند مصرف بنزین از طریق افزایش عرضه سوخت جایگزین، با گزینه تسهیل صادرات بنزین نسبت به سایر سوخت‌ها مواجه هستیم

اقدامات کلیدی برای بهبود مصرف بنزین

براساس برآوردهای صورت گرفته، یکی از مشکلات بزرگ در زمینه حکمرانی اقتصادی ایران، مسئله ناترازی بنزین است. ناترازی بنزین در هر دو سمت دارد یکی مشکلات طرف عرضه و عدم توسعه ظرفیت پالایشگاهی یا سوخت‌های جایگزین بنزین است و دیگری مسئله بهینه‌سازی مصرف. در زمینه بهینه‌سازی مصرف بنزین، باید به این نکته توجه داشت که به دلیل گران بودن نرخ بنزین در دیگر کشورها، مصرف بنزین به خودی خود با سیگنال‌دهی قیمتی حل‌شده است. ولی در ایران به دلیل نرخ پایین بنزین و بالعکس نرخ بالای خودرو، بنزین قربانی اصلی این وضعیت شده و گاهی تولید خودروهای غیراستاندارد، نیز به ناترازی بنزین و شدت بالای مصرف دامن زده است. بنابراین یکی از جنبه‌های کلیدی در رسیدگی به موضوع ناترازی بنزین در ایران، بهبود وضعیت صنعت خودروی کشور است.

از سوی دیگر، اعمال تسهیلات اجرای سیاست‌های استفاده از سوخت دوگانه در صنعت خودرو نیز الزامی است. در این بین وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌تواند ضمن ایجاد ایستگاه‌های شارژ این خودروها، توسعه و ساخت خودروهای هیبریدی در ایران را تشویق کند. همچنین به‌منظور ایجاد انگیزه در پذیرش خودروهای سوخت جایگزین، دولت باید مشوق‌های مالی مانند معافیت‌های مالیاتی و یارانه برای کسانی که خودروهای CNG یا هیبریدی خریداری می‌کنند، در نظر بگیرد. علاوه بر این، دولت می‌تواند با شرکت‌های خصوصی برای ایجاد شبکه‌ای از جایگاه‌های CNG در سراسر کشور همکاری کرده و سوخت‌گیری خودروها را تسهیل کند.

علاوه بر این موارد، برای کاهش مصرف بالای بنزین در ایران، باید استانداردهای سخت‌گیرانه‌تری در مصرف سوخت برای خودروهای جدید اعمال شود. درحال‌حاضر میانگین مصرف سوخت خودروهای جدید در ایران نسبت به نمونه‌های خارجی بسیار بالاست.

بنابراین باید ترویج تولید و فروش خودروهای کم‌مصرف‌تر در دستور کار قرار گرفته و همکاری دولت و خودروسازان برای توسعه و تولید خودروهایی با موتورهای کم‌مصرف جدی‌تر از گذشته شود. علاوه بر این، ارائه مشوق‌های مالیاتی و یارانه برای خرید خودروهای کم‌مصرف می‌تواند مصرف‌کنندگان را تشویق به انتخاب گزینه‌های اقتصادی‌تر کند. در نهایت، باید اجرای یک سیستم برچسب‌گذاری اجباری مصرف سوخت برای خودروهای جدید در نظر گرفته شود.

سخن پایانی

حل مسئله ناترازی بنزین در ایران نیازمند رویکردی جامع است که هم جنبه عرضه و هم جنبه مصرف را موردتوجه قرار دهد. ایران با تمرکز بر بهبود وضعیت صنعت خودروسازی کشور، اسقاط خودروهای فرسوده، تنوع بخشیدن به سبد سوخت خودروهای تولیدی جدید و اعمال استانداردهای سخت‌گیرانه‌تر در بهینه‌سازی سوخت، می‌تواند مصرف بنزین را به میزان قابل‌توجهی کاهش دهد. این اقدامات نه‌تنها به کاهش وابستگی کشور به بنزین کمک می‌کند، بلکه شیوه‌های حمل‌ونقل پایدارتر و سازگار با محیط‌زیست را نیز ترویج می‌کند.

نظرگاه

توسعه صنعت خودرو در گرو حمایت از قطعه سازان



حمیدرضا فولادگر، عضو پیشین کمیسیون صنایع و معادن مجلس با تاکید بر اینکه توسعه صنعت خودرو در گرو حمایت از قطعه سازان است، گفت: در این بین قطعه‌سازان هم باید با اخذ استانداردهای لازم، زمینه را برای صادرات و رقابت فراهم کنند، چراکه در صورت پایین بودن کیفیت، اثر منفی آن بر صنعت مشهود خواهد بود. به گزارش خانه ملت؛ حمیدرضا فولادگر در رابطه با نقش توسعه صنعت قطعه‌سازی، در افزایش کیفیت خودروهای داخلی، گفت: اگر هدف ما تولید خودروهای ملی جدید و افزایش کیفیت خودروهای فعلی باشد باید تولید قطعات را با تمام توان در دستورکار قرار دهیم.

نماینده پیشین مردم اصفهان در مجلس شورای اسلامی با اشاره به ظرفیت‌های خالی واحدهای ساخت قطعات خودرو در کشور تصریح کرد: حمایت از قطعه‌سازان، علاوه بر توسعه این صنعت، نقش بسزایی در ایجاد شغل و افزایش کیفیت خواهد داشت و ظرفیت‌های خالی قطعه‌سازان، جوانان بسیاری را مشغول به کار خواهد کرد.وی ادامه داد: البته قطعه سازان هم باید با اخذ استانداردهای لازم، زمینه را برای صادرات و رقابت محصولات فراهم کنند، چراکه در صورت پایین بودن کیفیت، اثر منفی آن بر صنعت مشهود خواهد بود.

این نماینده مردم در مجلس نهم همچنین با تاکید بر ضرورت ایجاد فضای رقابتی در صنعت قطعه‌سازی، گفت: در این صورت شرکت‌های خودروساز مجبور به خرید محصول از تولیدکنندگان داخلی خواهند شد و نرخ تمام شده قطعات و خودرو هم به‌طبع آن کاهش می‌یابد. این عضو پیشین کمیسیون صنایع و معادن مجلس تاکید کرد: شرکت‌های دولتی نیز باید مایحتاج خود را از طریق مزایده تامین کنند، در این صورت شاهد افزایش رقابت و توسعه صنعت قطعه‌سازی خواهیم بود. فولادگر خاطرنشان کرد: تا زمانی که از قطعه‌سازان حمایت نشده‌اند، توسعه صنعت خودرو بی‌معنی است، لذا تلاش ما باید در راستای حمایت از این صنعت به منظور افزایش توان رقابت‌پذیری باشد.

داستان دنباله دار وضع و لغو عوارض صادراتی

اخیرا اعلام شد پیرو تصمیم دیوان عدالت اداری، وزارت صنعت هم اخذ عوارض صادراتی ۰.۵ درصدی از مواد معدنی را متوقف کرد.
این خبر به فاصله چند روز از پس صدور مصوبه‌ای در مجلس منتشر شد که دولت را موظف می‌کرد نسبت به وضع عوارض کاهنده صادرات مواد خام و نیمه‌خام در طول زنجیره ارزش اقدام کند. این مصوبه در جلسه علنی ۱۹ مهر و در ادامه بررسی جزئیات لایحه برنامه هفتم، جزء ۵ بند (ج) ماده ۴۸ این لایحه به تصویب رسیده بود. بر این اساس نمایندگان مجلس دولت را موظف کرده بودند که از سال اول برنامه، نسبت به وضع عوارض کاهنده (با لحاظ یارانه‌های مستقیم متعلقه) صادرات مواد خام و نیمه خام در طول زنجیره ارزش به نحوی که صادرات این محصولات بر عرضه داخلی رجحان نداشته و همزمان منجر به توقف تولید اقتصادی نشود، اقدام کند.
در گزارش امروز صمت نگاهی داریم به تصمیمات ضد و نقیض قوانین صادرات مواد معدنی که مرتبا تکرار می‌شود.



عکس: آیدا فریدی

توقف عوارض صادراتی از مواد معدنی



مدیرکل صنایع معدنی وزارت صمت شنبه هفته جاری اعلام کرد دیوان عدالت اداری دریافت عوارض ۰.۵ درصدی از صادرات مواد معدنی را متوقف کرد.

سیف‌الله امیری، مدیرکل صنایع معدنی وزارت صنعت معدن و تجارت در مصاحبه‌ای رادیویی درباره اقدامات وزارتخانه برای کاهش خام فروشی اظهار کرد: خام فروشی در مورد کالاهایی که در داخل کشور به آنها نیاز داریم و تکمیل زنجیره آنها باید در جهت حمایت از واحدهای داخلی تکمیل شود، بی‌معنا و اشتباه محض است.

چالش خام‌فروشی

امیری افزود: خام فروشی در مورد برخی کالاها مانند سنگ آهن که تکنولوژی تبدیل آن را نداریم مشکلی نیست چون اگر این مواد را صادر نکنیم حدود ۳۰۰ تا ۴۰۰ معدن در کشور تعطیل می‌شوند و لذا برای حمایت از این معادن، باید خام فروشی کنیم.

مدیرکل صنایع معدنی وزارت صنعت معدن و تجارت یادآور شد: ما در سال ۱۳۹۴ حدود ۱۵ تا ۲۰ میلیون تن سنگ آهن صادر می‌کردیم که الان به حدود ۱.۵ میلیون تن رسیده است. امیری با اشاره به اینکه برنامه وزارت صمت، حمایت از تولید داخلی و جلوگیری از خام فروشی به هر طریقی است، گفت: اگر ما تکنولوژی تبدیل سنگ آهن را داشتیم و آن وقت خام فروشی کردیم می‌توان به آن ایراد گرفت.این مقام مسئول در مورد گلایه‌مندی صادرکنندگان از عوارض صادراتی برای مواد معدنی اظهار کرد: دیوان عدالت اداری عوارض صادرات مواد معدنی را که نیم درصد بود متوقف کرد و ما هم در تلاشیم که در این شرایط نامناسب بازار، عوارضی گرفته نشود.

ماجرای ماشین‌آلات

مدیرکل صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت همچنین در مورد واردات ماشین‌آلات گفت: در خصوص ماشین‌آلات مشکلی خاصی نداشتیم اما اخیرا بانک مرکزی تصمیمی گرفته که در این کار خدشه ایجاد شده و به همین دلیل هم نشست‌هایی را برای حل کردن این مسئله برگزار کردیم.

قهر با اتاق



بهرام شکوری، رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق ایران در گزارشی با عنوان الزامات و چالش‌های انقلاب معدنی در راستای پیش‌بینی رشد ۱۳ درصدی معدن در برنامه هفتم توسعه، ارائه داد و گفت: دولت باید قهر خود را با اتاق ایران تمام کند، قهر با اتاق ایران، قهر با بخش خصوصی است. درست است که انتقادها و مشکلات وجود دارد؛ اما باید ارتباط مستمر بین اتاق ایران با سه قوه حفظ شود تا کارهای روی زمین مانده یک‌به‌یک انجام شوند و به نتیجه برسند.بر اساس اظهارات او، سرمایه‌گذاری در بخش معدن یکی از جذابیت‌ها در کشورهای مختلف بوده و این شرایط از بعد از کرونا شدت گرفته است.

این فعال اقتصادی گفت: نسبت به دنیا سطح اکتشافات و استخراج مواد معدنی در ایران کم است؛ باوجوداین، جزو کشورهای سرآمد در حوزه معدن به شمار می‌آییم.

تشویق صادرات

شکوری تاکید کرد: برای سرمایه‌گذاری در حوزه معدن با چالش‌هایی مواجه هستیم که خب بخشی از آنها منوط به حمایت‌های حاکمیتی است. برای رسیدن به افق چشم‌انداز تعریف شده لازم است رویکردها را نسبت به این حوزه تغییر دهیم، تشویق صادرات یکی از لازمه‌های این حوزه است. متاسفانه بخش معدن درگیر مقاومت‌هایی با عنوان خام‌فروشی است، درحالی‌که کل زنجیره باید محترم شمرده شود.

عضو هیات نمایندگان اتاق ایران، افزود: درگیری با قیمت‌گذاری دستوری، کمبود نیروی انسانی ماهر، وضع موانع صادراتی، نبود زیرساخت‌های اولیه، ضعف صندوق‌های بیمه معدنی و نبود منابع لازم برای ارائه تسهیلات، نبود پنجره واحد، برنگشتن منابع حقوق دولتی به چرخه سرمایه‌گذاری، بی‌توجهی به نظرات مشورتی بخش خصوصی و ... ازجمله چالش‌های مترتب بر حوزه معدن هستند که باید اصلاح شوند.

شکوری تصریح کرد: دولت باید قهر خود را با اتاق ایران تمام کند، قهر با اتاق ایران، قهر با بخش خصوصی است. درست است که انتقادها و مشکلات وجود دارد؛ اما باید ارتباط مستمر بین اتاق ایران با سه قوه حفظ شود تا کارهای روی زمین مانده یک‌به‌یک انجام شوند و به نتیجه برسند.

پشت سد عوارض



کیوان جعفری طهرانی، کارشناس ارشد حوزه فلزات در پاسخ به امکان توسعه بازارهای صادراتی ایران گفت: شرایط خوبی برای توسعه صادرات به خصوص در ۳ ماه پایانی سال ۲۰۲۳ داریم.به گزارش ایراسین، جعفری طهرانی گفت: چینی‌ها بارها تلاش کردند تا با بسته‌های حمایتی بخش‌های مختلف اقتصاد به‌ویژه بخش ساخت‌وساز را از رکود خارج کنند اما داده‌های اقتصادی نشان می‌دهد دست‌کم تا پایان ماه هشتم میلادی موفق نبودند.وی با بیان اینکه وعده چینی‌ها برای رشد اقتصادی ۵ درصدی در سال ۲۰۲۳ تا ماه هشتم میلادی محقق نشد و همین مسئله با واکنش منفی قیمت‌ها در بازار محصولات فولادی همراه بود گفت: رشد اقتصادی چین مایوس‌کننده بوده است.وی افزود: متوسط رشد اقتصادی چین در ۸ ماه ابتدایی بین ۳ تا ۳.۵ درصد بود و بعید است رشد اقتصادی در ماه نهم نیز افزایش چشمگیری داشته باشد. جعفری طهرانی در مورد تاثیر تلاش‌های دولت چین برای افزایش تولید خودرو و کشتی برای رشد تقاضا در بازار فلزات افزایش گفت: با این سیاست نرخ محصولات فولادی و سنگ آهن در طول یک ماه گذشته صعودی شد اما عطش تقاضا در فاصله حدود یک هفته مانده به پایان ماه نهم میلادی فروکش کرد تا نرخ سنگ آهن دوباره ریزشی شد. وی ادامه داد: چینی‌ها در ماه سپتامبر مقدار زیادی سنگ آهن و مود اولیه خریدند اما روند دپو کردن سنگ آهن و مواد اولیه در فاصله یک هفته مانده تا شروع تعطیلات متوقف شد و روند قیمتی آن نزولی شود.جعفری طهرانی گفت: من معتقدم روند نزولی قیمت‌ها پس از تعطیلات ادامه پیدا می‌کند اما خیلی سریع متوقف خواهد شد زیرا پس از اعمال تعرفه صادراتی روسیه، چین به دنبال سهم بیشتری از بازارهای صادراتی است.

استقبال رقبا از عوارض

جعفری طهرانی با اشاره به جای خالی روسیه در بازار گفت: روسیه از اول اکتبر تعرفه جدیدی بر صادرات محصولات فولادی وضع کرد که به معنای غیبت ۱۵ ماهه روسیه از بازار جهانی خواهد بود.این کارشناس ارشد حوزه فلزات در این‌باره گفت: کشورهای صادرکننده فولاد به خصوص چین از اعمال عوارض صادراتی توسط روسیه خوشحال هستند زیرا فرصت دارند تا بازارهای صادراتی خود را گسترش دهند.

به گفته این کارشناس ارشد حوزه فلزات، عوارض صادراتی فولاد روسیه به یک محرک در اقتصاد چین تبدیل خواهد شد. جعفری طهرانی افزود: چین به افزایش صادرات رو می‌آورد و همین مسئله تقاضا برای سنگ آهن و مواد اولیه را افزایش می‌دهد.جعفری طهرانی در پاسخ به این سوال که آیا عوارض صادراتی فولاد روسیه خبر خوبی برای فولادسازان ایران است گفت: شرایط خوبی برای توسعه صادرات به خصوص در ۳ ماه پایانی سال ۲۰۲۳ داریم اما نکته اینجاست که مالیات جدید ۲ درصدی و عوارض صادراتی فولاد در کشور ما عدد کوچکی نیست و همواره به عنوان یک مانع عمل کرده است.

سخن پایانی

طی سال‌های گذشته ناظران و کارشناسان بر این موضوع تاکید کرده‌اند که از ظرفیت‌های صادراتی بخش معدن و صنایع معدنی به‌درستی استفاده نشده عموما بهره گیری از آن به شکل حداقلی بوده است.معمولا سیاست‌گذاران به بهانه جلوگیری از خام فروشی و ایجاد ارزش افزوده بالاتر جلوی صادرات را گرفته یا آن را محدود کرده‌اند.سیاست ممنوعیت یا عوارض صادراتی به عنوان مهم‌ترین ابزارهایی است که سیاست‌گذار تجاری و صنعتی به وسیله آن صادرات را محدود کرده است.از طرف دیگر گفته می‌شود که سیاست عوارض صادراتی یا افزایش نامتعارف حقوق دولتی معمولا با هدف پوشش کسری بودجه دولت و درآمدزایی در دستور کار قرار می‌گیرد.

کسب عنوان صادرکننده نمونه ملی کشور توسط شرکت سیمان لامرد



مدیرعامل سیمان لامرد: تعیین استراتژی اقتصادی و رفع موانع اداری، رمز موفقیت صادرات است. در بیست‌وهفتمین آیین ملی روز صادرات که در سالن اجلاس سران با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت ، معاون اقتصادی وزارت امور خارجه و جمعی از مسئولان ارشد کشوری برگزار شد، لوح و تندیس صادرکننده نمونه ملی کشور توسط دکتر علی آبادی وزیر صنعت، معدن و تجارت به ابراهیم غلام‌زاده زنگنه مدیرعامل شرکت سیمان لامرد اهدا و از ایشان تقدیر شد.

مدیرعامل سیمان لامرد در حاشیه این همایش ضمن تبریک کسب این عنوان ملی به همه تولیدکنندگان و فعالین اقتصادی استان فارس بیان داشت: رمزموفقیت هر کشوری در بخش صادرات، داشتن برنامه‌ریزی، تعیین استراتژی اقتصادی و حمایت دولت از صادرکنندگان با حذف و رفع موانع اداری و بخشنامه‌ای است.ابراهیم غلام‌زاده زنگنه با برشمردن مزیت‌های صادرات برای شکوفایی تجارت گفت: صادرات رگ حیاتی اقتصاد و توسعه کشور است و اگر این مساله مهم اولویت مدیران و مسئولان اقتصادی کشور نباشد، سایر بخش‌های تجارت نیز به نقطه مطلوب نخواهند رسید زیرا که چرخه اقتصاد از تولید تا صادرات به هم پیوسته است.

این صادرکننده نمونه ملی اظهار داشت: صادرات را موتور محرکه اقتصاد می‌خوانند و این موتور نیاز به سوخت و پیشران دارد که با تقویت ظرفیت‌های تولید و ایجاد ظرفیت‌های جدید و هموار کردن مسیر صادرات، سوخت این موتور که نقش مهم دولت است، تامین شده و می‌توان تاثیرآن را در رونق تجارت دید.

مدیرعامل سیمان لامرد با پر رنگ خواندن نقش صادرات در جذب سرمایه گذاری داخلی و خارجی بیان کرد : این صادرات است که تضمین‌کننده سرمایه گذاری‌های موجود، کاهش انحصار و افزایش سرمایه گذاری‌های خارجی را درپی دارد.اگر سرمایه گذار برای صادرات محصولاتش همراهی و حمایت ببیند، زمینه ورود سرمایه گذاری‌های جدید فراهم شده ،تجارت خارجی رونق پیداکرده و با افزایش درآمد ملی، سرانه اشتغال و رفاه اجتماعی را در جامعه خواهیم بود.

وی به برخی از مشکلات و مسائل اقتصادی سرمایه‌گذاران خارجی نیز اشاره کرد و بیان داشت: عمده‌ترین مشکل در مباحث سرمایه‌گذاری خارجی،موضوع نوسان نرخ ارز می‌باشد. به‌طور مثال اگر شخصی در سال ۱۳۹۶ مبادرت به ورود یک میلیون دلار سرمایه‌گذاری کرده باشد، به نرخ آن‌روز ۳/۵ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری کرده است، حال اگر در این ۵ سال حتی سود ۵۰ درصدی به دست آورده باشد، اصل و سود سرمایه‌اش در سال ۱۴۰۲ به حدود ۱۳/۵ میلیارد تومان رسیده که با نرخ کنونی دلار، معادل ۲۷۰ هزار دلار می‌شود، که این یک مانع اساسی سرمایه‌گذاری خارجی درایران است. ابراهیم غلام‌زاده زنگنه تک‌نرخی کردن ارز را ضمن اینکه به سود دولت است و باعث حذف رانت و فساد شده عامل مهمی در رونق کار تجار و فعالین اقتصادی و صادرکنندگان دانست.این فعال اقتصادی مانع دیگر سرمایه‌گذاری را نداشتن مراوده رسمی با بانک‌های خارجی برشمرد و گفت: بسیاری از سرمایه‌گذاران خارجی نمی‌توانند سرمایه خارجی ثبت کنند. زیرا در قانون و آئین‌نامه‌های سرمایه‌گذاری خارجی قید شده است که ورود ارز، باید از سیستم بانکی یا صرافی مجاز باشد که به علت تحریم این راه بسته شده است.

غلام‌زاده افزود: راه دیگری که اخیرا برای ورود سرمایه خارجی اعلام شده است، ورود سرمایه از طریق سامانه نیما است، که اولا برای اکثر سرمایه‌گذاران خارجی مبهم و سخت بوده و از طرفی نرخ این سامانه با نرخ ارز واقعی در بازار تفاوت بسیار دارد که باعث ضرر سرمایه‌گذاران خارجی می‌شود.

مدیرعامل سیمان لامرد همچنین به مشکلات تجاری نیز گریزی زد و گفت: تغییر مداوم و پی در پی قوانین باعث شده است که کسی به درستی نداند چه باید بکند. بوروکراسی در بنادر و گمرکات، مشکلات حمل‌ونقل داخلی و پیمان‌سپاری ارزی از عمده‌ترین مشکلات تجاری کشور است. عدم حمایت بانک توسعه صادرات و صندوق ضمانت صادرات از فعالین اقتصادی خارجی و صادرکنندگان هم یک ایراد بزرگ دیگر کار است.

وی برای بهبود وضعیت اقتصادی و تسهیل شرایط سرمایه‌گذاری در کشور اظهار داشت: دولت می‌تواند با راه‌اندازی بیمه نرخ ارز و بیمه سرمایه‌گذاری، باعث اطمینان خاطر تجار و سرمایه‌گذاران شود. از سوی دیگر برای ورود سرمایه خارجی از طریق صرافی‌ها و به نرخ روز بازار، مجوز صادر شود.

غلام‌زاده به موفقیت برخی از کشورها در حوزه صادرات اشاره و تصریح کرد: در کشور ترکیه به صادرکنندگان با مبلغ بیش از ۲ میلیون دلار، پاسپورت سبز یا دیپلماتیک می‌دهند و که این امتیاز باعث رشد چند صد درصدی صادراتش شده است، مشابه چنین اقدامی در ایران نیز می‌تواند تحولی بزرگ ایجاد کند.

وی افزود: بانک توسعه صادرات ایران مشابه (اگزیم بانک ترکیه) که کل صادرات و سرمایه گذاری خارجی ترکیه را بیمه کرده و حمایت می‌کند، کار خرید ارز صادرات به نرخ واقعی و بیمه ریسک صادرات و سرمایه گذاری خارجی را انجام دهد.

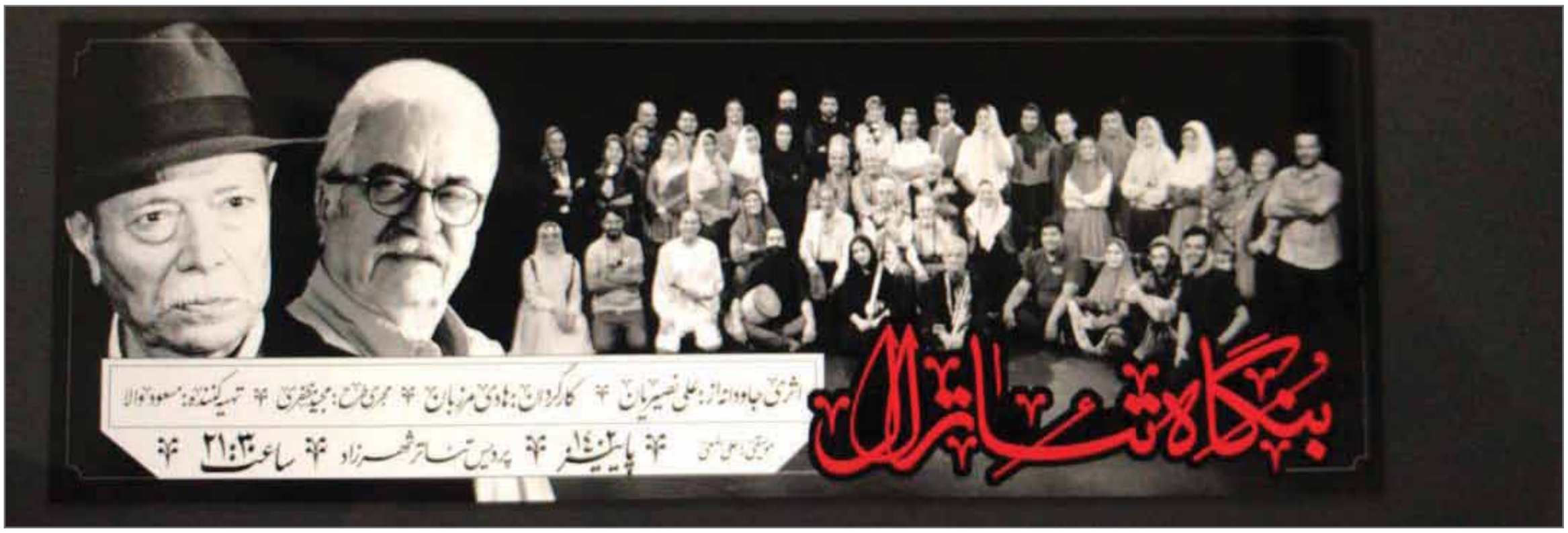
مدیریت مجموعه بزرگ صنعتی سیمان لامرد ضمن تاکید بر ضرورت بازنگری دستورالعمل‌هایی که در مسیر سرمایه‌گذاری مانع‌تراشی می‌کنند، گفت: در حوزه قوانین تملک اتباع بیگانه و تابعیت مضاعف ایرانیان، قوانین موجود متعلق به حدود ۸۰ سال قبل است که نیاز به بازنگری دارد.

وی برنقش پررنگ بخش خصوصی در رونق اقتصادی داخلی و بازارهای بین‌المللی تاکید و اظهار داشت: باید بپذیریم فاصله گرفتن دولت از بخش خصوصی و نادیده گرفتن نظر فعالان این بخش در تدوین برنامه‌های توسعه‌ای و زیربنایی صنعت و تجارت، منجر به ناهماهنگی‌ها، بخش نامه‌پروری و عدم رفع موانع تولید و صادرات کشور شده است. غلام‌زاده افزود: اعتماد به بخش خصوصی کلید عبور از مشکلات اقتصادی کشور است و این مساله نباید در کشور کم‌رنگ شود. مدیرعامل سیمان لامرد در بخش دیگر سخنان خود به مشکلات تولیدکنندگان سیمان نیز اشاره و تصریح کرد: هزینه‌های حامل‌های انرژی از جمله گاز و برق چند برابر شده و در زمستان این یکی و در تابستان آن یکی را قطع یا میزان استفاده‌اش را کاهش می‌دهند، خرید و تامین و ارسال مازوت به‌جای گاز که علاوه بر کاهش میزان تولید، تاثیر منفی نیز بر خط تولید گذاشته و از راندمان آن می‌کاهد. ازسوی دیگر افزایش هزینه‌های تعمیرات و تامین قطعات که در سخت‌ترین شرایط تحریم‌ها با افزایش ده‌ها برابری قیمت باید انجام شود تا هزینه‌های بالای حمل‌ونقل که در روند طبیعی تولید خلل ایجاد می‌کند، تنها بخشی از مشکلات موجود تولیدکنندگان سیمان است.

وی در خصوص مسائل مطرح شده در خصوص عرضه سیمان دربورس و تاثیرش در افزایش قیمت مسکن گفت : ورود سیمان به بورس کالا با هدف ایجاد عدالت و دسترسی همه گان به این کالای مهم در صنعت ساخت‌وساز صورت گرفت و با حضور سیمان در بورس، قیمت کالایی که دهه‌ها نسبت به سایر مصالح ساختمانی رشد چندانی نکرده بود به یک تعادل نسبی رسید.

غلام‌زاده تاکید کرد: دراین پروسه تولیدکنندگان نقشی در تعیین قیمت سیمان ندارند و فرآیندهای بورس براساس عرضه و تقاضا، تعیین کننده قیمت سیمان است. از سوی دیگر با حذف دلال‌ها دراین صنعت، دسترسی همه مصرف‌کنندگان با خرید از بازار بورس فراهم گردید.

ابراهیم غلام‌زاده زنگنه در پایان کسب این عنوان ملی را مرهون تلاش بی‌وقفه و شبانه‌روزی کارکنان متعهد و متخصص شرکت سیمان لامرد دانست و تاکید کرد: مجموعه بزرگ صنعتی سیمان لامرد به‌عنوان بخش خصوصی، یک واحد نمونه صنعتی و صادراتی در فارس و ایران است که به برندی شایسته و بین‌المللی تبدیل شده و همواره با درخشش در چنین رخدادهای ملی، نام فارس و لامرد را درصنعت سیمان ایران و بازارهای صادراتی بین‌المللی درخشان‌تر کرده است.



یادداشت

فرهنگ‌سازی کلید حل مشکلات



احسان پیری
کارشناس و فعال معدنی

هرجـا و به هر بهانه‌ای که تخریبی انجام گیرد، خواه‌ناخواه آسیب‌هایی هم به اکوسیستم منطقه وارد می‌شود و هارمونی محیط‌زیسـت محـدوده به هم می‌خورد. اما در کشـورهای معدنی پیشـرفته و حتی در قوانین و مقررات معدنکاری در کشـور خودمان، بندهایی برای کنترل و ترمیم آسـیب‌های معدنکاری وجود دارد. در بسیاری از کشورها، معادن متروکه و قدیمی به جذابیت گردشگری تبدیل شده‌اند و درآمدزایی دارند یا با فضای شهری و محیط طبیعی هماهنگ می‌شوند. برای مثال، با پایدارسـازی شـیب‌هایی که بر اثر معدنکاری ایجاد شده است، محدوده را جنگل‌کاری می‌کنند یا گودالی که ایجادشـده را بـه دریاچه تبدیـل و به‌این‌ترتیب، تلاش کرده‌انـد تـا تخریب‌هایی را که بر اثر معدنکاری انجام گرفته اسـت،ترمیم کنند. اما در پاسـخ به این پرسش؛ آیا اقداماتی که در کشـور ما برای مبارزه با آسـیب‌های زیسـت‌محیطی پیش‌بینی‌شده، مسکنی موقتی است یا تاثیری ملموس دارد، باید گفت؛ متاسـفانه ما نه مسـکن موقتـی داریم و نه هیچ اقدامـی بلندمدتـی در این زمینه انجـام می‌دهیم. در واقع، هیچ‌کدام از آنچه در قانون و برنامه‌ها پیش‌بینی شـده است، اتفـاق نمی‌افتـد. هر بار که بحرانـی در جایی پیش می‌آید، مـا همان روز برای همـان بحران تصمیم‌گیری می‌کنیم. در مملکت ما برنامه و آیین‌نامه زیاد است، اما اتفاق نمی‌افتد.

معدن طبیعت را تخریب می‌کند، اما در مقیاسـی بسـیار کوچـک و محدود و تغییرات اقلیمی در ابعاد کلان و جهانی آن، ارتباطی با فعالیت معدن ندارد و نمی‌توان گناه بحران‌های بزرگ زیست‌محیطی را به گردن معدنکاری انداخت.

حتی معدنکاری به‌صورت مستقل، به آب هم نیاز چندانی ندارد. البته این موضوع درباره صنایعی که در امتداد زنجیره قرار دارند و برای تولید محصول نهایی و تکمیل ارزش‌افزوده راه‌اندازی می‌شوند، صدق نمی‌کند.

چندی پیش گفته شد که خاورمیانه تا چندین سال دیگر قابل‌سکونت نیست. این موضوع از نظر من، حرف گزافی است و جنبه‌های سیاسی آن، پررنگ‌تر از نگرانی‌های اقلیمی است. خاورمیانه به آب‌های آزاد فراوانی دسترسی دارد و از این نظر، دچار مشکل نخواهد شد.

این موضوع را با یک مقایسه ساده می‌توان به‌خوبی روشن کرد. در حال حاضر شرایط زندگی در کشور عراق بهتر است یا عربستان؟ این در حالی است که عراق نسبت به عربستان از منابع آبی زیرزمینی بهتری برخوردار است. همین موضوع درباره امارات هم صادق است.

کشـورهایی که دسترسـی به آب‌هـای آزاد دارند، کمتر دچار بحران کمبود آب می‌شوند. دستگاه‌های آب‌شیرین‌کن چندین و چند سـال اسـت که مورداستفاده قرار می‌گیرند و به‌تبع آن مشکلاتی که می‌گویند خاورمیانه قابلیت سکونت نخواهد داشت، حرف بیهوده‌ای است.

البتـه نمی‌توان انکار کرد که در صورت بروز بحران، هزینه اسـتفاده از آب افزایش پیدا می‌کند، اما مشکل قطع زنجیره حیات در این کشورها چندان محتمل نیست.

معدنـکاری در تولید گازهای مخرب کربنی نقشـی ندارد. در معادن یا از دستگاه‌هایی مانند بیل مکانیکی، ابزار حفاری و... اسـتفاده می‌شود که میزان آلایندگی آنها قابل‌مقایسه با صنایع دیگر نیست.

بزرگ‌تریـن تاثیری که معـادن در آلودگی محیط اطراف خـود دارند، این اسـت؛ در انفجارهایی که صورت می‌گیرد، گردوغبار ایجاد می‌شـود. البته بـرای برطرف کردن آب در محدوده اطراف معدن، یکی از این اقدامات است.

امـا متاسـفانه کمتر معدنـی وجود دارد که این مسـائل برایش مهم باشـد و سـازمان محیط‌زیسـت هم نمی‌تواند به‌صورت‌حرفـه‌ای بـه این موضوع ورود کنـد، چون معادن متوسـط و کوچک، در نهایت سالانه ۵ تا ۱۰بار انفجار دارند و اگر شـانس یارشان باشـد و باد در جهت مخالف شهرهای نزدیک بوزد، دیگر مشکلی ایجاد نخواهد کرد.

بنابرایـن، این جزو دغدغه‌های معدندار نیسـت که فکری برای حل مشـکل گردوخاک کند و نهایـت کاری که انجام می‌دهند، آب‌پاشـی یا پخش مازوت در مسـیر عبور و مرور کامیون‌ها اسـت تا به این روش‌ها پخـش گردوغبار کنترل شود. البته باید گفت به‌تازگی نرخ مازوت هم بسیار بالا رفته و این روش هم از دور خارج شـده اسـت، اما همان‌طور که اشاره کردم، معدنداری هیچ دخل و تصرفی در تولید گازهای گلخانه‌ای ندارد.

آنچه حاکمیت باید در این حوزه انجام دهد، ایجاد شفافیت اسـت. این موضوع کمک فراوانی به حل بسـیاری از مسائل می‌کند. اگر مشخص شود که معدنی هر سال چقدر به فضای اطراف خود آسـیب می‌زند و در مقابـل، چقدر ارزش تولید می‌کنـد و همـه مردم از جمله خود معدنـدار این موضوع را ببینند، حتما شرایط تغییر خواهد کرد. مطالبه عمومی خیلی قوی‌تـر و کارآتـر از اقدامات دولتی اسـت. معمولا مجازات دولتی به جریمه نقدی محدود می‌شـود، اما وقتی مطالبات عمومی باشد، معدنکار باید راهکاری برای حل معضلات پیدا کند تا از فعالیت خود در جامعه دفاع کند، در غیر این صورت، در جامعه منفور خواهد شد.

به عبارت دیگر، همان‌طور که وقتی کسـی پروانه سـاخت می‌گیرد، باید اطلاعاتش در سـامانه شـهرداری ثبت شود تا همه مردم بتوانند ببینند هر ملکی با چه مشخصاتی ساخته می‌شود و چه سازنده‌ای در حال انجام کار است، معدنداری و اطلاعات آن هم باید شفاف و قابل‌دسترس باشد.

نکته بعدی این اسـت که منافع فردی را به منافع جمعی ترجیـح ندهیم، اما این نیاز به فرهنگ‌سـازی دارد. اگر همه فکر کنند که نسل بعدی و فرزندان ما قرار است در این کشور زندگـی کننـد و باید برای آنها این محیط و آب‌وخاک حفظ شـود، کمتر شـاهد چنین رفتارهایی خواهیم بود. حل همه این مشکلات و معضلات کشور در گرو فرهنگ‌سازی است و حل مشکلات معدن هم راهی جز این ندارد.

در گزارش صمت درباره آینده معدنکاری مطرح شد

زمین و آسمان در تسخیر بشر

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

این روزها که مرتبا درباره محدودیت منابع و ذخایر معدنی در کره زمین می‌شنویم، طبیعی اسـت که بازار حدس و گمان در مورد آینده هم داغ‌تر شـده اسـت. یکی از ایده‌پردازی‌ها که بسیار جذاب و هیجان‌انگیز می‌نماید، پروژه‌های معدنکاری در فضا اسـت. اما آیا این پروژه‌ها در مقیاس واقعی، در شـرکت‌های حقیقی و دانشگاه‌های معتبر دنیا تعریف شده یا این موضوع نوعی بلندپروازی است؟

کارشناسـان در پاسـخ به این سـوال می‌گویند در مجموعه‌های بزرگ که کارهای علمی و تخصصی در حوزه‌های گوناگون انجام می‌شـود، همیشه در کنار فعالیت‌های خود تحقیقاتی هم درباره فضا انجام می‌دهند. رشـته معدن هم مسـتثنا نیسـت و به‌طورکلی در کنار تحقیقاتی که در حوزه معدن انجام می‌شـود، شـاخه کوچکی هم بخش معدنکاری در فضا اسـت کـه به‌عنوان یک تخصص و حـوزه تحقیقاتی به آن پرداخته می‌شود.

آنچـه در گزارش امروز صمت موردبررسـی قرار گرفته اسـت، به ۲ بخش تقسـیم می‌شـود؛ در بخش اول، در پی یافتن پاسخ این پرسش هستیم در جهانی که مواد و ذخایر معدنی‌اش رو به پایان است، چقدر می‌توان به استحصال مواد معدنی ضروری از باطله‌ها امید بست و در بخش دیگر، این مسئله به بحث گذاشته شده است که آیا منابع‌معدنی موجود در کرات دیگر می‌تواند نیاز بشر را در آینده تامین کند یا خیر؟

انوشیروان دلیریان، کارشناس و فعال معدنی، آرش ابراهیم‌آبادی، استاد دانشگاه و فعال معدنی در این گزارش به پرسش‌های ما پاسخ گفته‌اند.



عکس: آیدا فریدی

حجم عظیم باطله‌های معدنی

انوشیروان دلیریان، کارشناس و فعال معدنی: در سال ۲۰۲۱ اطلاعاتی درباره میزان باطله‌های موجود در جهان منتشـر شـد که دانسـتن آن ما را با مقیاس و بزرگی باطله‌هایی که در سـطح جهان پراکنده‌اند، آشنا می‌کند.

باتوجـه بـه گمانه‌زنی‌هایی که در سـال ۲۰۲۱ انجام شـد، یک اینفوگرافـی از حجم باطله‌های موجود در جهان به‌تصویر کشـیده شد که میزان باطله‌ها را به‌شکل یک مکعب در مقابل شهر نیویورک ایالات‌متحده قرار داده بود. جالب اینجاست که برج‌های سر به فلک کشـیده این شهر و پهنه عظیم این شـهر در مقابل مکعب باطله‌ها بسـیار ناچیز بود. ابعاد این مکعب ۶ کیلومتری بود و چیزی نزدیک بـه ۲۱۷ کیلومتر مکعب حجم داشـت که (تا همان سـال ۲۰۲۱) حجم باطله‌های تولیدشده در کل کره زمین بالغ بر ۲۸۳ میلیارد تن تخمین زده شده بود و تا امروز به‌طبع این میزان افزایش چشمگیری داشـته، اما در زمینه اینکـه این باطله‌ها تا کجا نیاز بشـر را تامین می‌کنند، گمانه‌زنی‌های گوناگونی مطرح است.

دیری نمی‌پاید که...

پیش‌بینی‌ها نشـان می‌دهد که در سالیان پیش‌رو، شاهد افزایش جمعیت و رشـد بالای تعداد نفوس در گوشه و کنار جهان خواهیم بود. از طرف دیگر، باتوجه به سرانه مصرف مواد معدنی، نیاز به مواد معدنی بیشتر می‌شود و تقاضا برای این مواد روزبه‌روز افزایش خواهد یافت که در نتیجه نرخ مواد معدنی افزایش خواهد یافت.

از طرف دیگر، به‌طبع علم و فناوری هم رشـد و پیشرفت بیشتری خواهد داشـت کـه می‌تواند مواد معدنـی موردنیـاز را از ذخایر با عیارهای پایین‌تر اسـتخراج و اسـتحصال کند. مجموع این تحولات گوناگون می‌تواند این نتیجه‌گیری را ایجاد کند که سـدهای باطله و دپوهای معادن و باطله‌های اسـتخراجی در همین ابعاد و اندازه‌هایی که ذکر شـد، می‌توانند معادنی خاموش باشند یا به‌عبارت‌دیگر، این تهدیدهایی امروزی در سال‌های آتی می‌توانند به فرصت‌هایی بزرگ تبدیل شـوند. در حال حاضر گمانه‌زنی‌ها حاکی از آن است که این میـزان باطله موجود در جهان، می‌توانـد بین ۱۰ تا ۳۰ درصد مواد معدنـی موردنیاز را از دل خـود تامین و این نکته را به ذهن متبادر کند که دیری نمی‌پاید که باطله‌های موجود در جهان، استخراج مواد معدنـی گوناگون، که منبع اولیه این باطله‌هـا بوده‌اند را بین ۱۰ تا ۳۰ درصد کاهش خواهد داد و می‌توانیم از این باطله‌ها مواد معدنی موردنیاز را استحصال کنیم و به صنایع مرتبط با آنها تحویل دهیم.

> ابعاد مکعب باطله‌ها ۶ کیلومتر است و نزدیک ۲۱۷ کیلومتر مکعب حجم دارد و میزان آن بالغ بر ۲۸۳ میلیارد تن تخمین زده می‌شود

اگـر بخواهیم به‌طورخلاصه به این سـوال پاسـخ بدهیم که راهی بـرای معدنکاری بدون هدررفت آب و انرژی وجود دارد یا خیر، باید گفـت حداقل تا امروز چنین چیزی غیرممکن بوده اسـت و باتوجه به مطالعات و دانسـته‌های بنده، معدنکاری بدون اتلاف آب و انرژی حداقـل در آینده نزدیک بعید به‌نظر می‌رسـد. ناگفته نماند که در روش‌های جدیدی که در مقیاس آزمایشـگاهی یا پایلوت محک زده شـده، به تعداد بسـیار معدود در مقیاس صنعتی در سـیکل بسته در نهایـت تا ۸۰ درصد از میزان آب مصرفـی در فرآیند معدنکاری بازیافت شـده اسـت، اما باز هم در این شرایط تقریبا ایده‌آل باز هم ۲۰ درصد از آب هدر می‌رود.

درباره انرژی که شـرایط دشوارتر اسـت، زیرا ناخودآگاه هدررفت مقـداری از انرژی به‌صورت گرمایی هـم وجود دارد. بنابراین باتوجه به دانسـته‌های من تا به امروز در معدنکاری نتوانسـته‌ایم روشی را به‌دست بیاوریم که هدررفت آب و انرژی را به‌صفر برساند.

توفان جذاب فکری

در موضوع رقابت فضایی کشـورهای پیشـرفته برای دستیابی به مـواد معدنی در ماه و کرات دیگر، باید گفت به‌شـخصه درباره افراد و اشـخاصی که برای آینده ایده‌پردازی می‌کنند، حرکتی رو به جلو دارند و در پی یافتن راه برون‌رفت از مشکلات هستند، احترام زیادی قائل هسـتم و دیدگاه و روش کار آنها را تایید می‌کنم، زیرا به‌عقیده من، چنین افرادی هسـتند که دنیا را وادار به پیشـرفت می‌کنند و نوع تفکر و نگاه آنها است که انسان را از شرایط سکون خارج می‌کند و رو بـه جلو پیـش می‌راند. اما درباره اینکـه معدنکاری فضایی چه شرایطی دارد و چگونه خواهد شد، باید بدانیم که در حال حاضر این ایده در مقیاس مطالعاتی و تحقیقاتی است. از این نکته غافل نشویم که شـاید حرف زدن در زمینه این مسـائل سـاده باشد، اما چنین اتفاقاتی، پیچیدگی‌های بسـیار زیادی دارد. تمام آنچه امروز درباره معـدن و تخصص‌های مربوط به آن به‌دسـت آورده‌ایم و همین‌طور کل علم زمین‌شناسـی، تنها درباره یکی از سیارات منظومه شمسی است که بشر هم در آن سکونت دارد و پس از گذشت این همه سال از عمر بشـر، تنها به این میزان از دانش و اطلاعات دسـت یافته‌ایم و هنوز با ابهامات بسـیاری درباره کره زمین روبه‌رو هستیم و برخی مناطق از جمله قعر اقیانوس‌ها تقریبا ناشـناخته مانده‌اند. در چنین شرایطی، روشن است که شناخت و تسـلط بر فضای بیـرون از این کره که دور از دسترس، ناشناخته و نامتناهی اسـت، بـه این راحتی میسر نمی‌شود.



خیال‌پردازی شیرین

اندیشـیدن درباره این قضایا، توفان فکری جذاب و هیجان‌انگیزی ایجاد می‌کند و به‌واسطه دغدغه‌ای که بشر برای محدود بودن منابع معدنی در کره احساس می‌کند، شاید سرعت حرکت به‌سوی تحقق این ایده را افزایش دهد و گام‌های ابتدایی را بردارد، به این امید که بتوانـد روزی از مواد معدنی موجود در کره مـاه یا برای مثال دیگر سیارک‌های اطراف زمین استفاده کند.

البته تا امروز، بشـر به توفیقاتی هم رسیده، اما هنوز چیزی مورد توافق قرار نگرفته و خط قرمزی در هیچ زمینه‌ای کشیده نشده است. بنابراین، این موضوع که «چه باید کرد؟» همچنان مبهم است و بشر در این زمینه، هنوز هم در ابتدای مسیر قرار دارد.

آینده مبهم است

در حال حاضر این موضوع ایده‌ای آرمانی و رویایی برای بشر است و باتوجه به اینکه هیچ درکی از میزان رشد و پیشرفت علم در سالیان پیـش‌رو نداریم، نمی‌توانیم آینده ایـن ایده را پیش‌بینی کنیم. تنها چیـزی که با اطمینان می‌توان درباره آن اظهارنظر کرد، این اسـت که باید با انسـجام بیشـتری در این زمینه فعالیـت کرد و امیدوارم همان‌طور که توانستیم زمین را در چارچوب علم و تخصص بشناسیم و یک ماده معدنی را در محلی خاص با ژنز و شرایط تشکیل مرتبط با آن ماده معدنی کاوش و اکتشاف کنیم و به بهره‌برداری برسانیم و ماده اولیه برای صنایع را تولید کنیم، در سـایه این حرکت منسجم بتوانیم در جهان پیش‌رو از سایر کرات و سیارات پیرامون برای تامین مواد معدنی موردنیاز بشر استفاده کنیم.

من باور دارم آنچه را ذهن بشـر به آن دسـت پیدا کند، در عمل هم، شـدنی و دست‌یافتنی اسـت،اما بازه زمانی آن که تا چه سال و چه قرنی چنین اتفاقی رخ دهد، بستگی به عوامل زیادی دارد که با دانش و توانایی امروز نمی‌توان به آن پاسـخ داد. اما به‌نظر می‌رسد، روزی خواهد رسـید که بخش عمده‌ای از مواد معدنی موردنیاز بشر از فضای خارج جو زمین تامین خواهد شد.

رقابت معدنی در فضا

آرش ابراهیم‌آبادی، اسـتاد دانشـگاه و فعال معدنی: به‌دلیل کاهـش ذخایـر و منابع مواد معدنی در کره زمیـن، به‌تازگی رقابت برخی کشـورها برای دسـتیابی به منابع بیرون از کره زمین بیشتر شده است، اما برای داستن اینکه این روند چقدر می‌تواند آینده بشر را با تهدید روبه‌رو کند، باید کمی به گذشته برگردیم. در واقع، رقابت فضایی میان کشورهای جهان بیشتر از نیم قرن پیش، در دوره آپولو و اسپوتنیک، به‌منظور تسلط بر فضای ماورای زمین شروع شده بود. در آن زمان ایالات‌متحده‌امریکا و اتحادجماهیرشـوروی روی اصول اولیه و مبانی موردتوافق برای فعالیت‌های فضایی به نتیجه مشترکی رسیده بودند.

جدال غرب و شرق

آنچـه در حال حاضـر وجود نـدارد و خطرناک به‌نظر می‌رسـد، عدم‌هماهنگـی و همـکاری ایالات‌متحده‌امریکا و چیـن در زمینه فعالیت اکتشـافات فضایی در عصر کنونی اسـت. این امر به‌تنهایی می‌تواند موجب رقابت غیرسـازنده و درگیری بر سر استخراج بالقوه صدها میلیـارد دلار ماده معدنی در ماه بینجامد. هر یک از طرفین، مجموعه قوانین طرف مقابـل را خلاف منافع خود می‌دانند، به‌ویژه اینکه جدیدا چین یک ایسـتگاه فضایی با فناوری‌های پیشـرفته در اختیار دارد که این موضوع به‌خودی خود می‌تواند به رقابت‌ها دامن بزند. ژئوپلتیک جهانی در گذشته به‌نفع بشر تمام می‌شد،اما در حال حاضر بازتاب این رقابت فضایی در روی کره زمین نمود پیدا می‌کند، به این صورت که در یک‌طرف ایالات‌متحده و متحدان آن قرار گرفته و در طـرف دیگر، چین و روسـیه قرار دارند کـه رودرروی یکدیگر صف‌آرایی کرده‌اند.

> رقابت فضایی میان کشورهای جهان بیش از نیم قرن پیش، در دوره آپولو و اسپوتنیک، به‌منظور تسلط بر فضای ماورای زمین شروع شده بود

طـرف چینی، جبهه مقابـل را به ایجاد یک ناتـوی فضایی متهم می‌کنـد و دلیل آن هـم، پیش‌نویس توافقنامه آرتمیس از سـوی ایالات‌متحـده بـدون مشـارکت دادن چین می‌داند و ایـن قرارداد مجموعـه‌ای از اصول غیرالزام‌آور برای کنترل فعالیت‌ها در ماه مریخ و فراتر از آن است. موارد دیگری که باید به آن اشاره کنیم، موضوع جنگ اوکراین اسـت که این جنگ، موجب اختلاف و رقابت بیشتر جبهه شرق و غرب در زمینه فضایی هم شده است.

فقدان قوانین جهانشمول

حال شـاید این پرسش مطرح شود که آیا قوانین بین‌المللی برای کنترل فعالیت‌های بشر در فضا وجود دارد یا خیر؟

در پاسـخ به این سـوال باید گفـت که در دوره آغـاز رقابت‌های فضایی در نیم قرن پیش، ایالات‌متحده‌امریکا و اتحادجماهیرشوروی مجموعـه‌ای از قوانین را در سـازمان ملل متحد مطرح کردند و این اصول و چارچوبی را برای اداره و ادامه نسل بعدی فعالیت‌های فضایی وضع کردند، اما در حال حاضر، همان‌طور که چین و روسیه روی کره زمین تعامل خوبی با جبهه غرب ندارند، به‌نظر می‌رسد در برنامه‌های فضایی و قوانین وضع‌شده نیز به یکدیگر بی‌اعتماد هستند؛ البته هر یـک از طرفین دلایل خـاص خود را دارند. به‌عنوان‌مثال، در سـال ۲۰۱۱ در ایالات‌متحده قانونی به‌تصویب رسید که ناسا را از تعامل با همتای چینی منع می‌کرد.

از سـوی دیگر، چیـن از همکاری در ایسـتگاه فضایی بین‌المللی کنار گذاشـته شد و همین امر موجب شد که چین به‌دنبال ساخت ایستگاه فضایی خود برود. جنگ روسیه و اوکراین هم به این شکاف دامن زد و سـبب شد که این کشور از فعالیت در ایستگاه بین‌المللی فضایی کنار بکشد و در مقابل، جبهه غرب نیز روسیه را از پروژه‌های فضای مشـترک با اروپا کنار گذاشت که این‌همه به اختلافات میان جبهه شرق و غرب دامن زد.

غصب محدوده‌های پنهان

از آنجـا که در حال حاضر اختلافات و دیدگاه‌های متفاوتی درباره نظام‌های فضایی وجود دارد، نمی‌توان انتظار داشت یک قانون فراگیر و موردوثوق همگان نوشـته شـود که رضایت همه طرف‌ها را تامین کند. در سـایه نبود یک قانـون معتبر برای فعالیـت در فضا، چین و امریـکا یکدیگر را به نقض قوانین و سـهل‌انگاری متهم می‌کنند. پکن چندی پیش ادعا کرده بود که ماهواره‌های اسـپیس ایکس به ایسـتگاه فضایی این کشور بسیار نزدیک شـده‌اند که باعـث ایجاد خطـر می‌شـود و از طـرف دیگر هـم، غرب، چیـن را به‌دلیل ورود کنترل‌نشـده راکت ۲۱ تنی به جو زمین موردانتقاد قرار داده اسـت.



هم‌اکنون امریکا در حال تدوین پیش‌نویس طرحی برای اسـتخراج مواد معدنی از کره ماه است که همان‌طور که می‌دانید، به توافقنامه آرتمیس شهرت دارد. این توافقنامه براساس معاهده فضایی ماورای جو زمین در سال ۱۹۶۷ پایه‌گذاری شده است.

چین و روسـیه مخالفت خود را به‌دلیل آنچه عدم‌مشارکت آنها در فرآیند تصمیم گیری اسـت، اعلام کرده‌اند. به‌علاوه این پیش‌نویس به‌طوررسمی با متحدان امریکا در میان گذاشته نشده است.

اما حدود ۱۹ کشـور تا امروز از این توافقنامه حمایت کرده‌اند. این توافقنامه طرحی برای قوانین اعزام انسـان به ماه و تاسیس ایستگاه فضایی بر سـطح کره ماه اسـت. این پیش‌نویس چارچوبی را تحت قوانیـن بین‌المللی تعریف می‌کند تا شـرکت‌های فضایی بتوانند از منابع خود بدون اینکه تداخلی با دیگر شـرکت‌ها داشـته باشـند، بهره‌برداری کنند.

یکـی از مشـکلات چین با ایـن توافقنامه، مناطق امـن و ایمنی اسـت که بر سطح کره ماه تعریف شـده و دیگران را از رفتن به این مکان‌ها منع کرده است. چین این مناطق را به غصب مناطق پنهانی تعبیر می‌کند که ناقض قوانین بین‌المللی اسـت و این کشـور اصرار بـه قانون‌گذاری در سـازمان ملل متحد دارد تـا از این منظر بتواند حمایت بیشتر کشورهای همسو با خود را جلب کند.

سخن پایانی

کارشناسان می‌گویند یکی از مشکلاتی که در پیشرفت علمی وجود دارد، این اسـت که معمولا تلاش می‌شود تا ایده‌ها و روش‌هایی که در زمان‌های گذشـته تولید شده‌اند، بازتولید و بروزرسانی شوند. اما جایی لازم است که ما مسئله‌ها را از اول بررسی کنیم و راه‌حل‌های جدیدی برای آنها بیابیم. پروژه‌های کیهانی واجد این شرایط هستند و وقتی موضوعاتی مانند معدنکاری در فضا مطرح می‌شـود، موارد متعددی را می‌توان در نظر گرفت که لازم اسـت موردبازنگری قرار گیرد و از ابتدا نحوه حل مسئله را عوض کنیم. به‌عبارت‌دیگر، وقتی از جعبه فکری خودمان بیرون بیاییم و در پی حل مسـائل در فضا برویم، راه‌حل‌های خلاقانه‌تری پدید می‌آید.

قیمت لبنیات از ۱۴۰۱ تا ۱۴۰۲



اینفوگرافی: سامان شرف‌الدین

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام)

آگهی مناقصه عمومی تجدیدشده شماره: ۱۴۰۲/۲۸/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد پروژه "اجرای ساختمان پیش‌ساخته و حصارکشی بتنی پیرامون انبار خود در اسکله شهید رجایی بندرعباس" را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط و دارای مدارک دال بر مالکیت یا اجاره واحد تولید قطعات پیش‌ساخته بتنی و یا دارای رتبه حداقل ۵ در رشته ابنیه از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین کنندگان دانلود نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ۱۴ روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۰ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه (در محل اسکله شهید رجایی بندرعباس) روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۹ مقرر شده است و حضور در آن الزامی می‌باشد. شایان ذکر است فرمت ضمانت‌نامه‌های شرکت در مناقصه بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر





خبر

لزوم تشدید نظارت بر شبکه توزیع شیرخشک

قصه کمبود شیرخشک از کمبود برخی اقلام شیرخشک‌های رژیمی و متابولیک شروع شد. اوایل سال ۱۴۰۱، محمد هاشمی، سخنگوی سازمان غذا و داروی وزارت بهداشت اعلام کرد تاخیر در تامین ارز، تهیه و ثبت‌سفارش شیرخشک‌های رژیمی را با مشکل مواجه کرده است. از همان روزها بازار با کمبودهای مقطعی در تامین این شیرخشک‌ها مواجه شد. از سوی دیگر، به‌گفته این مقام مسئول، تخصیص ارز ترجیحی به شیرخشک‌های رژیمی، منجر به نرخ پایین‌تر این کالا به نسبت بازار آزاد شد که در نتیجه عرضه گسترده این نوع شیرخشک در داروخانه‌ها، به بستری برای قاچاق این کالا بدل شد. کنترل قاچاق نیز منجر به توزیع قطره‌چکانی شیرخشک به داروخانه‌ها شد. به این ترتیب، به‌گفته مسئولان بازار با کمبود شیرخشک مواجه نبود و هدف از توزیع سهمیه‌ای این کالا، مدیریت توزیع برای جلوگیری از قاچاق بود. این روال ادامه داشت تا اینکه در نهایت سال ۱۴۰۲ تولیدکنندگان با عدم‌تامین ارز برای واردات مواد اولیه موردنیاز برای تولید شیرخشک مواجه شدند. در ادامه آنچه حاصل شد، کمبود شیرخشک در بسیاری از استان‌ها و افزایش تخصیص ارز واردات بود تا اینکه با تایید خبر کمبود شیرخشک ازسوی مسئولان سازمان غذا و دارو در آخرین روزهای شهریور، فراخوان برای واردات فوری شیرخشک داده شد. در تازه‌ترین اقدام نیز سازمان غذا و دارو فروش شیرخشک را منوط به ارائه کارت ملی نوزاد از ۲۰ مهر کرده است. در ادامه این روند ۱۹مهر، منوچهر دادگرنژاد، مدیرکل امور فرآورده‌های طبیعی، سنتی و مکمل سازمان غذا و دارو با تاکید بر ارائه شیرخشک با ثبت کد ملی و تاریخ تولد نوزاد در داروخانه‌ها گفت: با هدف حمایت از مصرف‌کننده، به شیرخشک نوزادان ارز ۴هزار و۲۰۰ تومانی تعلق می‌گیرد؛ بنابراین به‌دلیل اختلاف نرخ موجود، احتمال خروج شیرخشک‌ها از زنجیره مصرف و قاچاق معکوس آن یا استفاده در مصارف دیگر نظیر شیرینی‌فروشی‌ها و... وجود دارد. به‌همین‌دلیل، ارائه این محصول با کدملی و تاریخ تولد نوزاد و ثبت در سامانه تی‌تک از ۲۰ مهر الزامی شده تا زنجیره تامین تا مصرف قابل رصد باشد؛ بنابراین، از ۲۰ مهر داروخانه‌ها برای تحویل شیرخشک به متقاضیان، موظف به ثبت کد ملی نوزادان هستند و در غیر این صورت، طبق قانون با متخلفان برخورد خواهد شد.

حال به‌تازگی معاون وزیر صمت با اشاره به اینکه ازسوی وزیر صمت در هیات دولت پیشنهاد دادیم که یارانه شیر خشک روی محصول نهایی و به مصرف‌کننده نهایی در قالب کالابرگ الکترونیک اختصاص پیدا کند، گفت: تا زمانی که شیوه فعلی ادامه دارد، باید نظارت‌ها تشدید شود تا صرفا فروش شیرخشک در داروخانه‌ها و شبکه فروش رسمی موردتایید وزارت بهداشت انجام شود.

محمدمهدی برادران با بیان اینکه تولید، واردات و توزیع شیر خشک طی تفاهمی در دولت قبل به وزارت بهداشت واگذار شده، گفت: اما در صورت لزوم وزارت صمت با وزارت بهداشت همکاری خواهد کرد. برای مثال هفته گذشته وزارت صمت مصوب کرد حمل‌ونقل شیر خشک در کشور، جز در شبکه رسمی موردتایید سازمان غذا و دارو، ممنوع است. همچنین این موضوع به مدیر کل سازمان‌های صمت استان‌های مختلف و ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز در استان‌ها به‌ویژه استان‌های مرزی که نمونه‌هایی از حمل‌ونقل شیر خشک، خارج از شبکه رسمی موردتایید وزارت بهداشت وجود داشته ابلاغ شده و این استان‌ها جزو اولویت‌های برخورد در قالب توزیع خارج از شبکه رسمی و قاچاق هستند.

به گزارش ایسنا، وی ابراز امیدواری کرد این تصمیم کمک کند عده‌ای برای سود بیشتر و سوداگری محصول موردنیاز کودکان را به سمت شبکه غیررسمی نبرند و قاچاق عکس رخ ندهد و گفت: به‌طور مشخص ازسوی وزیر صمت پیشنهاد دادیم که یارانه شیر خشک روی محصول نهایی و به مصرف‌کننده نهایی در قالب کالابرگ الکترونیک اختصاص پیدا کند و این پیشنهاد به هیات دولت اعلام شده، اما تا زمانی که شیوه فعلی ادامه دارد، باید نظارت‌ها تشدید شود تا فروش شیرخشک صرفا در داروخانه‌های رسمی و شبکه فروش رسمی موردتایید وزارت بهداشت انجام شود.

همچنین به‌گفته معاون وزیر صمت طرح دیگری مبنی بر تطبیق شناسه‌گذاری سامانه‌های مربوط به وزارت بهداشت و سامانه جامع تجارت دنبال می‌شود که این موضوع کمک می‌کند شفافیت در زنجیره توزیع افزایش پیدا کند و کمتر شاهد این نوسانات در بازار باشیم.

برادران همچنین گفت: آمار دقیقی از میزان قاچاق معکوس شیر خشک در کشور در دسترس نیست، اما قابل‌پیش‌بینی است افرادی کالایی که قیمت آن پایین‌تر از بازار جهانی باشد را از کشور خارج کنند. حتی ممکن است این نوع محصولات از جمله شیر خشک در داخل کشور صرف تولید سایر کالاها شود و به‌عبارت دقیق‌تر شیر خشک به‌جای اینکه به کودکان برسد، برای تولید محصولات غذایی دیگر استفاده شود.

براساس اعلام سازمان غذا و دارو از ۲۰ مهر فروش شیرخشک نوزاد تنها با کد ملی و تاریخ تولد امکانپذیر است که این موضوع شامل همه شیرخشک‌ها از جمله رگولار می‌شود. طبق گفته‌های تحویل‌زاده، رئیس انجمن تولیدکنندگان شیرخشک نوزاد قیمت شیرخشک دستوری تعیین می‌شود و قیمت آن پایین نگه داشته شده؛ بنابراین احتمال می‌رفت که این کالا از کشور خارج یا بیش از حد مصرف شود یا کلا وارد صنایع دیگری شود و به دست مصرف‌کننده واقعی نرسد.

او همچنین گفته بود از اول سال تاکنون به شرکت‌های تولیدکننده شیر خشک نوزاد ارزدهی مناسبی نشد و همین امر منجر به کاهش ذخایر تولید این شرکت‌ها شد و چون عرضه و تقاضا متناسب نبود در بازار کمبود به‌وجود آمد.

باوجود هشدار سازمان حمایت مصرف‌کنندگان به صنایع لبنی

رشد بدون توقف قیمت ادامه دارد

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

در حالی که سرانه مصرف شیر در کشور ما در بهترین حالت حدود ۷۰ لیتر است، نرخ این شاخص در دنیا به حدود ۱۶۰ لیتر یعنی تقریبا ۲ برابر می‌رسد؛ آماری ساده اما نگران‌کننده. مصرف شیر و لبنیات در ایران به‌ویژه در ۲ سال اخیر با کاهش روبه‌رو بوده و مردم به‌دلیل کاهش قدرت خرید، این محصولات را در سبد خرید خود کم‌تعداد و در برخی موارد حذف کرده‌اند؛ این در حالی است که در برخی از کشورها در راستای حفظ سلامت مردم، نرخ شیر نباید از حد مشخصی بیشتر شود. در کشور ما در چند سال اخیر باوجود کاهش قدرت خرید، شاهد افزایش نرخ این محصولات در سطح بازار هستیم؛ گرانی که ازسوی مسئولان تکذیب می‌شود، اما شواهد بازار آن را تایید می‌کند. از سوی دیگر به‌عقیده برخی فعالان این حوزه افزایش نرخ لبنیات به این صنعت، دامداران، مصرف‌کنندگان و حتی به کشاورزانی که تولید نهاده و خوراک دام را انجام می‌دهند، زیان می‌رساند. حال این پرسش مطرح است که چرا در زمینه محصولاتی به این مهمی هر بار با آشفته‌بازاری نگران‌کننده روبه‌رو هستیم.



عکس: آیدا فریدی

پشت پرده گرانی لبنیات چیست؟

۲۳ اردیبهشت: شورای قیمت‌گذاری با اتخاذ سیاست‌های حمایتی محصولات اساسی کشاورزی، افزایش نرخ خرید شیر خام درب دامداری از ۱۲ به ۱۵ هزار تومان را رسما اعلام کرد.

۲۷ اردیبهشت: در پی افزایش نرخ ۲۵ درصدی اواخر اردیبهشت نرخ محصولات لبنی نیز سیری افزایشی به خود گرفت و فعالان این حوزه معتقد بودند این افزایش نرخ منجر به افزایش حدود ۳۰ درصدی محصولات لبنی باشیم.

اول خرداد: انجمن صنایع فرآورده‌های لبنی ایران باوجود ارسال نامه‌ای به معاون اول رئیس‌جمهوری مبنی بر اعلام نرخ مصوب و تنظیم بازاری لبنیات، در نامه‌ای دیگر به شرکت‌های لبنی به‌صورت خودسرانه مجوز گرانی را برای محصولات لبنی صادر کرد.

۳ خرداد: مدیرکل نظارت بر کالاهای اساسی وزارت جهاد کشاورزی گفت: باتوجه به افزایش نرخ هر کیلوگرم شیر خام تاکنون نرخ جدید لبنیات ازسوی دستگاه‌های متولی تعیین و ابلاغ نشده است؛ بنابراین قیمت‌های قبلی لبنیات پابرجاست.

۱۵ خرداد: مجتبی عالی، مدیرعامل اتحادیه دامداران کشور گفت: باوجود افزایش ۳۰ درصدی کرایه حمل‌ونقل از ابتدای خرداد، کارخانه‌های لبنی کماکان تن به اجرای مصوبه افزایش نرخ شیر خام نمی‌دهند.

۲۷ خرداد: انجمن صنایع فرآورده‌های لبنی اعلام کرد ۴ قلم کالای لبنی مشمول قیمت‌گذاری دولتی تغییر قیمتی نداشته و شیر نایلونی کم‌چرب، شیربطری کم‌چرب، ماست دبه‌ای ۲.۵ کیلویی کم‌چرب، پنیر یو اف ۴۰۰ گرمی نسبتا چرب با افزایش نرخ شیر خام تغییر قیمتی نداشته‌اند.

۲۷ تیر: مدیرکل دفتر بازرسی و نظارت کالاهای اساسی وزارت جهاد کشاورزی گفت: هیچ‌گونه افزایش قیمتی برای ۴ قلم محصول لبنی تنظیم‌بازاری و حتی سایر اقلام لبنی نخواهیم داشت.

۲۳ مهر: مدیرکل دفتر بهبود تغذیه جامعه وزارت بهداشت با اشاره به اینکه مصرف لبنیات در کشور ما مطلوب نیست، اظهار کرد: اگر به آمارهای جهانی نگاه کنید در کشورهای غربی مصرف لبنیات بسیار بالاست و همین موضوع هم گاهی باعث دردسر می‌شود، زیرا به افزایش دریافت کالری دامن می‌زند؛ اما، مشکل در کشور ما این است که مصرف لبنیات کم است.

۲۵ مهر: داریوش بهنود قاسمی، مدیرکل نظارت بر محصولات کشاورزی و فرآورده‌های دامی سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان در نامه‌ای به رضا باکری، دبیر انجمن صنایع فرآورده‌های لبنی ایران با موضوع ضرورت رعایت نرخ مصوب محصولات لبنی نوشت: با عنایت به گزارش‌های واصله مبنی بر احتمال افزایش دوباره نرخ برخی از محصولات لبنی در سطح بازار و از آنجا که تاثیر افزایش نرخ مصوب شیر خام و سایر هزینه‌های تولید از جمله حقوق، دستمزد، سربار، مواد بسته‌بندی و... در گذشته در نرخ این محصولات لحاظ و ازسوی واحدهای تولیدی اعمال شده، هرگونه افزایش دوباره قیمت‌ها فاقدوجاهت است و می‌تواند به‌عنوان تخلف موردپیگیری قرار گیرد. در زمینه محصولات لبنی هر بار شاهد بازاری با قیمت‌های متناقض هستیم و در عین حال به‌دلیل افزایش قیمت‌ها برخی از مردم از خرید محصولات لبنی صرف‌نظر می‌کنند و ترجیح می‌دهند جای آن را به محصولاتی مهم‌تر بدهند. از سوی دیگر برخی معتقدند به‌دلیل افزایش نرخ بی‌مجوز اوایل خرداد، باز هم ممکن است با این بهم‌ریختگی بازار شاهد افزایش نرخ دوباره این محصولات باشیم، اما این فرضیه نیز دوباره ازسوی مسئولان مربوطه تکذیب شد. حال این سوال مطرح است که اگر گرانی محصولات لبنی درست نیست، چرا اخیرا شاهد ارسال نامه‌ای ازسوی سازمان حمایت به انجمن صنایع فرآورده‌های لبنی ایران هستیم؟

محصولات لبنی گران نشده است



محمدرضا بنی‌طبا، سخنگوی انجمن صنایع لبنی در گفت‌وگو با صمت ضمن تکذیب افزایش نرخ محصولات لبنی گفت: محصولات لبنی هیچ‌گونه افزایش قیمتی نداشتند و تولیدکنندگانی که بیش از ۳۰ درصد افزایش نرخ بر محصولات خود اعمال کردند، کارشان غیرقانونی است، اما تاکنون گزارشی مبنی بر افزایش نرخ بی‌مجوز دریافت نکرده‌ایم. وی در ادامه با اشاره به افزایش نرخ شیر خام در اوایل سال جاری بیان کرد: هر سال نرخ شیر خام و محصولات لبنی به‌طور همزمان افزایش پیدا می‌کرد، زیرا ۷۰ درصد هزینه تمام‌شده محصولات لبنی مربوط به شیر خام است، اما در سال جاری وزارت جهاد کشاورزی و سازمان حمایت کمی در این زمینه تعلل داشتند و در حالی که از ۲۸ اردیبهشت نرخ هر لیتر شیر خام از ۱۲ به ۱۵ هزار تومان افزایش پیدا کرده بود، تا تیر ماه مجوز افزایش نرخ داده نشد.

■ افزایش قیمت‌ها قانونی است

بنی‌طبا با اشاره به اینکه گرانی لبنیات قدرت خرید را کاهش می‌دهد، افزود: تولیدکنندگان مجوز افزایش نرخ حداکثر ۳۰ درصدی را دارند، اما برای کسب سهم بیشتری از بازار حاضرند از سود خود کم کنند، زیرا در بخش لبنیات از هر محصول برندهای مختلفی در بازار فعالیت می‌کنند. در واقع برخی ممکن است با رعایت سقف ۳۰ درصدی این افزایش نرخ را به‌طور مقطعی اعمال کنند. در عین حال در حوزه لبنیات افزایش هزینه‌های تولید، هزینه تمام‌شده کالا را افزایش می‌دهد و به‌تبع این امر شاهد کاهش خرید محصول خواهیم بود، اما در کل نهاد نظارتی وجود دارد و بر افزایش قیمت‌ها نظارت کافی می‌شود.

وی با بیان آماری از صادرات محصولات لبنی نیز گفت: کل صادرات محصولات لبنی در سال حدود ۷۰۰ تا ۷۵۰ میلیون دلار است و معمولا افزایش یا کاهش چندانی ندارد.

■ به فکر تولیدکننده هم باشید

سخنگوی انجمن صنایع لبنی با اشاره به افزایش هزینه‌های تولید اظهار کرد: افزایش نرخ محصولات پتروشیمی که با دستور دولت انجام شد، روی نرخ تمام‌شده کالاها تاثیرگذار است. همچنین افزایش هزینه حمل‌ونقل محصولات لبنی و دستمزد در تعیین نرخ نهایی موثر است. در واقع هزینه‌های تولید ثابت نگه داشته نشده و اگر مسئولان به فکر مصرف‌کننده هستند باید نگران تولیدکننده نیز باشند.

■ یارانه حمایتی بدهید

بنی‌طبا ضمن هشدار در راستای قیمت‌گذاری‌های دستوری اظهار کرد: باید نظام عرضه و تقاضا در بازار حاکم باشد و بگذاریم بازار رقابتی شود. در این شرایط می‌توانیم سیاست‌های حمایتی از خانوار مانند عرضه شیر در مدارس و یارانه به دهک‌های پایین را اجرا کنیم.

> افزایش بیش از ۳۰ درصدی نرخ محصولات لبنی غیرقانونی است

گرانی محصولات لبنی گزارش نشد



مصطفی کیافر، مدیر بازرسی و نظارت اتاق اصناف تهران درباره افزایش نرخ محصولات لبنی در مغازه‌های سطح شهر به صمت گفت: باتوجه به گزارش‌هایی که ازسوی وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌دست ما رسیده و بازرسی نیروهای ما هیچ‌گونه افزایش قیمتی برای محصولات لبنی مطرح نشده است.

■ رصد روزانه قیمت‌ها

مدیر بازرسی و نظارت اتاق اصناف تهران با اشاره به اینکه اصناف به‌صورت روزانه رصد می‌شوند، افزود: روزانه تغییرات قیمتی ۱۶۰ قلم کالای اساسی را به چند دستگاه از جمله وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام می‌کنیم. در واقع گزارش تخلف به وزارت صمت داده می‌شود و وزارتخانه پس از بررسی‌های لازم گزارش تخلف را به سازمان حمایت می‌دهد و در نهایت برخورد با واحد صنفی مربوطه ازسوی بازرسی و نظارت اتاق اصناف تهران انجام می‌شود و برخورد با تخلف شرکت‌های تولیدکننده به ما مربوط نمی‌شود.

> هیچ افزایش قیمتی برای محصولات لبنی مطرح و تصویب نشده است

گشتی در بازار

باوجود صحبت‌های فوق، مشاهدات بازار چیز دیگری را نشان می‌دهد. کافی است نرخ محصولات لبنی را در دو بازه زمانی مشاهده کنید که این خود تاییدی بر گرانی محصولات لبنی در بازار است. قیمت محصولات لبنی در ۱۸ تیر ۱۴۰۲ درست پس از افزایش نرخ محصولات لبنی به شرح زیر است:

شیر بطری کم‌چرب ۲۵ هزار تومان، شیر بطری پرچرب ۲۸ تا ۲۹ هزار و ۵۰۰ تومان، پنیر سفید ۵۱۵ گرمی ۸۱ هزار تومان، پنیر UF ۴۳ هزار تومان، ماست ۹۰۰ گرمی ۵۲ هزار تومان، ماست دبه‌ای دوکیلویی ۵۵ تا ۶۴ هزار تومان، ماست دبه‌ای همزده ۷۵ تا ۱۱۵ هزار تومان، خامه ۲۵۰ گرمی ۳۵ هزار تومان.

اما نرخ محصولات لبنی در ۳۰ مهر به شرح زیر است:

شیر کم‌چرب ۹۵۵ میلی‌لیتر ۳۰ هزار و ۹۰۰ تومان، شیر پرچرب یک لیتری ۳۵ هزار تومان، پنیر سفید ۵۱۵ گرمی ۸۱ هزار تومان، پنیر UF ۴۸ هزار تومان، ماست ۹۰۰ گرمی ۵۲ هزار تومان، ماست پرچرب ۹۰۰ گرمی ۵۲ هزار تومان، ماست دبه‌ای دوکیلویی ۷۸ هزار تومان و خامه ۲۰۰ گرمی ۳۲ هزار و ۵۰۰ تومان.

سخن پایانی

مسئولان مربوطه در حالی افزایش نرخ لبنیات را تکذیب می‌کنند که نسبت به افزایش هزینه تولید گله‌مند هستند و معتقدند این افزایش نرخ ۳۰ درصدی دردی از تولیدکننده دوا نمی‌کند.

این در حالی است که هر ماه شاهد گرانی برخی از محصولات لبنی در بازار هستیم که به‌عقیده انجمن صنایع لبنی این افزایش نرخ در دامنه همان ۳۰ درصد است. از سوی دیگر فعالان حوزه دامداری معتقدند برخی از تولیدکنندگان هنوز به نرخ مصوب شیر خام پایبند نیستند و با مبلغ قبلی کار می‌کنند. در نهایت نظرات متناقضی در زمینه نرخ محصولات لبنی بیان می‌شود و جای سوال دارد که چرا نظارت کافی باوجود شواهد بازار نیست و تنها به هشداری بسنده می‌شود؛ در حالی که محصولات لبنی، لوازم خانگی نیست که به‌راحتی از کنار گرانی بی‌مجوز آن گذشت. در مجموع نوسانات نرخ محصولات لبنی باتوجه به کاهش قدرت خرید مردم می‌تواند منجر به این شود که حتی خانواده‌های پردرآمدتر نیز این محصولات را از سبد خرید خود حذف یا در خرید آن تعلل کنند. جان کلام اینکه شهروندان باوجود نیازی که به مصرف این محصولات است، به‌دلیل گرانی‌های موجود خرید آن را کاهش داده‌اند که این موضوع می‌تواند زنگ خطری برای سلامت جامعه باشد و بسیار نگران‌کننده است که هر یک از مسئولان مربوطه تنها به فکر سود بیشتر هستند؛ فارغ از اینکه جامعه به مصرف این محصولات نیاز دارد.

گفت‌وگو

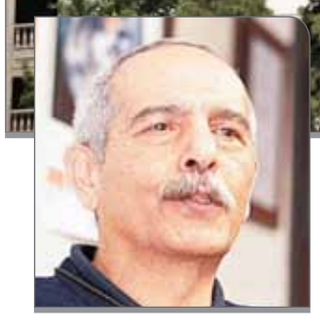
تسهیلات بانکی تاثیر چندانی در افزایش قدرت خرید مردم ندارد

نیمه نامرئی بازار مسکن



عکس: آیدا فریدی

تسهیلات مسکن در دوره‌های مختلف همراه با افزایش ارائه شده است. هدف این افزایش‌ها، تقویت قدرت خرید اقشار مختلف جامعه در خرید مسکن بوده؛ اما بسیاری از کارشناسان در این حوزه باور دارند که افزایش تسهیلات بانکی تاثیر چندانی در افزایش قدرت خرید مردم نداشته و در عمل منجر به افزایش نرخ مسکن در سراسر کشور شده است. تحلیلگران اقتصادی و کارشناسان بازار مسکن، فضای غیرشفاف در این بخش را به‌عنوان یکی از موانع اصلی رشد مناسب و تقویت قدرت خرید در بازار مسکن معرفی می‌کنند. این گروه از کارشناسان دلایل زیادی را در این شرایط دخیل می‌دانند، زیرا با ایجاد فرصت‌های رانتی و امتیازات غیرقانونی برای برخی افراد سوءاستفاده‌کننده، محیطی برای گسترش فساد در این بخش فراهم شده است. از سوی دیگر، برخی دیگر از کارشناسان در این حوزه معتقدند که اعمال مالیات بر خانه‌های خالی می‌تواند به کاهش نرخ مسکن منجر شود. این رویکرد در گذشته بارها موردتوجه مسئولان دولتی و حتی نمایندگان مجلس قرار گرفته، اما تاکنون طرح دقیق و عملی در این زمینه به‌تصویب نرسیده است؛ اما یک گروه دیگر از کارشناسان باور دارند که با اقدامات مذکور، نرخ مسکن کاهش نخواهد یافت، زیرا همزمان با آن، طرح‌هایی مانند فروش متری مسکن نیز اجرا می‌شود که برنامه‌های دیگر را بی‌اثر می‌کند. کمال اطهاری، اقتصاددان از همین دسته است. وی معتقد است تا زمانی که شفافیت بر بازار مسکن حاکم نشود، هیچ اقدامی در راستای منافع مردم به‌ثمر نخواهد رسید. این تحلیلگر اقتصادی در گفت‌وگویی با صمت، اجرای طرح رهن ثانویه را یکی از راه‌های ساماندهی حوزه مسکن دانست و با تاکید بر تجربه موفق سایر کشورها و کارساز بودن این طرح، آن را یکی از بهترین راه‌حل‌های بازار مسکن در ایران می‌داند. در ادامه گفت‌وگوی این اقتصاددان را می‌خوانید.



محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

◉ طرح رهن ثانویه به چه معناست؟

در بازار رهن ثانویه، بانک سند و وثیقه‌های وام‌گیرندگان را به شرکت‌های سرمایه‌گذاری زیر نظر خود می‌سپارد و این شرکت‌ها در مقابل، بدهی افراد را به اقساط تبدیل و به شکل اوراق بهادار منتشر می‌کنند. با این روش، در واقع اصل اعتباری که بانک به افراد پرداخته است، بازمی‌گردد و می‌تواند وام بیشتری به افراد دهد که این روش البته در دنیا کارنامه موفقی دارد.

◉ باتوجه به گرانی‌های بی‌سابقه اخیر در بخش مسکن، شرایط را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

مسکن در جایگاه یک بخش، می‌تواند به‌عنوان یک بیماری شناخته شود که ناشی از توسعه رانت در این بازار است. این بیماری با تراکم‌فروشی آغاز شده و اقداماتی مانند ارائه تسهیلات نمی‌توانند به‌طورکامل با این رانت مقابله کنند. تراکم‌فروشی به‌حدی باعث افزایش نرخ زمین شده است که بیشتر مردم به‌دلیل درآمد ناکافی، قادر به خرید یا اجاره مسکن نیستند.

◉ آیا تسهیلات بانکی می‌توانند برای خانه‌دار کردن مردم کارساز باشند و در عمل تسهیلات بانکی چند درصد نرخ یک ملک را پوشش می‌دهند؟

در واقع، افزایش تسهیلات مسکن در ایران تاثیر چندانی در بهبود وضعیت نداشته است. در حقیقت، این اقدامات بی‌فایده شده‌اند. نرخ مسکن در ایران حدود ۲۰ برابر درآمد سالانه یک خانوار متوسط است، در حالی که در سایر کشورها این نسبت حدود ۵برابر است. این تفاوت بسیار زیاد، برای مردم قابل‌درک نیست و غیرقابل‌تحمل است. اگر این نسبت حدود ۵برابر باشد، خانواده‌های متوسط می‌توانند با اختصاص حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد از درآمد خود به‌راحتی هزینه‌های اجاره یا بازپرداخت وام‌های مسکن را تامین کنند.

بانک‌ها هم قدرت کافی برای پرداخت وام‌های بزرگ را ندارند و تسهیلات مناسبی را در اختیار مردم قرار نمی‌دهند. همچنین، وقتی نرخ مسکن به ۲۰برابر درآمد سالانه خانوار می‌رسد و تسهیلات مناسبی هم در دسترس نیست، مشاهده می‌شود که حتی خانواده‌هایی در سطوح متوسط اقتصادی، اگرچه تمام درآمد خود را به مسکن اختصاص دهند، اما هنوز هم قادر به پرداخت هزینه‌های مسکن نیستند.

همچنین، هنگامی که تورم و بیکاری را به این وضعیت اضافه کنیم، خواهیم دید که بازار مسکن به‌طورکامل مسدود شده و اقتصاد نیز در وضعیت بحرانی قرار گرفته است. یکی از علل اصلی این بحران، نگهداری بانک‌ها از دارایی‌ها و برج‌های لوکس است که باعث افزایش نرخ مسکن می‌شود.

در برخی کشورها، سیستمی به نام «رهن ثانویه» وجود دارد که از پولشویی جلوگیری می‌کند و باعث شفافیت بیشتر در بازار مسکن شده است. تعریف این طرح بسیار واضح است.

زمانی که وام خرید مسکن دریافت می‌کنید، تعهد می‌کنید که در یک بازه زمانی ۱۰ تا ۱۵ساله، این وام را بازپرداخت کنید؛ در واقع، این سیستم همانند سیستم اوراق بهادار است و بیمه‌ها این اوراق را در بورس‌های مختلف به‌فروش می‌رسانند. به این ترتیب، نیازی به سپرده‌گذاری در بانک‌ها نیست و مردم مجبور به نگهداری پول خود در بانک‌ها نیستند، زیرا بانک‌ها منابع لازم را از طریق فروش این اوراق تامین می‌کنند.

این اوراق حتی در سطح بین‌المللی نیز به‌فروش می‌رسند. به‌عنوان‌مثال، ایالات‌متحده‌امریکا اوراق رهن ثانویه را به این نحو صادر می‌کند. از این طریق، نقدینگی به‌صورت سالم جذب می‌شود و مردم هم هیچ آسیبی نمی‌بینند، اما اگر سیستم به‌صورت ناهموار و بدون وجود فرصت شغلی باشد، دیگر امکان دریافت وام وجود ندارد.

به‌علاوه، با این قیمت‌های بالا (که بیش از ۲۰ برابر درآمد سالانه خانوار است)، نه‌تنها خرید مسکن بلکه اجاره آن‌هم برای افراد غیرممکن می‌شود؛ به‌همین‌دلیل، بازار مسکن در ایران به‌حالت قفل درآمده است.

به‌عنوان‌مثال، در طرح مسکن متری، شما یک مترمربع از یک واحد مسکن را خریداری می‌کنید، اما اصلا نمی‌دانید کجا واقع شده است؟! در واقع، چنین طرز فکر سودجویی در بورس وارد کرده و قطعا باعث شکست بورس خواهند شد. باید توجه داشت که این اقدامات توسط برخی افراد برنامه‌ریزی می‌شوند تا از پرداخت مالیات خودداری کنند. در این صورت، چرا در ابتدا مالیات تعیین می‌شود که به این روش‌ها دست زده شود؟

◉ آیا سازکار رهن ثانویه تاکنون در ایران اجرایی شده است؟

از سال ۱۳۵۴ در ایران، طرح رهن ثانویه در جایگاه یک راهکار مطرح شد و مجتمع‌های اکباتان به‌عنوان نمونه‌ای از اجرای این طرح توسط سازمان برنامه و بودجه پشتیبانی شدند. در ابتدا، تسهیلاتی برای ساخت این پروژه ارائه شد و سپس اوراق مربوطه به بانک واگذار شدند. به‌طورکلی، میزان تخصیص داده شده به سیستم، به همان میزان برگشت. از آن زمان تاکنون، مسئله رهن ثانویه بارها موردبحث و بررسی قرار گرفته، حتی در برنامه اول توسعه نیز به این طرح اشاره شده، اما متاسفانه تاکنون اجرایی نشده و به‌جای آن، تراکم‌فروشی اجرا شده است.

البته باید به یاد داشت که اگر در اجرای برنامه رهن ثانویه، حباب ایجاد شود و تراکم‌فروشی ادامه یابد، ممکن است آسیب‌های جدی به اقتصاد وارد شود؛ اما در بسیاری از کشورها، ۲۰ تا ۵۰ درصد تولید ناخالص داخلی از طریق اوراق رهن ثانویه تامین می‌شود.

◉ پس به‌نظر شما، تکلیف ما با مالیات بر خانه‌های خالی چیست؟

به‌گمان من، با این اوصاف بهتر است اصلا مالیاتی برای خانه‌های خالی وضع نشود. در این صورت، حداقل منابع و وقت کمتری صرف می‌شود و نرخ مسکن هم بیش از این افزایش پیدا نمی‌کند.

در یک سیستم سالم که نرخ مسکن و زمین رانتی نیست، تولیدکنندگان مصالح می‌توانند مسکن‌های تولیدشده را خریداری کنند. این موضوع یکی از قواعد ساده اقتصاد کلان است، اما وقتی مسئله تراکم‌فروشی وارد می‌شود، اجرای چنین طرح‌هایی غیرممکن می‌شود. به‌همین‌دلیل در کشورهایی که نرخ مسکن رانتی نیست، تسهیلات مسکن تا ۹۰ درصد نرخ ملک را پوشش می‌دهند؛ به این دلیل است که بخش‌های دیگر نیز توسعه یافته‌اند و یک سامانه سالم و کارآمد در حال عملکرد است.

◉ آیا اقتصاد دانش‌بنیان می‌تواند این شرایط را بهبود بخشد؟

اگر می‌بینید که در کشورهای دیگر یک سیستم موفق در حال عملکرد است، به این دلیل است که سیستم آموزشی در این کشورها خصوصی نیست و می‌توانند کارگران را آموزش دهند تا در این سیستم بازدهی داشته باشند. البته باید توجه داشت که چنین سیستمی در شرکت‌های واقعی دانش‌بنیان کارآمد است، نه سیستم‌هایی که امروزه درگیر آن هستیم.

البته شرکت‌های ما قابل‌احترام هستند و مخاطب من نیستند. حرف من این است که دولت نمی‌تواند اسم یک شرکت علمی را دانش‌بنیان بگذارد؛ این یک تقلب است. جالب است که به شرکت‌های واقعی دانش‌بنیان وام با نرخ ۲۰ درصد داده می‌شود، در حالی که به شرکت‌های دیگر وام با نرخ ۴ درصد ارائه می‌شود. این روند طبیعی است که منجر به ورشکستگی شرکت‌هایی مانند ارج شود. باید کارگرانی که در ارج مشغول به کار هستند، برای رقابت با شرکت‌هایی مانند سامسونگ آموزش داده شوند. نمی‌توانیم تمام مسئولیت آموزش را به دوش شرکت‌ها بیندازیم.

اگر به مدل‌های توسعه بی‌توجهی توجه کنیم، نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم که با اعمال مالیات مسکن، مشکلات مسکن را حل کنیم. برخی ادعا کرده‌اند که طرح مسکن اجتماعی از سوئد الگو گرفته شده است و به‌همین‌دلیل با آن مخالفت می‌کنند، اما به‌جای آن، مالیات برای خانه‌های خالی را مناسب می‌دانند! چنین نظرهایی، واقعا درست نیست.

جالب اینجاست هنگامی که با این افراد مقابله می‌شود، آنها ادعا می‌کنند که برخی افراد می‌خواهند مانع شفاف‌سازی شوند، اما هیچ‌کس از آنها سوال نمی‌کند که اگر واقعا به‌دنبال شفاف‌سازی هستند، چرا اقداماتی را برای محدود کردن رهن ثانویه انجام می‌دهند؟

◉ این شفافیت در بازار چگونه قابل‌اجرا است؟

شفافیت یعنی شما شرکتی دارید و تولیدکننده هستید و مردم هم از شما خرید می‌کنند. این شرکت باید بدون استفاده از رانت، مانند خرید زمین و مصالح، فعالیت کند. در این صورت، مردم به مسکنی با نرخ مناسب دست می‌یابند و برج‌های لوکس و خالی ساخته نمی‌شوند.

از طرفی، برخی افراد می‌توانند از این خریدوفروش بدون رانت بهره‌مند شوند. برای رسیدن به این رویه شفاف و روشن، یکی از بهترین راه‌ها، پیاده‌سازی طرح رهن ثانویه است؛ نه طرح‌های غیرمعلومی که بیان می‌شوند. این طرح‌ها تنها باعث ایجاد حباب در بازار مسکن می‌شوند و مردم روزبه‌روز بیشتر ضرر می‌کنند.

◉ پس از دید شما ارائه تسهیلات بانکی و افزایش سقف این تسهیلات در چنین سیستمی کارساز نخواهد بود؟

بله؛ همین‌طور است. اصلا نه‌تنها شرایط را بهتر نخواهد کرد، بلکه ممکن است به مشکلات بازار مسکن هم اضافه شود. ما دائم قفل روی قفل می‌زنیم و به‌همین‌دلیل است که چنین شرایطی را تجربه می‌کنیم. در واقع تنها بازنده این اوضاع، مردم عادی هستند که روزبه‌روز قدرت خرید و حتی اجاره مسکن را از دست می‌دهند.

تراکم‌فروشی به‌حدی باعث افزایش نرخ زمین شده که بیشتر مردم به‌دلیل درآمد ناکافی، قادر به خرید یا اجاره مسکن نیستند

نرخ مسکن در ایران حدود ۲۰ برابر درآمد سالانه یک خانوار متوسط است، در حالی که در سایر کشورها این نسبت حدود ۵برابر است

سخن پایانی

بازار مسکن همواره دوره‌های رونق و رکود پیوسته را به‌همراه جهش و ثبات نرخ تجربه کرده؛ به‌گونه‌ای که در دوره‌های رونق و جهش، نرخ بازده آن به‌مراتب از نرخ تورم و سود بدون ریسک (سپرده بانکی) بیشتر بوده و در دوره‌های رکود این نسبت معکوس شده، به‌گونه‌ای که رشد میانگین نرخ مسکن نه‌تنها کمتر از نرخ تورم بوده، بلکه به‌پای نرخ سود بانکی نیز نرسیده است. البته این اتفاق در شرایط معمول اقتصاد ایران تکرار شده و آخرین دوره آن مربوط به سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۶ و سیاست‌های مهار نرخ تورم موفقیت‌آمیز بوده است. در دوره حاضر نیز، اگر سیاست‌های ضدتورمی دولت موفق باشد، انتظار می‌رود اهرم افزایش نرخ مسکن از محل رشد هزینه ساخت و بالا رفتن ارزش جایگزینی، خنثی و شتاب رشد نرخ مسکن در مقایسه با نرخ تورم متوقف و حتی معکوس شود؛ اما باتوجه به وضع موجود اقتصاد که همچنان کسری بودجه دولت و تنش نرخ ارز استمرار دارد، قوی‌ترین سناریو برای بازار مسکن، رشد همپای نرخ تورم است که از ۲ سال گذشته در حال اجرا بوده و از تخلیه حباب نرخ مسکن جلوگیری کرده است.

نکته قابل‌توجه اینکه در ۲ سال اخیر، بازار مسکن درگیر رکود تورمی بوده و باوجود کاهش تعداد معاملات، رشد نرخ را تجربه کرده؛ یعنی این بازار در اثر عاملی غیر از رابطه عرضه و تقاضا رشد کرده است که این عامل می‌تواند باعث افزایش مداوم نرخ نهاده‌های ساختمانی و سفته‌بازی در نرخ زمین شهری باشد.

یادداشت

برنامه‌ریزی در راستای بهبود وضعیت بازار مسکن



علیرضا سرحدی
کارشناس بازار مسکن

دولت از همان ابتدای فعالیت خود، چالش‌های مختلفی را در بازار مسکن تجربه کرد و با انبوهی از طرح‌های نیمه‌کاره دولت‌های پیشین از قبیل تکمیل ساخت مسکن روستایی و مسکن مهر روبه‌رو شد.

همچنین، سنگ‌اندازی بانک‌ها در مسیر پرداخت تسهیلات بخش مسکن، نگرانی‌ها را برای ساماندهی این بازار حیاتی تشدید کرده است. تامین زمین و بودجه کافی برای ساخت‌وساز، چالش‌های بزرگی هستند که نیاز به یک چاره‌اندیشی دقیق از سوی مسئولان دارند، چراکه تامین منابع لازم برای تحقق این وعده‌ها نیاز به یک بستر اقتصادی مناسب و پویا داشته که باید موردتوجه قرار گیرد.

تامین بخش عمده‌ای از منابع مالی برای ساخت‌وسازها و اعطای تسهیلات مرتبط بخش مسکن برعهده بانک‌ها است که در سال‌های اخیر شدت بیشتری گرفته است. حال باید دید باتوجه به منابع مالی محدود و تمایل بانک‌ها برای سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف، بازار مسکن به کدام سو می‌رود.

سیاست‌های بانکی دولت آن‌طور که باید، نتوانسته به ساماندهی بازار مسکن کمک چندانی کند. مداخله بانک‌ها به‌صورت وام، اعتبار، تسهیلات خرید، اجاره و... تا به امروز به‌علت مشکلات اقتصادی تاثیرگذار نبوده و کمک چندانی به بازار مسکن نکرده است.

همچنین، بالا بودن نرخ بهره بانکی باعث شده که این تسهیلات کمکی به خانه‌دار شدن افراد نکرده است و بیشتر متقاضیان برای پرداخت اقساط سنگین این وام‌ها با مشکل روبه‌رو هستند و اکثرا ترجیح بانک‌ها در زمانی که منابع مالی کافی برای پرداخت تسهیلات بخش مسکن را در اختیار دارند، این است که این منابع را در راستای تحقق اهداف خود در بحث ساخت‌وساز سرمایه‌گذاری کنند.

یکی از مشکلات بخش مسکن در کشور ما این است که بانک‌ها، شهرداری‌ها و برخی نهادهای نظارتی در بحث ساخت‌وساز مداخله مستقیم دارند که با این اتفاق می‌توان نتیجه گرفت در کل یا بانک‌ها و سازمان‌ها منابع کافی برای پرداخت تسهیلات بخش مسکن را ندارند یا اگر این منابع را هم در دست داشته باشند، در پروژه‌های خود سرمایه‌گذاری کرده و مایل نیستند این تسهیلات را در اختیار مردم قرار دهند.

از طرف دیگر، باتوجه به نرخ بهره و شرایط سخت بازپرداخت تسهیلات بانکی، متقاضیان تمایل زیادی برای دریافت این وام‌ها نداشته با عدم‌تناسب درآمد خانوارها با هزینه‌های زندگی، دریافت این تسهیلات تاحدودی ناممکن شده است.

دولت وعده‌های مختلفی برای بهبود شرایط بازار مسکن در کشور را داده است که با نگاهی به آمارها مشاهده می‌کنیم که باتوجه به گذشت یک سال و ۸ ماه از عمر دولت سیزدهم، هنوز روند ساخت‌وسازها به‌حد مطلوب خود نرسیده و با چالش‌های مختلفی روبه‌رو است.

همچنین، باتوجه به وضعیت نابسامان کشور در بحث اقتصادی مشخص است که منابع مالی مناسبی برای تحقق وعده‌های ساخت‌وساز در کشور وجود ندارد.

در سال‌های گذشته، موضوع اخذ مالیات از خانه‌های لوکس جدی گرفته نشده است؛ چراکه بعضی بانک‌ها، خودروسازان و افراد ثروتمند در فرآیند دلالی و احتکار خودرو و مسکن دخیل بوده و جلوی تحقق این هدف را گرفته‌اند.

دولت باید با جدیت این افراد را کنار بگذارد و مالیات بر خانه‌های خالی و لوکس را از دلالان بزرگ‌تر آغاز کند. اجرا و تحقق قوانینی همچون اخذ مالیات از خانه‌های لوکس روی واحدهای مسکونی نیازمند کنترل ریسک‌های سیستماتیک، حذف قیمت‌گذاری‌های دستوری و ایجاد زیرساخت و اقدامات مناسب در بازار سرمایه است.

ضمن آنکه در بحث مدیریت و برنامه‌ریزی باید گفت دخالت دولت‌ها برای تصدی ساخت‌وساز در کشورها موفقیت‌آمیز نبوده است.

در کشور ما دولت به‌جای ورود به یک‌سری از فعالیت‌های غیرمرتبط باید روی اهداف خود در زمینه‌های تخصصی تمرکز کند تا از مسیر اصلی خود دور نشود.

در این شرایط، اتخاذ سیاست‌های مناسب برای افزایش بازدهی بازار مسکن، سرمایه‌ها را به‌سمت تولید هدایت می‌کند و از بی‌ثباتی و افزایش نرخ ناشی از فعالیت‌های سوداگرانه در بازار مسکن جلوگیری خواهد کرد.

مسلما در شرایط درست و حساب‌شده، مالیات بر خانه‌های لوکس می‌تواند تاثیرگذار باشد و در راستای عدالت‌اجتماعی قدم بردارد، به‌شرطی که نظارت کافی بر آن وجود داشته باشد و عادلانه اخذ شود. مشکل اصلی کشور در حال حاضر بستر اقتصادی نامناسب است که بر بازار مسکن نیز تاثیر گذاشته است.

همچنین، دولت می‌تواند با برنامه‌ریزی و مدیریت صحیح در راستای بهبود وضعیت اقتصادی گام بردارد و مشکل مسکن در کشور را ساماندهی کند.

یادداشت

کسری تولید مسکن یک مسئله قدیمی است



بیت‌الله ستاربان
کارشناس بازار مسکن

در ۳، ۴ ماه اخیر، بخش مسکن هنوز آن حالت رکود اصلی و واقعی خود را نشان نداده است و در شرایط انتظار قرار دارد. فعل و انفعال روشن و خاصی از نظر اقتصادی رخ نمی‌دهد و در این حالت، معاملات کلانی را در حوزه مسکن مشاهده نمی‌کنیم. این رویه تاثیر منفی خود را بر این حوزه گذاشته و در ادامه، درخواست صدور پروانه‌های ساخت نیز کاهش پیدا کرده است.

میزان تولید نسبت به سال گذشته افت چشمگیری داشته است و با ادامه این وضعیت، نیاز به مسکن در سال آینده به‌مراتب بیش از تولید خواهد شد. کسری تولید مسکن یک مسئله قدیمی و همیشگی است و حالا با این تغییرات، میزان تولید به‌شدت پایین می‌آید. این امر به افزایش تقاضا در سال بعد منجر می‌شود و از این حیث، باید فکری برای این وضعیت آشفته شود.

تغییر بهای یک کالا نسبت به کالای دیگر، یک حالت سرمایه‌ای را ایجاد می‌کند و این امر اجتناب‌ناپذیر است. مسکن در طول ۵۰ سال گذشته، نزد اذهان عمومی، کالایی سرمایه‌ای محسوب شده و تا امروز نیز این وضعیت وجود دارد. در اقتصاد ایران، کالای دیگری برای جایگزینی وجود ندارد و این حوزه برای حفظ ارزش پول حائزاهمیت است و مردم نیز حساب ویژه‌ای روی این کالای حیاتی باز کرده‌اند.

پرداخت وام، هیچ‌گاه بهترین راه‌حل نیست و این مسئله را نمی‌توان کتمان کرد. وجود کسری و کمبود در بازار، پرداخت وام را دچار چالش می‌کند و با پرداخت هر وجهی تحت‌عنوان وام و حتی افزایش این مبالغ، هیچ تغییری در قدرت خرید مردم ایجاد نمی‌شود.

برای ایجاد تغییر در میزان تقاضا، اقدام به پرداخت وام می‌شود، اما در بیشتر مواقع این راهکار جوابگو نیست. تا زمانی که چالش‌های اساسی بازار مسکن مرتفع نشود، با پرداخت ۱۰۰ میلیارد تومانی هم دردی از مردم دوا نمی‌شود. ابتدا باید از افزایش نرخ افسارگسیخته در بازار مسکن جلوگیری شود و سپس اقدام به اجرایی کردن طرح‌های دیگر کرد.

یکی از مهم‌ترین بخش‌های صنعت ساختمان را مصالح ساختمانی و مباحث مربوط به آن تشکیل می‌دهد. گستره این صنعت، به‌اندازه نیمی از صنعت کشور محسوب می‌شود و آمار و ارقام نیز بیانگر همین مطلب است. در حدود ۶۰ درصد از صنایع کشور، به‌طورمستقیم یا غیرمستقیم در بخش صنعت ساختمان درگیر است و از این حیث، باید نگاه ویژه‌تری نسبت به این موضوع شود.

هر نوع دخل و تصرف و اعمال تغییر در این بخش، تاثیر مستقیمی بر وضعیت کلی بازار مسکن دارد؛ بنابراین مسئولان باید در رابطه با مصالح ساختمانی و تغییرات قیمتی آن، نهایت دقت و مدیریت لازم را به‌کار بگیرند. ۶۵ درصد از بحث نرخ تمام‌شده ساخت مسکن به مصالح ساختمانی مربوط می‌شود و این امر بیانگر تاثیر شگرف مصالح بر بهای مسکن‌های ارزان‌نرخ است.

به‌احتمال زیاد، در انتهای ۶ ماه دوم سال، شاهد بروز تغییرات قیمتی در بازار مسکن و شدت گرفتن آن باشیم. افزایش نرخ در بازار فعلی نیز وجود دارد،اما به‌صورت رکود تورمی نمود پیدا کرده است. رکود تورمی در بازار مسکن به مشکلات و نگرانی‌هایی اشاره دارد که به‌دلیل افزایش بیش از حد قیمت‌ها در صنعت مسکن و افزایش نرخ تورم در اقتصاد رخ می‌دهد. این رکود تورمی می‌تواند تاثیرات منفی زیادی بر بازار مسکن و جامعه داشته باشد.

یکی از عوامل اصلی رکود تورمی در بازار مسکن، افزایش هزینه‌های ساخت‌وساز است. نرخ مواد اولیه مانند فلزات، سیمان، چوب و سایر مصالح ساختمانی در دسترس کاهش پیدا می‌کند و این باعث افزایش نرخ ساخت‌وساز می‌شود. همچنین، هزینه نیروی کار نیز ممکن است به دلایلی شکل افزایشی پیدا کند.

علاوه بر این، عوامل دیگری مانند نرخ بهره‌برداری بالا برای وام مسکن و نرخ اجاره‌های بالا نیز می‌توانند رکود تورمی را در بازار مسکن تشدید کنند. افزایش نرخ بهره‌برداری باعث افزایش هزینه تسهیلات مسکن می‌شود و به‌تبع آن، قدرت خرید مسکن را کاهش می‌دهد. همچنین، افزایش نرخ اجاره‌ها نیز باعث می‌شود که افراد بیشتر به خرید مسکن تمایل داشته باشند که این امر نیز تاثیر مستقیمی روی بهای مسکن می‌گذارد.

رکود تورمی در بازار مسکن می‌تواند منجر به کاهش تقاضا و فروش کاهشی در بازار شود. این احتمال وجود دارد تا با افزایش قیمت‌ها و هزینه‌ها، خریداران نسبت به خرید خانه بی‌تمایل شوند و از این رهگذر، بازار به‌سمت کاهش فعالیت سوق پیدا کند. این فرآیند ممکن است باعث ایجاد بحران در صنعت مسکن و کاهش فعالیت‌های ساخت‌وساز شود.

دولت‌ها و مقامات مسئول باید برای مقابله با رکود تورمی در بازار مسکن اقداماتی انجام دهند. این اقدامات می‌تواند شامل کنترل و نظارت بر قیمت‌ها، تسهیلات وام مسکن با نرخ بهره‌برداری مناسب، تشویق به ساخت‌وساز مسکن مهر و ارائه تسهیلات و کمک‌های مالی به خریداران باشد. همچنین، اصلاحات سیاست‌های مالی رکود تورمی در بازار مسکن به موقعیتی اشاره دارد که با افزایش نرخ تورم و افزایش قیمت‌ها در صنعت مسکن همراه است. این رکود تورمی می‌تواند تاثیرات منفی زیادی بر بازار مسکن داشته باشد.

گزارش شاخص نرخ مسکن با تاخیر هشت‌ماهه منتشر شد

همراه با رکود، همگام با تورم

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

مرکز آمار ایران، با اعلام گزارش «شاخص و متوسط نرخ آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران»، به «توقف هشت‌ماهه» انتشار یکی از مهم‌ترین گزارش‌های آماری اقتصادی، پایان داد. براساس اعلام این مرکز، متوسط نرخ هر مترمربع واحد مسکونی در تهران در شهریور امسال به ۷۷ میلیون تومان در مترمربع رسیده است که ۷۹ درصد نسبت به شهریور پارسال، افزایش از خود نشان می‌دهد. شاخص نرخ مسکن که مرکز آمار اعلام می‌کند، دارای ۲ نوع میانگین حسابی و وزنی نرخ است. میانگین حسابی کمابیش هم‌سطح قیمت‌هایی است که بانک مرکزی تا دی سال گذشته به‌شکل ماهانه، از نبض نرخ مسکن تهران، گزارش می‌کرد. مرکز آمار، میانگین وزنی نرخ مسکن در تهران را براساس محاسباتی مرتبط با شاخص هدانیک، برآورد و اعلام می‌کند که خلاصه این روش محاسبه آن است که «وزن معاملاتی مناطق ۲۲گانه» در محاسبه نرخ میانگین لحاظ می‌شود و از طرفی، اثر فاکتورهایی همچون «سن بنا» و «متراژ» که بر سطح نرخ آپارتمان تاثیر بالابرنده یا پایین برنده دارند، در میانگین وزنی، حذف می‌شوند. میانگین وزنی نرخ مسکن در تهران در شهریور امسال به ۸۰ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان رسیده است. در شهریور ۱۴۰۲، تورم نقطه به نقطه نرخ آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران به عدد ۷۵.۲ درصد رسیده و تورم نقطه به نقطه این ماه در مقایسه با ماه قبل (۸۴.۱ درصد) ۸.۹ واحد درصد کاهش داشته است. براساس گزارش مرکز آمار ایران، در شهریور ۱۴۰۲ شاخص نرخ آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران به عدد ۲۷۹.۹ رسیده که نسبت به ماه قبل (۲۸۴.۸)، ۱.۷ درصد کاهش داشته است. صمت در این شماره، گزارش مرکز آمار ایران از وضعیت بازار مسکن را بررسی کرده است.



عکس: آیدا فریدی

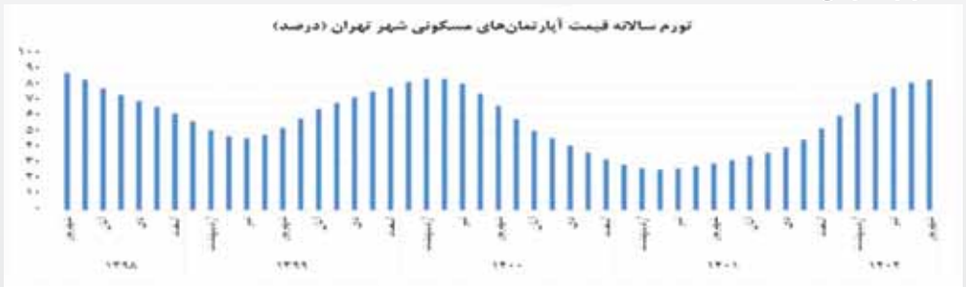
رکوردزنی تورم میانگین مسکن در تهران

متوسط قیمت، تعداد معاملات و شاخص قیمت آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران

شرح	میانگین وزنی قیمت (هزار ریال)	میانگین حسابی قیمت (هزار ریال)	شاخص قیمت	تورم ماهانه (درصد)	تورم نقطه به نقطه (درصد)	تورم سالانه (درصد)	تعداد معاملات
مرداد ۱۴۰۲	۸۳۳۲۳۶	۷۹۱۹۹۹	۲۸۴.۸	-۰.۷	۸۴.۱	۸۲.۰	۳۳۸۸
شهریور ۱۴۰۲	۸۰۸۳۸۷	۷۷۴۸۰۴	۲۷۹.۹	-۱.۷	۷۵.۲	۸۳.۹	۳۰۰۸

تعداد کل معاملات ثبت‌شده در سامانه املاک و مستغلات ۳هزار و ۸ واحد مسکونی بوده که تاریخ انجام ۷۸۴ مورد آن، مربوط به شهریور ۱۴۰۲ نیست. بدین‌ترتیب تعداد معاملات شهریور نسبت به مرداد سال گذشته، ۱۱.۲ درصد کاهش را تجربه کرده است. براساس این گزارش، درصد تغییر میانگین اعداد شاخص نرخ در یک‌ساله منتهی به ماه جاری نسبت به شاخص دوره مشابه سال قبل، رشد ۸۳.۹ درصدی نرخ مسکن را نشان می‌دهد.

بر این اساس، منطقه یک تهران با متوسط نرخ ۱۵۷ میلیون و ۹۵۰ هزار تومان، بیشترین نرخ در تهران و منطقه ۱۸ با متوسط وزنی نرخ ۴۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان، کمترین نرخ را در بین مناطق ۲۲ گانه تهران به خود اختصاص داده است. از سوی دیگر، تورم ماهانه شاخص نرخ مسکن در تهران در شهریور امسال منفی بوده است. در شهریور امسال، تورم ماهانه نرخ آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران منفی ۱.۷ درصد بوده که در مقایسه با همین اطلاع در ماه قبل (منفی ۰.۷ درصد)، یک واحد درصد کاهش داشته است. با احتساب تورم ماهانه منفی در شهریور می‌توان گفت، این سومین تورم ماهانه منفی است که شاخص نرخ مسکن تهران از ابتدای امسال توانسته به ثبت برساند. پیش از این در شهریور سال ۱۳۹۸ تورم ماهانه مسکن منفی بود، اما توالی سه‌ماهه افت نرخ مسکن در این شهر از اتفاقات بی‌سابقه تلقی می‌شود.



نرخ تورم سالانه شاخص نرخ مسکن تهران در مسیری متفاوت از تورم ماهانه و نقطه‌به‌نقطه پیش رفته و یک رکورد تازه به‌ثبت رسانده است. نرخ تورم سالانه شاخص نرخ مسکن تهران نیز در شهریور امسال به ۸۳.۹ درصد رسیده که نسبت به همین اطلاع در ماه قبل ۱.۹ واحد درصد افزایشی بوده است. منظور از نرخ تورم سالانه، درصد تغییر میانگین اعداد شاخص نرخ در یک سال منتهی به ماه جاری، نسبت به موقعیت مشابه خود در سال قبل است. در همین زمینه، بررسی‌ها نشان می‌دهد که نرخ تورم سالانه شاخص نرخ مسکن همچنان در مسیر افزایشی قرار دارد و شهریور امسال به یکی از بالاترین سطوح خود یعنی ۸۳.۹ درصد رسیده است.

گزارش مرکز آمار محدود و ناقص است!



فرهاد بیضایی، کارشناس بازار مسکن باتوجه به آمار منتشرشده درباره شرایط فعلی بازار مسکن به صمت گفت: گزارش آماری از بازار مسکن توسط مرکز آمار ایران پس از گذشت ۸ ماه منتشر شده است. متاسفانه، این گزارش نسبت به داده‌های سال‌های قبل، محدود و ناقص است. در گذشته، مرکز آمار ایران گزارش‌های دقیقی از بازار مسکن ارائه می‌داد که شامل تفکیک منطقه، تفکیک سن بنا و تعداد معاملات بودند؛ اما گزارش اخیر این جزئیات را ندارد.

وی افزود: به‌دلیل نبود داده‌های تعداد معاملات به تفکیک منطقه و سن بنا، گزارش اخیر مرکز آمار از بازار مسکن، قابلیت اطمینان کمتری نسبت به آمارهای سال‌های گذشته دارد. شاخص مسکن در بازه زمانی از سال ۱۳۹۵ تاکنون ۲۰ برابر رشد کرده، در حالی که نرخ ارز در همین بازه،کمابیش ۱۳برابر افزایش یافته است. این نشان می‌دهد که عواملی جز نرخ ارز نیز بر تورم و افزایش نرخ مسکن تاثیرگذار بوده‌اند.

وی بیان کرد: رکود یا رونق در بحث ساختمان به‌میزان ارزش‌افزوده در این حوزه مربوط می‌شود. در این رابطه از یک‌سو، خرید و فروش املاک و مستغلات را داریم و از سمت دیگر، موارد مربوط به مسکن و ساختمان مطرح است. رکود در مسکن و ساختمان به‌میزان سرمایه‌گذاری و ارزش‌افزوده تولیدشده در این مسیر اطلاق می‌شود. هرگونه رشد و افزایش در تولید، اثر مستقیمی روی رشد اقتصادی خواهد گذاشت و از این حیث، باید موردارزیابی دقیقی قرار گیرد. طی یک دهه اخیر، روند رشد ارزش‌افزوده در حوزه مسکن و ساختمان نزولی بوده و این امر منجر به کاهش سرمایه‌گذاری‌های کلان برای تولید و عرضه مسکن شده است.

در حوزه املاک و مستغلات یا خریدوفروش مسکن، در مقاطعی شاهد افزایش سهم معاملات بوده‌ایم و در راستای آن، رشد ارزش‌افزوده رخ داده است. البته در یک بازه زمانی مشخص نیز رکود محسوسی در این حوزه مشاهده شد که نمی‌توان آن را کتمان کرد. این دو بخش تاحدی با یکدیگر متفاوت هستند و باید این دو تفکیک شوند و سپس دست به مقایسه زد. مورد حائزاهمیت و قابل‌برنامه‌ریزی در این رابطه آن است که باید، تناسبی معقولانه میان تولید مسکن و بخش معاملات برقرار شود. واقعیت امر این است که در حوزه تولید مسکن، سهم ارزش‌افزوده این بخش، بسیار پایین بوده و ارزش‌افزوده حوزه املاک و مستغلات تا حد قابل‌توجهی افزایش پیدا کرده است.

این امر بیانگر آن است که سرمایه‌گذاری در حوزه مسکن انجام نمی‌شود، اما حجم معاملات افزایشی بوده است. نسبت معاملات انجام‌شده در قیاس با تولید مسکن، حجم بالا و چشمگیری دارد و باید نسبت به این موضوع، توجهی ویژه داشت. این فعل و انفعالات منجر به افزایش نرخ مسکن می‌شود و در صورت کاهش فرآیند تولید، رکود تورمی برای بازار مسکن، امری اجتناب‌ناپذیر خواهد بود.

نحوه سیاست‌گذاری‌ها تغییر کند

این کارشناس تصریح کرد: در شرایط فعلی بازار مسکن باید نحوه سیاست‌گذاری‌ها تغییر کند و شیوه‌های نوین جایگزین شود. سیاست‌گذاری‌های دستوری به غیر از بخش‌های قضایی آن، در حالت‌های دیگر برای ساماندهی بازار مسکن امکان‌پذیر نیست و نمی‌تواند اوضاع را التیام بخشد. البته باید گفت که اقدامات قضایی نیز مدت‌زمان محدودی قابل‌استفاده هستند و نمی‌توانیم از سیاست‌گذاری‌ها انتظار تداوم داشته باشیم. از طرفی، ممکن است سیاست‌گذاری‌هایی که در رابطه با ساماندهی بازار مسکن و کم کردن دست دلالان در گرانی ملک انجام می‌گیرد، تاثیرگذار باشد، اما آن چیزی که باعث شده تا قدرت خرید ملک از دست بسیاری از اقشار کم‌درآمد خارج شود، مشکلاتی نظیر نوسانات نرخ ارز است که توان خرید خانه را روزبه‌روز کمتر می‌کند.

بیضایی خاطرنشان کرد: جهش قیمتی که بازار مسکن در حال تجربه کردن است، باید در سال‌های قبل با سیاست‌گذاری‌های منطقی تخلیه می‌شد، اما این اتفاق رخ نداد. در نتیجه، حل همه چالش‌های بازار ملک به سال‌های آتی منتقل شد. باوجود چنین اتفاقاتی، فشار حداکثری بر دوش مردم افتاد و باعث شد نه‌تنها متقاضیان برای خرید و اجاره خانه سردرگم شوند، بلکه سازندگان نیز از عرضه واحدهای خالی به بازار شانه خالی کنند و به‌جای تولید سراغ دلالی در بازار مسکن بروند.

بازار مسکن در شرایطی قرار دارد که با کمبود عرضه مواجه و ساخت‌وساز به‌شدت کاهشی است. از طرف دیگر، قدرت خرید مردم اجازه نمی‌دهد تقاضا به‌سمت بازار سرازیر شود. در نتیجه، با کمبود عرضه که طی سال‌های گذشته ایجاد شده است، شاهد رشد بالای تقاضا در سال آینده خواهیم بود.

وی در پایان گفت: مشکلات بازار مسکن باید با همکاری تمام نهادهای ذی‌ربط پیگیری شود تا این حوزه با سرعت بیشتری در مسیر توسعه قرار بگیرد. در این صورت، عرضه و تقاضا در این بازار پرطرفدار به‌تعادل می‌رسد. تنها تلاش‌های دولت در صورتی می‌تواند به بهبود بازار مسکن بینجامد که از تمام ظرفیت‌ها و زیرساخت‌های کشور باتوجه به برنامه‌ریزی دقیق استفاده شود.

بازار مسکن در شرایطی قرار دارد که با کمبود عرضه مواجه‌شده و ساخت‌وساز به‌شدت کاهشی است

دلایل رشد قیمت در بازار مسکن



فرشید پورحاجت، کارشناس بازار مسکن به صمت گفت: آمار از وضعیت بازار مسکن با تاخیر زیادی منتشر شد و شاید علت این امر، کنترل قیمت‌ها بود، اما آن چیزی که اتفاق افتاد، رد شدن میانگین نرخ ملک از مرز ۸۰ میلیون تومان برای هر متر است. نوسانات نرخ مسکن به نوسانات نرخ ارز برمی‌گردد، علت دیگر، افزایش نرخ نهاده‌های ساختمانی است و مسئله بعدی به انجام نشدن کار خاصی در پروژه نهضت ملی مسکن برمی‌گردد که باعث انصراف متقاضیان از این پروژه شده و اثراتش در بازار مسکن بروز پیدا کرده است.

وی اظهار کرد: باوجود آنکه در فصل پاییز و کاهش جابه‌جایی‌ها قرار داریم، به‌دلیل عوامل تورم‌زا و انتظارات تورمی، پیش‌بینی رونق بازار مسکن در آبان، دور از ذهن نیست و ممکن است بعد از یکی دو ماه ثبات نسبی، شاهد رشد نرخ ملک در تهران باشیم. رشد سالانه نرخ مسکن نشان می‌دهد که بازار مسکن از تورم عمومی عبور کرده است.

نگاه سرمایه‌ای، نوسانات مسکن را تشدید می‌کند

پورحاجت بیان کرد: به‌نظر می‌رسد بیشترین تاثیر نرخ آپارتمان از ناحیه رشد نرخ ارز بوده، ضمن اینکه نهاده‌های ساختمانی در چند سال اخیر با نوسانات شدید مواجه شده است. از طرفی، با مسئله رکود ساخت‌وساز نیز مواجهیم که عاملی مهم در تشدید افزایش قیمت‌ها است. به‌طبع هر کالایی کمیاب شود، دچار رشد نرخ می‌شود. این موضوع در بازار مسکن که علاوه بر مصرفی بودن، نگاه سرمایه‌ای به آن می‌شود، نمود بیشتری دارد.

این کارشناس با بیان اینکه شرایط ساخت‌وساز در کشور مساعد نیست، تاکید کرد: اندک کارگاه‌های ساختمانی ساختمانی، دچار مشکلاتی شده‌اند، پیداست وزارت راه و شهرسازی موضوع را چندان جدی نگرفته است.

وی در پایان تصریح کرد: متقاضیان نهضت ملی مسکن که عمدتا از اقشار پایین هستند، مسلما برای تامین مالی با مشکلات زیادی روبه‌رو هستند. فرق بخش خصوصی با دولتی این است که وقتی مردم از بخش خصوصی پیش‌خرید می‌کنند، قیمتی در ابتدا به آنها اعلام می‌شود و اگر پروژه ۳ سال هم طول بکشد، بخش خصوصی متعهدانه با قیمت قرارداد اولیه، واحد مسکونی را تحویل می‌دهد.

به‌نظر می‌رسد، هم‌اکنون وقتی مردم می‌بینند که اقدام خاصی در پروژه نهضت ملی مسکن انجام نمی‌گیرد، مسکن خود را از طریق بازار تامین می‌کنند.

آمار وضعیت بازار مسکن با تاخیر زیادی منتشر شد و شاید هدف این اقدام، کنترل قیمت‌ها بود

سخن پایانی

یکی از مهم‌ترین گزارش‌های آماری اقتصادی، سرانجام پس از ۸ ماه «حبس آماری» ارائه شده است که جزئیاتش را بالاتر مشاهده کرده‌اید. طبق گزارش مرکز آمار ایران و نگاهی به عدد و رقم‌های ارائه‌شده در این گزارش، پاسخ به این سوال مشخص می‌شود، چراکه نهادهای آماری نزدیک به یک سال است که عدد و رقم تازه‌ای از بازار مسکن ارائه نمی‌کنند. مطابق این آمار، متوسط نرخ مسکن در تهران به ۸۰ میلیون تومان در هر مترمربع رسیده و نسبت به شهریور سال گذشته ۸۴ درصد رشدکرده است. در حالی که متوسط نرخ یک مترمربع مسکن در سال ۹۴ بالغ بر ۴.۲ میلیون تومان بوده و پس از ۸ سال حالا به ۸۰ میلیون تومان رسیده و ۲۰برابر شده است! بانک مرکزی و مرکز آمار ایران از ۸ ماه پیش و با جهش نرخ مسکن به بالاتر از ۵۰ میلیون تومان انتشار آمار متوسط نرخ مسکن در تهران را متوقف کردند. اتفاقی که منجر شد شفافیت بازار مسکن از چیزی که بود هم، کمتر و دسترسی به داده‌ها بسیار محدود شود. اما به هر حال، اتفاق جالب در این عدد و رقم اعلام‌شده، سیر کاهشی تورم مسکن در تابستان بوده است.

تحلیل صمت نشان می‌دهد

تورم مسکن ۲برابر تورم مصرف‌کننده

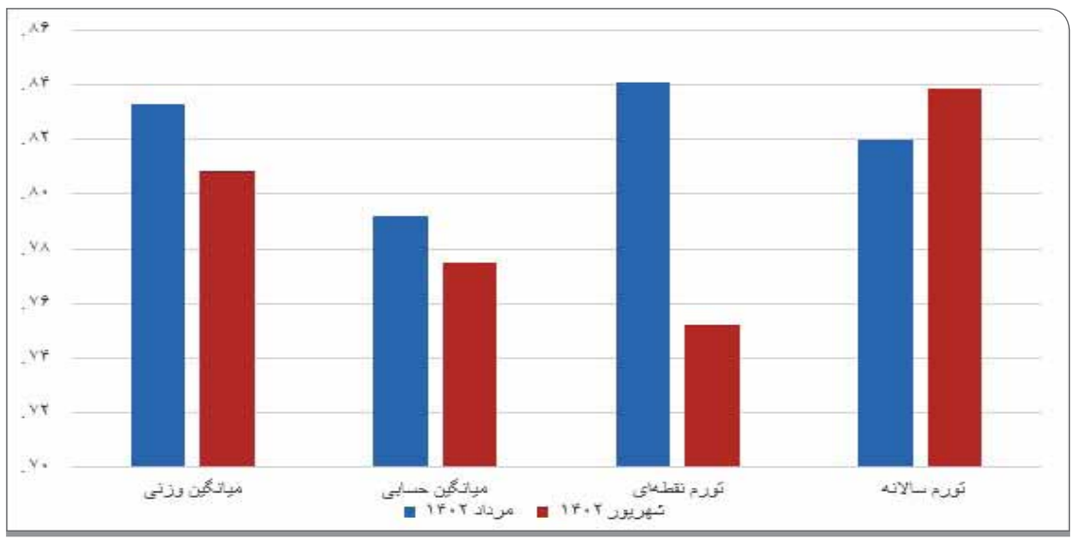


عکس: صمت

امیرعباس آذرموند: آخرین گزارش رسمی درباره نرخ مسکن در پایتخت نشان می‌دهد که تورم ماهانه در این بخش برای سومین ماه پی در پی منفی بوده و آخرین ماه تابستان به -۱.۷ درصد رسیده است. در حالی که ۳ ماه منفی شدن نرخ تورم هرچند از شدت جهش‌های قیمتی بکاهد،اما همچنان تورم مسکن در پایان تابستان امسال به بیش از ۸۳ درصد رسیده است. این امر نشان می‌دهد که تورم در بخش تهیه سرپناه مردم تهران بیش از ۲برابر نرخ تورم میانگین است. مسکن سهمی مهم در سبد معیشت خانوار دارد و ضریب اهمیت (سهمی که از کل هزینه‌های مردم دارد) گاه تا حدود ۴۰ درصد هم برآورد شده است. به‌گزارش صمت، میانگین وزنی هر مترمربع واحد مسکونی در شهر تهران به بیش از ۸۰ میلیون و ۸۳۸ هزار و ۷۰۰ تومان رسیده و منظور از میانگین وزنی که با محاسبه مجموع ارزش املاک فروخته‌شده در سطح منطقه و تقسیم آن به مجموع مساحت املاک فروش رفته است. در سطح شهر تهران از وزن منطقه‌ای استفاده می‌شود تا به این ترتیب بتوانند اثر حجم معاملات را از بین ببرند و میانگین دقیق‌تری از نرخ مسکن تهیه شود.

روش آمارگیری شاخص نرخ آپارتمان

مرکز آمار در توضیح روش اخذ آمارگیری توضیح داده که شاخص نرخ آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران با استفاده از اطلاعات ثبتی سامانه املاک و مستغلات کشور و به روش هدانیک محاسبه شده است. شاخص نرخ نسبت به متوسط قیمت، تغییرات قیمت‌ها را بهتر نشان می‌دهد، زیرا مشخصات و کیفیت واحدهای فروش‌رفته در دوره‌های مختلف در محاسبه متوسط نرخ قابل‌شناسایی نیست. به‌عنوان‌مثال، تعداد واحدهای فروش‌رفته نوساز در یک دوره امکان دارد، بسیار بیشتر از دوره قبل باشد که در این حالت متوسط نرخ ۲ دوره متوالی با یکدیگر قابل‌مقایسه نخواهند بود. شاخص نرخ محاسبه شده به روش هدانیک این مشکل را برطرف می‌کند و اثر تغییرات کیفیت در طول دوره‌های مختلف را از بین می‌برد، بنابراین باوجود اینکه متوسط نرخ آپارتمان‌های مسکونی نسبت به شاخص نرخ برای عامه جامعه ملموس‌تر است. با این حال به‌دلیل حذف تغییرات کیفیت در محاسبه شاخص نرخ به روش هدانیک؛ تغییرات نرخ در این روش بسیار دقیق‌تر از تغییرات نرخ در روش متوسط نرخ است. در این گزارش در کنار شاخص قیمت، متوسط نرخ آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران نیز آورده شده است. پیشنهاد می‌شود برای آگاهی از درصد تغییرات نرخ آپارتمان‌های مسکونی، از شاخص نرخ و برای آگاهی از سطح قیمت‌ها از میانگین نرخ استفاده شود. در مدت موردبحث، شاخص نرخ به ۲۷۹.۹ رسیده و نرخ تورم ماهانه منفی ۱.۷ درصد محاسبه شده است. ضمن اینکه، تورم نقطه به نقطه نیز با کاهش ۹ درصدی نسبت به میانه تابستان به ۷۵.۲ درصد رسیده است.

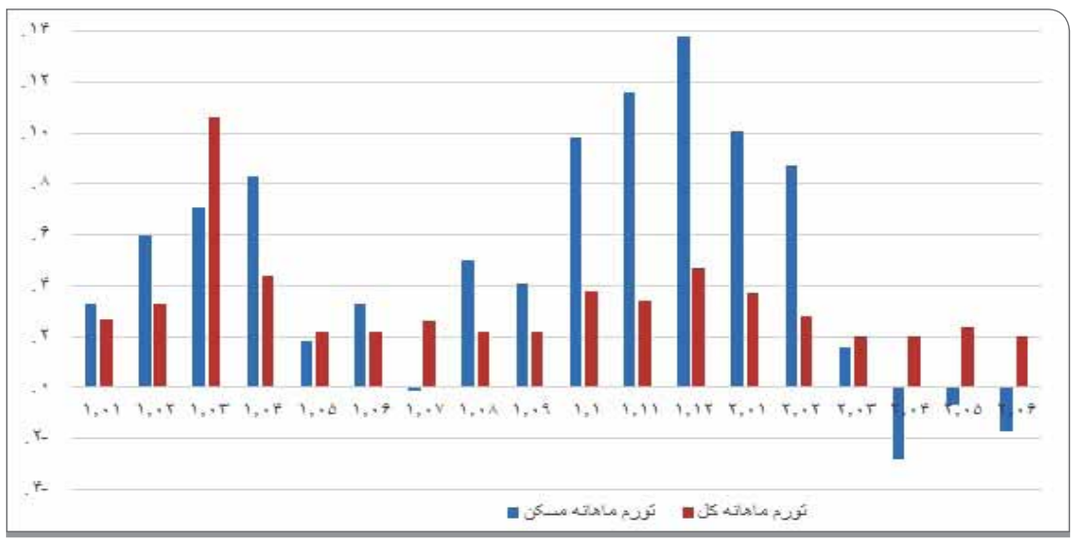


تورم نقطه‌ای مسکن ۲ برابر تورم کل

منظور از تورم نقطه به نقطه، درصد تغییر عدد شاخص نرخ نسبت به ماه مشابه در سال گذشته است. بر این اساس، در شهریور امسال تورم نقطه به نقطه نرخ آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران به عدد ۷۵.۲ درصد رسیده است. این به آن معناست که در پایان تابستان امسال خریداران باید برای خرید یک واحد مسکونی مشخص در پایتخت، نسبت به شهریور سال گذشته به‌طورمتوسط ۷۵.۲ درصد هزینه بیشتری بپردازند. تورم نقطه به نقطه در شهریور و در مقایسه با مرداد ۸.۹ واحد درصد کاهش یافته است.

بررسی روندی که تورم نقطه به نقطه نرخ مسکن در تهران تجربه کرده، نشان می‌دهد که از فروردین سال گذشته تا امروز، هر دم بر میزان تورم نقطه به نقطه مسکن افزوده شده و کار به‌جایی رسیده است که در این مدت زمان، در ۴ ماه میان اسفند ۱۴۰۱ تا خرداد ۱۴۰۲ تورم این بخش ۳رقمی شده بود و باوجود ۳ ماه تورم منفی ماهانه که فصل تابستان امسال تجربه شده، این نرخ بیش از ۷۵ درصد است. در فروردین سال گذشته، نرخ تورم نقطه به نقطه واحدهای مسکونی در شهر تهران ۲۳.۶ درصد بود.

این در حالی است که تورم کل، که متولی محاسبه و اعلام آن بانک مرکزی و مرکز آمار هستند، هرچند به‌دلیل شتاب چشمگیر نرخ واحدهای مسکونی و مواد غذایی رکوردهای متعددی را شکسته،اما بنا به گزارش مرکز آمار، بیشترین نرخ آن در فروردین امسال با ۵۵.۵ درصد حاصل شده است. در عین حال، گزارش‌های بانک مرکزی نیز مدتی است به‌شکل عمومی منتشر نمی‌شود،اما برآوردها نشان می‌دهد که در بدترین حالت تورم گزارش‌شده از سوی این نهاد نیز، در حالت نقطه به نقطه بیش از ۷۰ درصد را تجربه نکرده است.

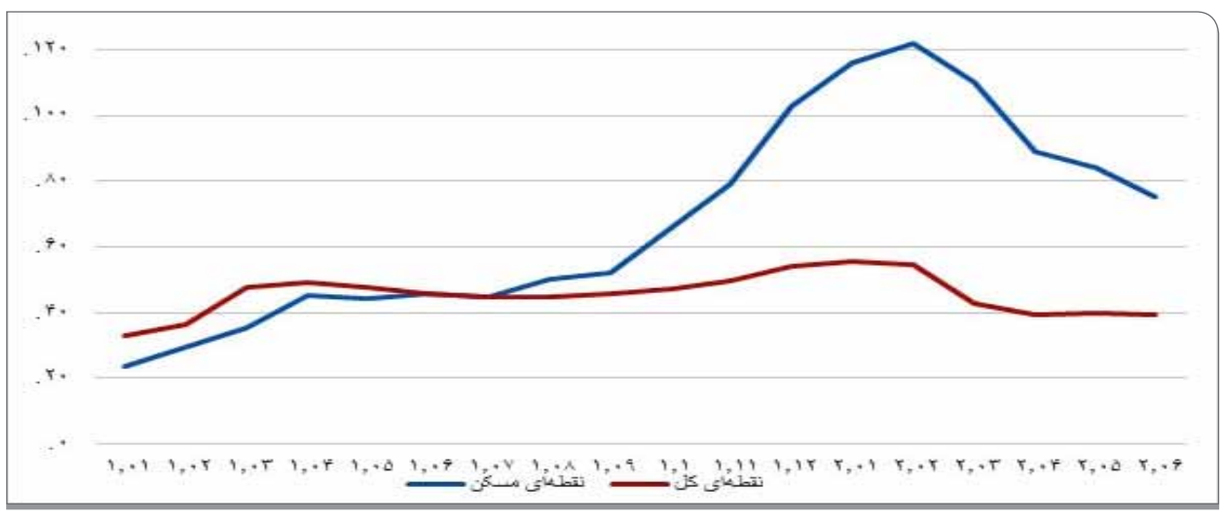


تورم منفی در تابستان منجر به تعدیل نرخ نشد

منظور از نرخ تورم ماهانه درصد تغییر عدد شاخص نرخ ماه جاری، نسبت به ماه‌قبل است.در پایان تابستان امسال، تورم ماهانه نرخ آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران -۱.۷ درصد بوده که در مقایسه با همین اطلاع در ماه گذشته یک واحد درصد کاهش یافته است. نگاهی جزئی‌تر به وضعیت تورمی نرخ واحدهای مسکونی تهران نشان می‌دهد که بزرگ‌ترین کاهش نرخ در تیر امسال به‌دست آمد که تورم ماهانه کاهشی -۲.۸ درصدی داشت و پس از آن، در شهریور نیز قیمت‌ها ۱.۷ درصد کاهش یافتند.ضمن اینکه، در مرداد نیز، تورم منفی وجود داشت و به -۰.۷ درصد می‌رسید. این اتفاق یک‌بار دیگر و این بار در مهر ۱۴۰۱ با نزول -۰.۱ درصدی قیمت‌ها رخ داد. تورم منفی که مرکز آمار معتقد است در تمام تابستان امسال حاکم بود، سبب شده که شاخص قیمتی که در خرداد ۱۴۰۲ بیش از ۲۹۵ بود، در پایان تابستان به ۲۷۹.۹ کاهش یابد و همزمان نیز تورم نقطه‌ای که از اسفند سال گذشته ۳رقمی شده بود را به حدود ۷۵ درصد کاهش دهد.

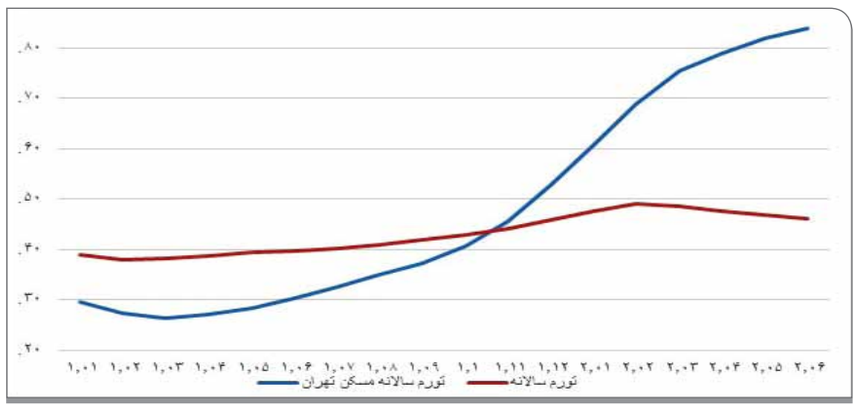
در طرف مقابل، در ماه‌های بهمن و اسفند ۱۴۰۱ و فروردین ۱۴۰۲ تورم ماهانه مسکن ۲رقمی و به‌ترتیب، ۱۳.۸، ۱۱.۶ و ۱۰.۱ درصد بوده است. گفتنی است که اگر در یک سال متوالی تورم ماهانه ۱۳ درصدی ثبت شود، در پایان آن سال، بیش از ۱۸۰ درصد خواهد بود. همچنین، تورم ۴۰ درصدی که اکنون بر فضای اقتصادی ایران حاکم است، محصول تورم ماهانه ۳درصدی است که موجب شده ایران جزو ۵کشور جهان باشد که بالاترین نرخ تورم را تجربه می‌کنند.

لازم به گفتن است که از ابتدای سال ۱۴۰۱ تا به امروز، بررسی نرخ تورم ماهانه کلیه اقلام مصرفی خانوار نشان می‌دهد که تنها در خرداد پارسال که متاثر از طرح حذف ارز ترجیحی ۴هزار و ۲۰۰ تومانی بود، هیچ‌گاه تورم ماهانه ۲رقمی نشده بود. با این وجود، تورم نقطه به نقطه در اسفند پارسال رکوردشکنی کرد و به ۵۴ درصد رسید. این امر نشان می‌دهد که تورم مسکن به‌مراتب بیش از میانگین تورمی است که دیگر کالاهای مصرفی در جامعه تجربه می‌کنند که موجب می‌شود سهم مسکن از هزینه‌های خانوار بیشتر شود و بدمسکنی و فقر مسکنی ابعاد بیشتری به خود بگیرد.



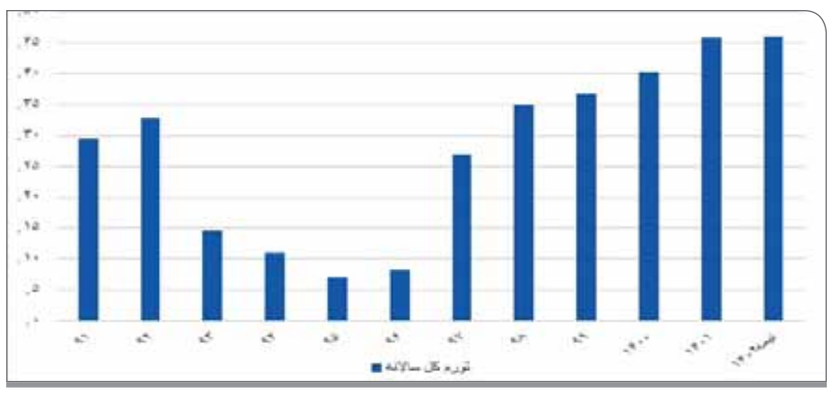
تورم سالانه رکوردشکنی می‌کند

منظور از نرخ تورم سالانه، درصد تغییر میانگین اعداد شاخص قیمت، در ۱۲ ماه منتهی به ماه موردبحث، در مقایسه با دوره مشابه در سال گذشته است. در پایان شهریور امسال، این نرخ را ۸۳.۹ درصد برآورد کرده‌اند که بسیار نرخ بالایی محسوب می‌شود. این در حالی است که در زمینه نرخ تورم نقطه به نقطه هم ابتدای سال ۱۴۰۱ شرایط به‌مراتب مناسب‌تری داشت، این امر تا حدود زیادی برای تورم سالانه هم صدق می‌کند و پایین‌ترین تورم ثبت‌شده در این بخش در خرداد پارسال با اندکی بیش از ۲۶ درصد ثبت شده است.



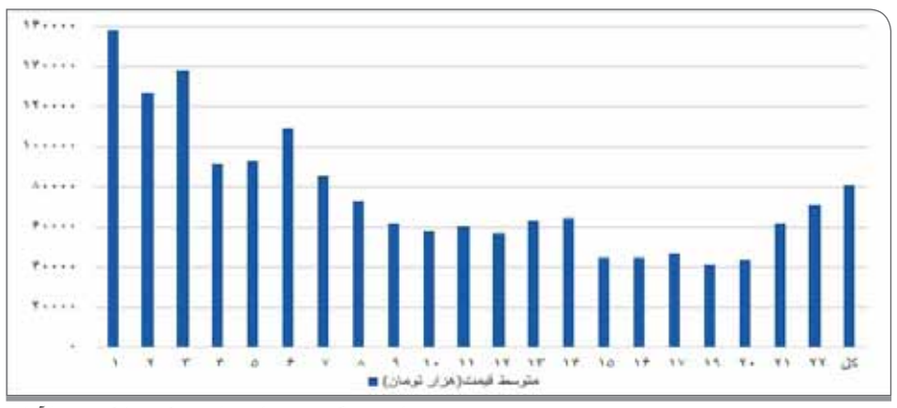
این در حالی است که بالاترین تورم ثبت‌شده هم در شهریور با نرخ ۸۳.۹ درصد حاصل شد. درباره تورم سالانه کشور هم این شاخص تنها در نیمه نخست سال ۱۴۰۱ کمتر از ۴۰ درصد بودن را تجربه کرد و پس از آن به بیش از ۴۹ درصد هم دست یافت. در پایان تابستان، امسال شاخص تورم سالانه کل کالاهای کشور به ۴۶ درصد رسیده است.

ضمن اینکه، بررسی روند شاخص تورم سالانه از سال ۱۳۹۰ تا به امروز گواهی است. بر این نکته که باوجود غلبه تورم ۲رقمی بر اقتصاد کشور، هیچ‌گاه این شاخص به بیش از ۵۰ درصد، البته طبق برآوردهای مرکز آمار ایران نرسیده است. توجه به این نکته ضروری است که بالاترین تورم تجربه‌شده در نیم قرن اخیر را مرکز آمار با ۴۹.۴ درصد تعیین کرده است. همچنین، پس از خروج یک‌طرفه امریکا از توافق برجام، هرچند تورم کشور جهش‌های چشمگیری را پیدا کرده،اما در ۵ سال گذشته هم، در ۳ سالی که سکان کشور در دست دولت روحانی به‌ترتیب تورم ۲۶.۹، ۳۴.۸ و ۳۶.۴ درصدی را ثبت کرد و در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ هم به‌ترتیب تورم سالانه ۴۰.۲ و ۴۵.۸ درصدی به‌ثبت رسیده که از دهه ۷۰ به این سو، هرگز چنین نرخی برای تورم سالانه ثبت نشده است.

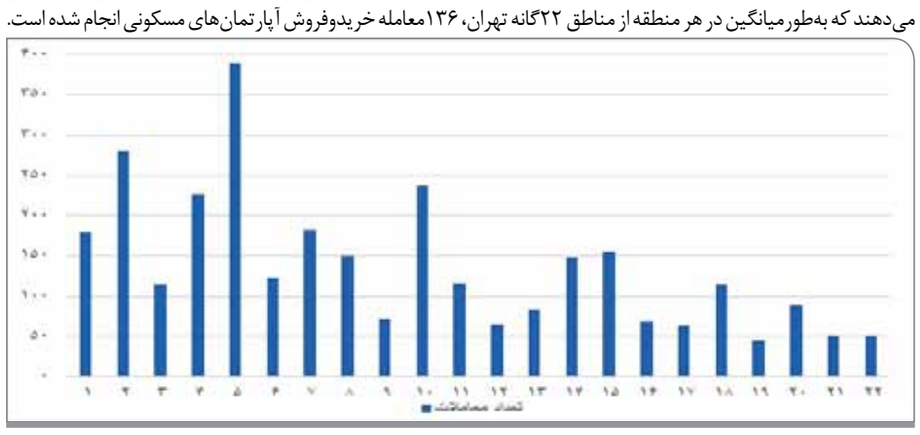


فاصله ۴برابری نرخ از منطقه یک تا ۱۸

در مدت زمان موردبحث، متوسط وزنی نرخ آپارتمان‌های مسکونی فروش‌رفته در شهر تهران به بیش از ۸۰ میلیون و ۸۳۸ هزار و ۷۰۰ تومان به ازای هر متر رسیده است. در این ماه، منطقه یک با متوسط وزنی نرخ ۱۵۷ میلیون و ۹۵۲ هزار تومان، گران‌ترین منطقه در زمینه نرخ واحدهای مسکونی بوده و در مقابل در منطقه ۱۸ متوسط وزنی نرخ هر مترمربع واحد مسکونی به ۴۱ میلیون و ۵۰۱ هزار تومان رسیده است. این مهم بیانگر این است که نرخ یک آپارتمان ۱۰۰متری در منطقه یک اگر به نرخ میانگین که به‌ازای هر متر، ۱۵۷ میلیون و ۹۵۲ هزار تومان است، به بیش از ۱۵میلیارد و ۷۹۹ میلیون تومان خواهد رسید و در منطقه ۱۸، آپارتمانی با همان عمر بنا و امکانات، ۴ میلیارد و ۱۵۰ میلیون تومان خریدوفروش می‌شود. به این ترتیب، برای تهیه یک واحد ۵۰ متری در تهران حداقل باید ۲ میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان هزینه شود. حال آنکه گران‌ترین آپارتمان‌های تهران (که اغلب در منطقه یک شهرداری قرار دارند) با قیمت‌هایی به‌مراتب بیشتر از نرخ میانگین منطقه یک فروش می‌شوند، زیرا استفاده از مصالح خاص و مواردی دیگر برخی واحدهای مسکونی لاکچری را آماده فروش کرده است که تهیه هزینه آن از بخشی ناچیز از جمعیت کشور ممکن خواهد بود.



بررسی تعداد معاملات انجام‌شده تا شهریور ۱۴۰۲ هم نشان می‌دهد که از ۳هزار و ۸ معامله مسکن انجام‌گرفته در شهر تهران، منطقه ۵ با ۳۹۰ معامله و منطقه ۱۹ با تنها ۴۵ معامله، به‌ترتیب بیشترین و کمترین معاملات را ثبت کرده‌اند. این آمار نشان می‌دهند که به‌طورمیانگین در هر منطقه از مناطق ۲۲گانه تهران، ۱۳۶معامله خریدوفروش آپارتمان‌های مسکونی انجام شده است.



یک کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت:

اشتغال بدون رشد سرمایه‌گذاری افزایش نمی‌یابد



عکس: آیدا فریدی

عضو هیات علمی دانشگاه خوارزمی در مورد رویکرد وزیر کار نسبت به آمار بیکاری می‌گوید:«تعجب می‌کنم که برخی چگونه به این وضعیت اقتصادی افتخار می‌کنند. اینکه دانشگاه رفته‌ها در یافتن شغل دچار مشکل شدند و مشاغل مولد و فرهنگ کار تضعیف می‌شود، نگران کننده است و باید تمهیدات لازم برای آن در نظر گرفت. اینکه به یک اعداد و ارقام دلخوش کنیم و تدابیر لازم برای کاهش نرخ بیکاری و ایجاد اشتغال پایدار اندیشیده نشود، به این معناست که در آینده مشکلات در این بخش تشدید و تعمیق خواهد شد.»

وحید شقاقی، کارشناس اقتصاد کلان، در ادامه عنوان می‌کند:«عواقب سیاست‌های مختلف خیلی زود در بدنه اقتصاد نمایان می‌شود و با رقم‌سازی و آمارسازی نمی‌توان واقعیت را پنهان کرد. به‌نظر می‌رسد دو آمار مربوط به رشد اقتصادی و اشتغال کشور جزو آمارهایی هستند که چندان مطابق با واقعیت نیستند.»

مشروح گفت‌وگوی صمت با این کارشناس اقتصاد را می‌توانید در ادامه بخوانید.

◉ در گفت‌وگوهایی که پیش‌تر با هم داشتیم، در مورد نرخ رشد اقتصادی معتقد به آمارسازی در مواردی بودید. مرکز آمار در گزارشی نرخ بیکاری تابستان امسال را ۷.۹ درصد اعلام کرده است. چقدر این گزارش از نظر شما قابل استناد است؟

هر چند ممکن است این ارقام هم مانند گزارش رشد اقتصادی سه ماهه نخست برای برخی، جذاب باشد، ولی بسیاری از این آمارها با واقعیات همخوانی ندارد و حتی می‌توان گفت در تضاد است. به زبانی دیگر، آمارهای اقتصادی اگر توسط یک ذهن غیرمتخصص خوانده شود، از آنجایی که نمی‌تواند به تحلیل درستی بینجامد، مشکل‌ساز خواهد بود و به جای اینکه به شفافیت فضا کمک کند و کاری کند تا با شناخت بهتر هدف‌گذاری‌های آتی انجام شود، خود به عامل فریب تبدیل می‌شود. تکیه به آمارهای غلط یا آمارهایی که بدون تحلیل علمی و کارشناسی، واقعیات را وارونه منعکس می‌کنند، مانند این می‌ماند که بیماری با حالی بسیار نگران‌کننده به مرکز درمانی مراجعه کند و تمام علائم بیماری مانند گرمی بدن، رنگ پریدگی، تپش قلب و ... داشته باشد ولی در آزمایشی که گرفته شده، شرایط بدن طبیعی جلوه کند. ممکن است یک فرد غیرمتخصص با استناد به نتایج همان آزمایش، بیمار را ترخیص کند ولی از یک پزشک حاذق‌تر انتظار می‌رود که به علائم دیگر هم توجه کند و این فرض که ممکن است نتایج آزمایش اشتباه باشد را هم از ذهن دور نکند.

◉ چه کسی باید به تحلیل آمارها دست بزند و واقعیات را از جهاتی دیگر هم ارزیابی کند، مردم یا مسئولان؟

مشخص است که از مسئولان کشور و به‌طور خاص مسئولان ارشد اقتصاد در وهله اول این انتظار می‌رود که جزییات هر آماری را تحلیل کنند و با نگاهی همه جانبه به تحلیل مسائل بپردازند. نه اینکه به‌طور مکانیکی تنها به عدد نهایی توجه کنند و بر اساس این آمار به برنامه‌ریزی بپردازند. مسئول اقتصادی کشور نسبت به وضعیت معیشتی تمام جامعه مسئول است و موظف است شرایط را به‌گونه‌ای فراهم کند تا شرایط بهبود در کل اقتصاد مهیا شود. این مهم، به‌طور طبیعی وظیفه اصلی مسئولان هر بخش است. اینکه مسئول یا کارشناسی در مقابل واقعیات، با هر نیتی، ولو نیت خیر، واقعیت را مبنا قرار ندهد، مشکلات کشور را دو چندان خواهد کرد. امروز اگر به واقعیات موجود توجه کافی نشود و تنها به ارقامی که موسسات رسمی آمار منتشر می‌کنند تکیه شود، نتیجه مثبتی به دنبال نخواهد داشت.

از یک طرف مردم به‌طور روزمره با واقعیات زندگی می‌کنند و نیازی به آمارهای موسسات رسمی ندارند تا از واقعیت سر در بیاورند و از سوی دیگر واقعیات پنهان شوند، کشور باید در آینده با پیامدهای آن دست و پنجه نرم کند. عواقب سیاست‌های مختلف خیلی زود در بدنه اقتصاد نمایان می‌شود و با رقم‌سازی و آمارسازی نمی‌توان واقعیت را پنهان کرد. به‌نظر می‌رسد دو آمار مربوط به رشد اقتصادی و اشتغال کشور جزو آمارهایی هستند که چندان مطابق با واقعیت نیستند.

◉ به‌نظر شما واقعیت اشتغال کشور چیست و چه تفاوتی با نرخ بیکاری منتشر شده از سوی مرکز آمار ایران دارد؟

به‌نظر می‌رسد؛ واقعیت اشتغال در کشور ما حاکی از آن است که شرایط برای مردم دشوارتر از هر زمانی است و یافتن شغلی شایسته و پایدار به مشکلی جدی برای بسیاری از مردم و جوانان تبدیل شده است. این در شرایطی است که رسیدن نرخ بیکاری به کمتر از ۸ درصد، اتفاقی است که من به یاد ندارم در گذشته هم رخ داده باشد. سال‌ها تک رقمی شدن نرخ بیکاری در کشور به هدف دولت‌ها تبدیل شده بود و امروز مشاهده می‌کنیم با وجود بحران‌های فراوان و کاهش چشمگیر نرخ سرمایه‌گذاری، ادعا می‌شود رکورد بهترین عملکرد دولت‌ها شکسته شده است.

◉ در این شرایط چگونه باید به ابعاد مشکلات حوزه شغلی پرداخت؟

مساله این است که نرخ بیکاری دیگر توضیح دهنده واقعیات بازار کار و اشتغال در ایران نیست. شاخص‌هایی چون نرخ اشتغال، نرخ مشارکت اقتصادی، اشتغال پاره‌وقت و ... از اهمیتی فراوان برخوردار هستند. در سال‌های گذشته نرخ اشتغال پاره وقت کشور بالا بوده و من آمارهای جدید را هنوز کامل مطالعه نکردم ولی اهمیت اشتغال ناقص در این است که نشان می‌دهد چه تعداد از متقاضیان شغل کشور توانستند به اندازه‌ای که توان عرضه نیروی کار دارند به فعالیت شغلی بپردازند.

◉ گزارش مرکز آمار از یک میلیون و ۹۴۲ هزار شاغل پاره وقت خبر می‌دهد....

همین رقم هم نشان می‌دهد نزدیک به دو میلیون نفر از کل ۲۶ میلیون نفر از افراد آماده به کار، شغلی ناپایدار و متزلزل دارند. ضمن اینکه تا پیش از گزارش اخیر، نرخ اشتغال کشور، یعنی تعداد شاغلان کمتر از دوره پیش از کرونا بود. این در حالی است که در سال ۹۸ هم چندان شرایط کشور مناسب و مساعد نبود و انتقادات فراوانی به حوزه اشتغال و کاهش نرخ بیکاری می‌شد.

◉ در حال حاضر تعداد شاغلان کشور ۲۴ میلیون و ۶۸۵ هزار نفر اعلام می‌شود که چند صد هزار نفر بیش از دوره شیوع اپیدمی کرونا در سال ۹۸ است. چگونه این رقم را تحلیل می‌کنید؟

در این مدت، به‌طور طبیعی بر تعداد جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر اضافه شده و همزمان نیاز شغلی ایران افزایش یافته است. حال توجه به این نکته ضروری است که اقتصاد ایران برای دست یافتن به وضعیت پیش از کرونا، ۴ سال زمان سپری کرد تا از نظر عدد خالص شاغلان برابر با سال ۹۸ شود. این نکته‌ای است که نشان می‌دهد چقدر مشکلات اقتصادی کشور شدت یافتند و چگونه تاثیر هر اخلالی تا مدت‌ها در اقتصاد حفظ می‌شود.

◉ شاخص‌های مهم دیگری که در توضیح وضعیت اشتغال ایران، به تحلیل درست کمک می‌کند، کدام‌ها هستند؟

شاخص دیگری که باید مدنظر باشد، توجه به مساله «اشتغال غیربهره‌ور» است. بسیاری از افراد زیر فشار اقتصادی ناچار به ایجاد منبع درآمد از محل اشتغال غیربهره‌ور شده‌اند. به همین دلیل مشاغل زیادی در کشور مشاهده می‌شود که کیفیت نازلی دارند و همزمان چنان نامولد هستند که به بارآوری اقتصاد کمکی نمی‌کنند. این در حالی است که نزدیک دو میلیون نفر هم با وجود اینکه مایل هستند، امکان شاغل بودن برای ۴۴ ساعت در هفته را ندارند و گاه روزانه دو ساعت شاغل هستند. همچنین موضوع دیگری که نشان می‌دهد بحران اشتغال چقدر در اقتصاد ریشه دوانده، مساله نرخ بالای بیکاری فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی است. بیکاری این بخش حدود دو برابر نرخ بیکاری کل جمعیت است که نشان می‌دهد مهارت‌آموزی جوانان نه تنها کمکی به آنها در یافتن شغلی مناسب نداشته بلکه شرایط را برای یافتن شغل مناسب دشوارتر می‌کند. به همین دلیل مشاهده می‌کنیم بخش مهمی از تحصیلکردگان دانشگاه‌های کشور اکنون برای اینکه درآمدی به دست آوردند در مشاغلی یکسره بی‌ربط به مهارت‌ها و تخصصی که دارند مشغول به کار هستند. حال آن‌که اگر بنا بود، به عنوان نمونه فردی راننده تاکسی‌های اینترنتی شود، دیگر نیازی نبود چند سال به آموختن مطالب دانشگاهی بپردازد که به کار او نمی‌آید. اینکه مهارت در کشور ما بی ارزش شده و در نهایت بخش مهمی از افراد برای کسب حداقل درآمد مجبور به‌کار در مشاغل روزمزد و بی‌کیفیت می‌شوند، موضوعی نگران‌کننده است.

◉ گفته می‌شود با استناد به گزارش مرکز آمار در نیمه اول امسال، ۹۰۷ هزار شغل خالص ایجاد شده است. با توجه به موارد یاد شده چنین رویکردی چگونه قابل توضیح است؟

واقعیت این است که با ارقامی چون نرخ بیکاری ۷.۹ درصدی یا رشد اقتصادی که آن هم به همین اندازه محاسبه شده، نباید بازی کرد. اینکه امروز برای چنین ارقامی فخرفروشی می‌شود، بیش از هر چیز برای آینده اقتصاد گمراه‌کننده است و نباید این اتفاق بیافتد.انتظار این است که متولیان اقتصادی کشور به سهم بالای اشتغال پاره وقت و جمعیت انبوه دو میلیون نفری که اغلب جوان یا دانشگاه رفته هستند حساس شوند و ارایه آمار، این مشکلات هم دیده شوند. همچنین مساله نرخ بیکاری دانشگاه رفته‌های کشور نگران کننده است و از آنجایی که بخش مهمی از فارغ‌التحصیلان دانشگاه رفته نیز اکنون در کارهای نامربوط فعال هستند، باید به ابعاد پیامدهای این موضوع پرداخته شود. اینکه نظام آموزشی کشور نمی‌تواند فارغ‌التحصیلان خود را روانه بازار کند و بازار کار هم ترجیح می‌دهد به جای افراد ماهر، سراغ نیروی کار غیرماهر برود، موضوعی نیست که به راحتی از کنار آن گشت.

◉ مساله اشتغال پایدار، زمانی به عنوان هدف اشتغالزایی مطرح بود. چقدر از مشاغل کشور کیفیت و پایداری لازم را دارند؟

مشکل در همین است که در بسیاری از مشاغل کشور کیفیت و پایداری دیده نمی‌شود. اشتغال پایدار نیروی کار و بنگاه اقتصادی را برای سال‌ها کنار هم نگه می‌دارد که همین امنیت و پایداری می‌تواند به رشد چشمگیر بهره‌وری منجر شود. اینکه ما چنین مشکلاتی را می‌بینیم ناشی از این است که سرمایه‌گذاری در کشور نبوده تا شغل کافی ایجاد شود. ما در زمینه جذب سرمایه مشکل داریم و مادامی‌که سرمایه کافی، به شکلی پایدار جذب نشود، تصور بهبود وضعیت اشتغال در کشور، واهی است.

براساس گزارش‌های منتشر شده، کشور در پنج سال گذشته، همواره جذب سرمایه منفی داشته که نشان می‌دهد زمینه ایجاد شغل کافی در کشور ایجاد نشده است. متاسفانه همچنان سرمایه‌گذاری کافی نه تنها صورت نمی‌گیرد بلکه در مواردی با فرار سرمایه هم مواجه هستیم. اینکه امثال من گاهی دچار تردید نسبت به ارقام و آمارهای رسمی می‌شوند ناشی از این است که نمی‌توان هضم کرد در کشوری با نرخ منفی جذب سرمایه، چگونه رکوردهای بیکاری شکسته می‌شود. چنین چیزی در علم اقتصاد ناممکن است.

◉ براساس آخرین آمارها نیز گفته می‌شود ۲۵۰ هزار شغل خانگی برای بانوان در دولت سیزدهم ایجاد شده است. رشد مشاغل خانگی در آمار اشتغال را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

مشاغل خانگی ممکن است رشد کنند و به سود توسعه اقتصادی هم باشند ولی این مهم اگر محصول اقداماتی موثر نبوده، پس اعتباری هم برای گروهی یا جناحی نخواهد داشت. این مساله در میانه دهه ۸۰ هم وجود داشت که اشتغال کشور رشد چشمگیری داشت ولی آن زمان می‌گفتند با تسهیلات حمایتی از مشاغل زودبازده، چنین امری محقق شده است. در ۲-۳ سال گذشته سیاست‌گذاری خاصی در زمینه اشتغالزایی نبوده که بتوان گفت؛ تحولات ساختاری زمینه رشد مشاغل کشور بوده است. نبود چنین عوامل پایه‌ای موجب شده که من به شخصه دچار شبهه نسبت به آمارهای مرکز آمار شوم.

◉ برخی نیز می‌گویند تضعیف و سرکوب دستمزدها موجب شده تا از اشتغال مولد کاسته و مشاغل نامولد رشد کنند. این مهم پذیرفتنی است؟

من هم با این حرف موافقم و می‌پذیرم که در مساله دستمزد دچار مشکل شده‌ایم. تداوم این رویه در آینده نزدیک می‌تواند منجر به این شود که مشاغل سطح پایین، دم دستی و ناپایدار باز هم توسعه پیدا کنند و افراد بیشتری ترجیح دهند به جای اینکه در کارخانه و کارگاه‌های تولیدی مشغول شوند، به مشاغل کاذب مانند دستفروشی و ... بپردازند تا با درآمد روزانه، نیازهای یک خانواده را تامین کنند و در عین حال فعالیتشان نقشی در تولید و ارزش‌افزوده ایجاد شده اقتصاد نداشته باشد. به‌نظر می‌رسد؛ این یک پس‌رفت جدی و واقعی است. اینکه دانشگاه رفته‌ها در یافتن شغل دچار مشکل شدند و مشاغل مولد و فرهنگ کار تضعیف می‌شود، نگران کننده است و باید تمهیدات لازم برای آن در نظر گرفت. اینکه به یک اعداد و ارقام دلخوش کنیم و تدابیر لازم برای کاهش نرخ بیکاری و ایجاد اشتغال پایدار اندیشیده نشود، به این معناست که در آینده مشکلات در این بخش تشدید و تعمیق خواهد شد.

نوبت دوم
شناسه ۱۵۸۱۱۲۵

آگهی قانون تعیین تکلیف اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی شهرستان خرم آباد–سری (۱۰۷) جمعی

قوه قضائیه
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره ثبت اسناد و املاک خرم آباد

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی ،املاک متقاضیانی که در هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی خرم‌آباد مورد رسیدگی و تصرفات مالکانه و بلامعارض آنان محرز و رای لازم صادر گردیده جهت اطلاع عموم به شرح ذیل در دو نوبت آگهی می‌گردد.

در صورتی که هرکس نسبت به صدور سند مالکیت بنام متقاضیان اعتراض داشته باشد می‌تواند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را کتباً به اداره ثبت اسناد واملاک محل تسلیم وپس از اخذ رسید ظرف مدت یکماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خودرا به مراجع محترم قضایی تقدیم و گواهی تقدیم دادخواست را به اداره ثبت محل تحویل نماید. در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌نماید و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست.

۱- تقاضای «**آقای محمد رضا خورشیدوند**» فرزند «احمد» نسبت به «ششدانگ یک درب باغ» بمساحت «۶۵۴۱.۸۶» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۴۱۵۰» فرعی از «۵۰» اصلی واقع در بخش «۴» خروجی از مالکیت مالک اولیه «خود متقاضی و وره سهراب مرادی کمالی»

۲- تقاضای «**خانم ناهید بهرهی**» فرزند «محمدحسن» نسبت به «ششدانگ یک باب ساختمان» به‌مساحت «۱۰۰.۷۴» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۶۵۲» فرعی از «۲» اصلی واقع در بخش «۴» خروجی از مالکیت مالک اولیه «ماشاالله پیرداده»

۳- تقاضای «**آقای ولی‌اله نوری‌زاده**» فرزند «میررضا» نسبت به «ششدانگ یک باب باغ» بمساحت «۹۰۸۹.۵۸» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۴۸» فرعی از «۱۰۷» اصلی واقع در بخش «۹» خروجی از مالکیت مالک اولیه « رضامرادی»

٤ - تقاضای «**آقای عبدالرضا برزوئی بازگیر**» فرزند «جوزی» نسبت به «ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی» به‌مساحت «۱۱۰۲۷.۶۰» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۲۹۹» فرعی از «۲۹» اصلی واقع در بخش «۲» خروجی از مالکیت مالک اولیه «جوزی برزوئی بازگیر»

۵- تقاضای «**آقای عبدالرضا برزوئی بازگیر**» فرزند «جوزی» نسبت به «شش دانگ یک قطعه زمین مزروعی» به‌مساحت «۴۸۲۴» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۲۹۸» فرعی از «۲۹» اصلی واقع در بخش «۲» خروجی از مالکیت مالک اولیه «جوزی برزوئی بازگیر»

۶- تقاضای «**آقای شهاب پور بابائی**» فرزند «گلمراد» نسبت به «شش دانگ یک باب ساختمان» به‌مساحت «۲۴۶.۴۸» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۷» فرعی از «۲۱۸۵» اصلی واقع در بخش «۱» خروجی از مالکیت مالک اولیه «شنبه شیراوند»

۷- تقاضای «**آقای علیرضا شیرخانی**» فرزند «مهدی» نسبت به «شش دانگ یکباب ساختمان» به‌مساحت «۷۳۹.۳۲» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۱۷» فرعی از «۶» اصلی واقع در بخش «۶» خروجی از مالکیت مالک اولیه «خود متقاضی»

۸- تقاضای «**آقای ریحان طولابی**» فرزند «نورمراد» نسبت به «شش دانگ یک ساختمان دامداری» به‌مساحت «۳۱۸۰.۱۱» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۱۵۹» فرعی از «۳۳» اصلی واقع در بخش «۳» خروجی از مالکیت مالک اولیه «خود متقاضی»

۹- تقاضای «**آقای ریحان طولابی**» فرزند «نورمراد» نسبت به «شش دانگ یک قطعه زمین مزروعی» به‌مساحت «۳۰۹۸۳.۰۰» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۱۵۸» فرعی از «۳۳» اصلی واقع در بخش «۳» خروجی از مالکیت مالک اولیه «خود متقاضی»

۱۰- تقاضای «**آقای مسعود حیدری**» فرزند «صید محمد» نسبت به «یک و دو دهم دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین مروعی»و «خانم زیبا حیدری حسنوند» فرزند «صید محمد» نسبت به «شش دهم دانگ مشاع از ششدانگ »و «خانم فریده حیدری» فرزند «صید محمد» نسبت به «شش دهم دانگ مشاع از ششدانگ»و «خانم طیبه حیدری حسنوند» فرزند «صید محمد» نسبت به «شش دهم دانگ مشاع از ششدانگ» به‌مساحت «۱۵۶۴۲.۱۲» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۱۷۳» فرعی از «۱۶» اصلی واقع در بخش «۲» خروجی از مالکیت مالک اولیه «خود متقاضی».

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۷/۱۷
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۸/۰۲
صیدآقا نجفوند دریکوندی، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک خرم آباد



بررسی صمت از مشارکت ایران و عربستان در اجرای برنامه‌های زیست‌محیطی

خاورمیانه سبز، رویای کشورهای منطقه

منطقه خاورمیانه در حال حاضر با چالش‌های زیست‌محیطی عمده‌ای مثل خشکسالی و تنش آبی، آلودگی هوا، بیابان‌زایی و جنگل‌زدایی و از بین رفتن تنوع زیستی رنج می‌برد. از آنجایی که اثر چالش‌های زیست‌محیطی ورای مرزهای سیاسی کشورها است، مقابله موثر با آنها مستلزم همکاری‌های بین‌المللی است. اما باتوجه به تنش‌های زیست‌محیطی برجسته منطقه خاورمیانه، خلاف انتظار تاکنون همکاری قابل‌توجهی به‌منظور رفع چالش‌ها میان کشورهای منطقه شکل نگرفته است. با این حال، چند روز پیش در جریان گفت‌وگوی میان رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست کشورمان با وزیر عربستان که در حاشیه «نهمین نشست وزرای محیط‌زیست جهان اسلام» انجام گرفت، پیشنهاد مشارکت ۲ کشور در اجرای برنامه‌های زیست‌محیطی رد و بدل شد و از سوی نمایندگان ۲ کشور موردبررسی قرار گرفت. گفتنی است، رویکرد اصلی همکاری‌های زیست‌محیطی میان کشورهای منطقه، کاهش میزان انتشار آلاینده‌ها، تعدیل آثار تغییرات اقلیمی، حل بحران‌های مربوط به ریزگردها و ... است. سلاجقه در این گفتمان با تاکید بر توان دانش‌بنیان‌ها گفت: فناوری‌های نوین موجب شده است که ما بتوانیم شاخص‌های مختلف محیط‌زیستی را در کشور به بهترین نحو ارتقا دهیم. در حالی که برخی کارشناسان محیط‌زیست معتقدند، عبور از بحران‌های آتی زیست‌محیطی در منطقه نیازمند نگرش و دیدی فرامرزی است که لزوما نیازی به کمک گرفتن از دانش‌بنیان‌ها و صرف هزینه‌های هنگفت نیست. به‌همین‌دلیل لزوم همکاری پایاپای به‌منظور حل‌وفصل اساسی معضلات زیست‌محیطی باید شکل بگیرد.

صمت در گزارش امروز به ابعاد این همکاری دوجانبه میان ایران و عربستان پرداخته است.

گذار از عصر سوخت فسیلی

بهره‌برداری بی‌رویه از ذخایر طبیعی خاورمیانه، درگیری‌های منطقه‌ای، بی‌برنامگی کشورهای منطقه در حفظ زیست‌بوم، خشکسالی و خالی شدن سفره‌های آب زیرزمینی باعث شده، این منطقه به کانون بحران زیست‌محیطی جهان تبدیل شود که نقش جدی در گرمایش زمین نیز دارد. چند سالی می‌شود که عربستان پیشتاز طرحی شده است که توسط محمدبن‌سلمان، ولیعهد عربستان‌سعودی در ۲۷ مارس ۲۰۲۱ به نام خاورمیانه سبز یا «الشرق الاوسط الاخضر» اعلام شد. هدف کلان این طرح کاهش آثار تغییرات آب‌وهوایی در خاورمیانه از طریق افزایش پوشش گیاهی در داخل عربستان و در سراسر کشورهای منطقه است. همچنین، کاهش انتشار کربن، مبارزه با آلودگی و تخریب زمین و حفظ حیات دریایی از دیگر اهداف بن‌سلمان در جریان ایجاد پروژه خاورمیانه سبز است.

این طرح قرار است با همکاری کشورهای عربی خلیج‌فارس و خاورمیانه برای کاشت ۵۰ میلیارد درخت در خاورمیانه و کاهش بیش از ۱۰ درصد انتشار کربن از سهم جهانی اجرایی شود. از این مقدار، ۱۰ میلیارد درخت طی یک دهه آینده کاشته خواهد شد. گفتنی است، این پروژه قرار است مساحتی معادل ۲۰۰ میلیون هکتار از زمین‌های تخریب‌شده منطقه را بازسازی کند. در این طرح، ایجاد مرکز منطقه‌ای برای توسعه پایدار شیلات، ایجاد برنامه منطقه‌ای بارورسازی ابرها، تسویه‌سازی آب‌های فاضلاب، توسعه زیرساخت‌های لازم برای حفاظت از محیط‌زیست، راهکارهای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای و ارتقای سطح هماهنگی منطقه‌ای در نظر گرفته شده است. قرار است با اجرای این طرح تا سال ۲۰۳۰ حدود ۵۰ درصد از تولید برق عربستان‌سعودی از منابع تجدیدپذیر تامین شود و ۹۴درصد از زباله‌ها به محل اختصاصی دفن زباله منتقل شوند و درصد مهمی از آن نیز بازیافت شود.

هدف، تحقق خاورمیانه سبز است

ابوعلی گلزاری، استادیار محیط‌زیست دانشگاه تهران: عموما همکاری‌های بین‌المللی میان کشورها به‌منظور حل تنش‌های زیست‌محیطی، تاثیرات موثری را بر جای می‌گذارد؛ چراکه هر کشوری باتوجه به تجربیات خود راه‌حل‌های کارآمدتری را ارائه می‌دهند. همکاری ایران با عربستان هم در حل تنش‌های زیست‌محیطی خاورمیانه می‌تواند نقطه روشنی برای حل معضلات منطقه باشد، چراکه هم ایران دارای تجربیاتی است که می‌تواند راهساز باشد و هم عربستان؛ به‌شرطی‌که در حد حرف و نوشته باقی نماند و به آن عمل شود و به مرحله اجرا برسد.

خوشبختانه چند سالی می‌شود که عربستان در بحث حل معضلات محیط‌زیست اقدامات بسیار موثری داشته است. این کشور با هدف ایجاد خاورمیانه سبز، خواهان عملیاتی کردن پروژه‌هایی است که بتواند به آن جامه‌عمل بپوشاند. برای مثال، کاهش ۶۰ درصدی انتشار دی‌اکسیدکربن از سوی خاورمیانه یا کاشت ۱۰ میلیارد درخت در منطقه تا سال ۲۰۳۰ و مدیریت اساسی برای پسماندها تنها بخشی از این پروژه عظیم است. بنابراین، همکاری با ایران کمک بسیار خوبی برای عملیاتی کردن اهداف عربستان در راستای رسیدن به خاورمیانه سبز است. بی‌شک عربستان کمک و بازوی مهمی برای ایران برای حل تنش‌های زیست‌محیطی منطقه خواهد بود.

همیشه فناوری نیاز نیست

تاکید رئیس سازمان حفاظت از محیط‌زیست به بهره‌گیری از توان فناوران و دانش‌بنیان‌ها چندان وارد نیست، چراکه حل بسیاری از تنش‌های زیست‌محیطی با کمک گرفتن از فناوری انجام نمی‌شود و اصلا نیازی به ورود دانش‌بنیان‌ها نیست. در بسیاری از پروژه‌های زیست‌محیطی، دانش‌بنیان‌ها راه‌حل‌های فناورانه‌ای تک را ارائه دادند که نیازی به بکارگیری این راه‌حل‌ها هم نبود و می‌شد با انجام و صرف هزینه کمتر و یک فناوری متوسط به حل موضوع پرداخت. در حالی که پیگیری چنین راه‌حل‌هایی بسیار هزینه‌بر بود. برای مثال، برای حل شیرابه سراوان که جزو مسائل ملی هم بود، دانش‌بنیان‌ها ورود کردند و میلیاردها پول هم هزینه شد. در این پروژه، شرکت دانش‌بنیان مجری با نانو ذرات آهن تصمیم به حل این چالش گرفت، در حالی که با اقدامات ساده‌تری هم مسئله حل می‌شد. بنابراین، فناوری باید زمانی به‌کارگرفته شود که راه‌حل ساده‌تری برای حل مسائل وجود نداشته باشد. مثال این است که با یک ماشین مدل بالا نظیر مرسدس بنز مسافرکشی کنیم. بنابراین، درباره به‌کار بردن دانش‌بنیان‌ها برای حل معضلات زیست‌محیطی باید دقت‌نظر بیشتری اعمال کرد. نباید به‌صرف دانش‌بنیان بودن شرکتی، پروژه‌ها را با هزینه‌های بالا به‌اتمام رساند. در حالی که بسیاری از پروژه‌ها سرانجام مطلوبی هم ندارند. در این میان، بسیاری از شرکت‌هایی را که دانش‌بنیان هم نیستند، اما می‌توانند راهکار ارائه بدهند، باید دید و نباید به‌دلیل دانش‌بنیان نبودن پروژه به آنها سپرده شود. بنابراین، در بسیاری از پروژه‌های زیست‌محیطی نیازی به دانش‌بنیان‌ها نیست و اصلا نباید پاسخش را در اکوسیستم نوآوری جست‌وجو کرد. در بحث تاسیس صندوق بین‌المللی محیط‌زیست، ایران نمی‌تواند اقدامات مناسبی را در بهره‌گیری از منابع مالی به‌کار بندد، چراکه متاسفانه در هیچ‌کدام از تنش‌های زیست‌محیطی داخل کشور موفق عمل نکردیم و ایران کارنامه قابل‌قبولی در این زمینه ندارد. خوشبختانه نیروی متخصص در کشور کم نداریم و شاید هیچ کشوری مانند ایران غنی از نیروی متخصص و ماهر نباشد، اما سیاست سرمایه‌گذاری و نحوه استفاده از پول و سرمایه در کشور فرآیندی معیوب دارد و همین امر موجب هدررفت سرمایه انسانی و توان نیروهای انسانی نخبه می‌شود. به‌همین‌دلیل توصیه می‌شود مشارکت ایران با عربستان در پیشبرد پروژه‌های زیست‌محیطی در قالب همکاری همه‌جانبه همراه با ورود ۲ کشور به مرحله عملیاتی در داخل کشورها باشد.



فصل جدید همکاری

الهام پیشداد، دبیر گروه هیدروپلتیک و تغییر اقلیم مرکز پژوهش‌های علمی و مطالعات استراتژیک خاورمیانه: ایران و عربستان ۲ کشوری هستند که در منطقه خاورمیانه چالش‌های زیست‌محیطی مشترکی دارند؛ چالش‌هایی نظیر تغییرات اقلیمی که تاثیرات آن در خاورمیانه چندین برابر متوسط جهانی بیشتر است، آلودگی هوا، بیابان‌زایی، آلودگی آب و ... . حال باتوجه به این معضلات، ۲ کشور می‌توانند برای فائق آمدن به این چالش‌ها، همکاری‌های موثر و مثمرثمری را پیش ببرند. در واقع، می‌توانند در اجرای برنامه‌های مشترک زیست‌محیطی و توسعه آن گام‌های موثری بردارند.

بخشی از این همکاری‌ها، می‌تواند در زمینه تبادل دانش و فناوری محیط‌زیستی باشد. این موضوع می‌تواند منجر به توسعه فناوری‌های سازگار با محیط‌زیست شود که به مدیریت منابع‌طبیعی و کاهش انتشار آلاینده‌ها کمک کند. نه‌تنها در میان کشورهای خاورمیانه، بلکه در مقیاس جهانی برای پیروز شدن بر مشکلات و تنش‌های زیست‌محیطی باید همکاری‌های بین‌المللی شکل بگیرد و افزایش پیدا کند. بی‌شک، بخش زیادی از اجرای این تفاهمات و پیشنهادات مربوط به مسائل سیاسی است که باید تصمیم‌گیری‌های هوشمندانه‌ای اتخاذ شود و اگر برخی از موضوعات این‌چنینی حل و فصل نشوند، شاید این مشارکت‌ها هم، تنها روی کاغذ باقی بماند و به مرحله اقدام و عمل نرسد، هرچند سیاست نباید مانع از مشارکت‌های زیست‌محیطی شود. در کل، می‌توانیم در زمینه‌های مختلف محیط‌زیستی با عربستان مشارکت داشته باشیم و اصلی‌ترین چالش‌ها، تغییرات اقلیمی است که می‌تواند فصل مشترک از همکاری‌ها را رقم بزند.

حال وقتی صحبت از استفاده از فناوری می‌کنیم، لازمه آن تامین مالی است و در گام بعدی باید زیرساخت‌های لازم را برای کاربرد آن را در اختیار داشته باشیم. اگر می‌بینیم که استفاده از فناوری‌های پیشرفته برای حل چالش‌های زیست‌محیطی هزینه‌بر است، یعنی زیرساخت کافی را نداریم. بی‌شک حل چالش‌های زیست‌محیطی از ۲ فاکتور مهم پیروی می‌کند؛ یکی بحث تامین مالی است و دیگری استفاده از فناوری‌های نوین در حل چالش‌ها است که به‌میزان بهره‌مندی از دانش روز بر می‌گردد. در واقع، اگر از ابزار جدید متناسب با تغییرات جدید استفاده نکنیم و نتوانیم زیرساخت‌های خود را به‌روز و تقویت کنیم، قاعدتا فناوری‌های قدیمی نمی‌توانند ما را در مبارزه با چالش‌ها پیروز کنند.



فناوری باید به کار برده شود

به‌اعتقادمن، استفاده از فناوری‌ها می‌تواند موجب پیشگیری از بروز بسیاری از چالش‌های زیست‌محیطی باشد و همین امر از هزینه‌های زیست‌محیطی می‌کاهد. بنابراین، این یکی از راهکارهایی است که می‌توان در قبال چالش‌های زیست‌محیطی با آن مواجه شد. استفاده از دانش روز و فناوری‌های نوین در حوزه محیط‌زیست است. بی‌شک برای حل چالش‌های زیست‌محیطی، در کنار همکاری‌های لازم مشترک منطقه‌ای، اقدام فوری در راستای افزایش آگاهی عمومی، تقویت سیاست‌های زیست‌محیطی، اصلاح و تقویت قوانین و مقررات زیست‌محیطی، تامین مالی و سرمایه‌گذاری در فناوری‌های سازگار با محیط‌زیست نیز ضروری است.

سخن پایانی

خاورمیانه از بسیاری جهات در میان آسیب‌پذیرترین مناطق جهان در برابر تاثیرات بالقوه تغییرات آب‌وهوایی و بلایای طبیعی قرار دارد.

چالش‌های زیست‌محیطی ممکن است فشارهای اجتماعی، زیست‌محیطی و اقتصادی موجود بر بخش‌های مختلف مانند آب، کشاورزی، زیرساخت‌ها، بهداشت و گردشگری را تشدید کند و به‌طورقابل‌توجهی مانع تلاش برای دستیابی اهداف توسعه پایدار در این کشورها شود. بحران زیست‌محیطی به‌ویژه بحران ریزگردها که طی سال‌های اخیر چالشی جدی برای منطقه خاورمیانه بوده است، همکاری کشورهای منطقه را می‌طلبد. مدیریت بحران‌های منطقه‌ای، نیازمند شکل‌گیری همکاری و همگرایی میان کشورهای یک منطقه است. حل بحران‌های زیست‌محیطی نیز از جمله مسائلی است که از این امر مستثنا نیست. بدیهی است در صورت عدم‌شکل‌گیری همگرایی منطقه‌ای، مدیریت این بحران با چالش جدی مواجه خواهد شد.

یادداشت

مناطق بی‌قرار ایران



حمیدرضا رمضانی
کارشناس خاک

سالانه میزان فرسایش خاک در سراسر دنیا در هر هکتار ۴ تن است که این رقم در ایران به ۱۶ تا ۲۰ تن در هر هکتار می‌رسد. به‌عبارت‌روشن‌تر، میانگین جهانی فرسایش خاک ۴ برابر دنیا است.

همین امر کشور را دچار دردسرهای زیست‌محیطی و کشاورزی متعددی کرده و منجر به بیابان‌زایی شده است. باتوجه به اینکه کشور در اقلیم خشک و نیمه‌خشک کره زمین قرار گرفته، همین امر باعث شده است که مصائب زیست‌محیطی کشور بیشتر از کشورهایی باشد که در عرض‌های بالاتر جغرافیایی قرار گرفته‌اند.

در واقع، ۷۰ درصد باران در کمتر از یک‌سوم وسعت پهنه سرزمینی می‌بارد و این نشان‌دهنده آن است که از یک رژیم مطلوب بارشی برخوردار نیستیم.

در حال حاضر در مرحله فوق‌بحرانی در بحث تخریب منابع‌طبیعی قرار داریم و در حد نرمال سالانه ۲ میلیارد تن فرسایش خاک داریم. ارزش‌گذاری هر یک تن ۲۸ دلار قیمت‌گذاری شده است و ۵۶ میلیارد دلار در خوشبینانه‌ترین حالت ممکن ضرر می‌دهیم. هر یک سانتیمترمکعب خاک ۷۰۰ سال زمان می‌برد تا طی یک فرآیند آلی و شرایط اقلیمی مناسب تبدیل به خاک حاصلخیز و زنده شود.

متاسفانه استفاده نادرست از منابع آب و خاک در تمام سال موجب شده است که بسیاری از مناطق کشور دچار فقر منابع آبی و خاکی شوند؛ وقتی سفره‌های آب زیرزمینی نابود شوند، زمین دچار مرگ آبخوان می‌شود و متاسفانه این آخرین مرحله از بیابان‌زایی در سطح کره زمین است که به آن فرونشست می‌گویند.

در مجموع، ۶۰۹ دشت داریم که متاسفانه ۵۰۰ دشت دچار فرونشست شده است و حدود هزار دشت داریم که در مرحله بحرانی هستند و به‌عنوان دشت ممنوعه شناخته می‌شوند.

کمتر از ۱۰ دشت هم داریم که در وضعیت مانایی و ایستایی قرار دارند. همچنین، به‌دلیل حفر بی‌رویه چاه‌های عمیق و نیمه‌عمیق، فرونشست زمین در کشور به مرز بحرانی رسیده و طول دوره بازگشت فرونشست زمین در دنیا ۷۰ هزار سال است.

متاسفانه نزدیک به یک میلیون حلقه چاه غیرمجاز در کشور داریم؛ تمام این مسائل منجر به این شده که اراضی زمین غیرقابل‌کشت و به پهنه بیابانی کشور افزوده شده است.

یک سفره زیرزمینی یا آبخوان نزدیک به ۵ میلیون سال زمان می‌برد تا تشکیل شود. آبخوان‌هایی که به‌شکل مویرگی در داخل زمین وجود دارند؛ اما با بی‌تدبیری روزافزون نابود شده‌اند.

متاسفانه فرونشست زمین به شهرها و روستاها رسیده و واقعیت‌ها را به دلایلی هیچ‌گاه بازگو نمی‌کنند؛ بیش از ۳۰ هزار پارچه آبادی در کشور خالی از سکنه شده است و اینها موجب افزایش اراضی بیابانی می‌شود.

سالانه در شهرستان دماوند ۲۰ میلیمتر فرونشست زمین داریم، در حالی که استاندارد فرونشست در جهان سالانه ۱.۵ تا ۲ میلیمتر است.

همچنین، سالانه در ورامین بیش از ۴۰۰ میلیمتر فرونشست زمین داریم. از سوی دیگر، بسیاری از مناطق ایران را تبدیل به منطقه بی‌قرار به‌لحاظ زیست‌محیطی کرده‌ایم؛ مناطقی که دیگر کاربری قبلی خود را ندارند و در آستانه تبدیل شدن به بیابان در چند دهه آینده هستند.

کشت محصولات آب‌بر مناطق خشک کشور که موجب افزایش تنش‌های زیست‌محیطی می‌شود، متاسفانه با جای‌گذاری صنایع آب‌بر و آب‌برترین محصولات کشاورزی در خشک‌ترین استان‌ها تیشه به ریشه محیط‌زیست زده شده است. برای مثال، کشت برنج در اصفهان به ۶هزار هکتار می‌رسد، در حالی که میزان بارش متوسط اصفهان ۸۰میلیمتر است.

طبق استانداردهای جهانی، برنج باید در مکان‌هایی که میانگین بارش سالانه آن حداقل ۷۰۰ میلیمتر و میزان تبخیر آن هم به‌طورمیانگین ۷۰۰ میلیمتر در سال باشد، کشت شود، در حالی که کشت برنج در مناطقی که در نهایت میانگین بارندگی سالانه آنها به ۸۰ میلیمتر می‌رسد؛ یعنی به‌ازای تولید هر تن برنج در اصفهان بیش از ۳۵هزار لیتر آب مصرف می‌شود.

جنگل‌های هیرکانی شمال ایران در یک دوره زمانی ۴۰ساله کاهش اراضی داشته است؛ جنگل‌هایی که قدیمی‌ترین پوشش گیاهی کره زمین به‌شمار می‌روند و عمر آنها به ۴۵ میلیون سال می‌رسد؛ یعنی حتی پیش از عصر یخبندان این جنگل‌ها توانسته‌اند تاب‌آوری خود را حفظ کنند.

متاسفانه طی یک بی‌فرهنگی محض این جنگل‌ها رو به نابودی هستند و متاسفانه در ۲۵ سال اخیر، ۴ میلیون هکتار زمین کشاورزی را در کشور از دست داده‌ایم و تغییر کاربری پیدا کرده‌اند که این خود نوعی از بیابان‌زایی است.

ویلاسازی در زمین‌های حاصلخیز را یکی دیگر از نمودهای بیابان‌زایی است. با تغییر کاربری زمین‌های کشاورزی در مناطق خوش آب‌و هوا که جای آن ویلا یا ساختمان‌های بلندمرتبه ساخته می‌شود و تبدیل زمین کشاورزی به ویلا؛ مصرف آب آن، ۷ برابر زمین کشاورزی می‌شود و این اقدامات هم به بیابان‌زایی می‌افزاید.

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

تاکید رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست به بهره‌گیری از توان فناوران و دانش‌بنیان‌ها چندان وارد نیست، چراکه بسیاری از تنش‌های زیست‌محیطی با کمک گرفتن از فناوری حل نمی‌شود و اصلا نیازی به ورود دانش‌بنیان‌ها نیست

استفاده از فناوری‌ها می‌تواند موجب پیشگیری از بروز بسیاری از چالش‌های زیست‌محیطی شود و همین امر از هزینه‌های زیست‌محیطی می‌کاهد

در یک نگاه

قیمت نفت قابل پیش‌بینی نیست

نماینده پیشین ایران در هیات عامل اوپک گفت: نمی‌توان نرخ معینی را برای بازه زمانی بلند مدت در نظر گرفت چرا که عوامل موجود در آن برهه از زمان را باید مورد ارزیابی قرار داد.

محمدعلی خطیبی، نماینده پیشین ایران در هیات عامل اوپک در گفت‌وگو با خبرنگار مهر با اشاره به اینکه نرخ نفت تابعی از عرضه و تقاضا است، گفت: اکنون نرخ نفت ۹۰ دلار است به طوری که نرخ نفت تابعی از یکسری عوامل است که مهم‌ترین آن عرضه و تقاضا است.

وی ادامه داد: با توجه به اینکه هرچه به فصل سرد نزدیک می‌شویم تقاضای فصلی افزایش پیدا می‌کند اما از طرفی هم تصمیم اوپک پلاس مبنی بر کاهش عرضه و ادامه دار شدن این روند و حتی کاهش‌های داوطلبانه که مهم‌ترین آنها از سوی عربستان و روسیه اعلام شد از اهمیت ویژه‌ای دارد.

به گفته این کارشناس انرژی تا زمانی که این رویه ادامه داشته باشد نرخ نفت بین ۹۰ تا ۱۰۰ دلار است و در صورتی که این کاهش‌ها از بین رود و کاهش‌های داوطلبانه قطع شود و افزایش تولید را شاهد باشیم قیمت‌ها متناسب با آن تنظیم می‌شود.

وی در پاسخ به این سوال که آیا پیش‌بینی‌های صورت گرفته برای سال ۲۰۳۵ که نرخ جهانی نفت همچنان در ۱۰۰ دلار است، گفت: نمی‌توان نرخ معینی را برای بازه زمانی بلند مدت در نظر گرفت چرا که عوامل موجود در آن برهه از زمان را باید مورد ارزیابی قرار داد و بر اساس عرضه و تقاضای آن زمان قیمت‌گذاری کرد. به عنوان مثال برای امسال می‌توانیم ارزیابی و پیش‌بینی نرخ داشته باشیم اما برای سال آینده خیر.

خطیبی با اشاره به اینکه اتفاقات اخیر در منطقه منجر به کاهش عرضه نشد، ادامه داد: اتفاقات اخیر در منطقه بر روی عرضه تأثیری نداشته اما در صورتی که کشورهای صادرکننده‌های مهم اعلام کنند به دلیل حمایت از فلسطین و مردم آنجا تولید خود را کاهش و یا قطع می‌کنند قطعاً بر نرخ نفت تأثیرگذار است.

وی ادامه داد: امریکا با توجه به اینکه انتخابات در پیش دارند باید اقداماتی انجام دهند که حزب حاکم در انتخابات برنده شود به همین دلیل سعی می‌کند قیمت‌ها را کاهش دهد و بنزین را ارزان کند تا رأی مردم را به‌دست آورد.

نماینده پیشین ایران در هیات عامل اوپک در خاتمه یادآور شد: امریکایی‌ها تلاش می‌کنند نرخ نفت را ارزان کنند و به مردم چنین دست آوردهایی را ارائه خواهند داد اما تحولات منطقه‌ای اجازه نخواهد داد زیرا عادی‌سازی روابط که در حال پیشروی بود، دیگر امکان‌پذیر نیست و حتی عربستان موضع‌گیری کرده و تا زمانی که این شرایط وجود دارد عادی‌سازی روابط ممکن نیست.

خبر روز

افزایش انتقال از خطوط لوله

انتقال بیش از ۶۸ میلیارد لیتر مواد نفتی از شبکه خطوط لولهمعاون عملیات خطوط لوله شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران از انتقال بیش از ۶۸ میلیارد لیتر نفت خام و فرآورده نفتی از طریق شبکه خطوط لوله در سطح کشور خبر داد.

به گزارش شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران، سید مسلم مسلمی با اشاره به میزان انتقال مواد نفتی در شش ماهه ابتدایی سال جاری، گفت: در بازه زمانی مذکور بیش از ۶۸ میلیارد لیتر نفت خام و فرآورده نفتی از طریق شبکه خطوط لوله انتقال از مبادی تولید به مقاصد مصرف انتقال داده شده است.

مسلمی تصریح کرد: براساس آمار موجود حدود ۳۳ میلیارد و ۱۱۸ میلیون لیتر فرآورده نفتی و ۳۵ میلیارد و ۲۷۵ میلیون و ۹۱۷ هزار لیتر در سطح کشور جابجا شده است.

وی افزود: این درحالی است که در این بازه زمانی به نیروگاه‌های متصل به خط یک میلیارد و ۶۲۲ میلیون و ۶۳ هزار لیتر سوخت مایع ارسال شده است



خریداران برای جلوگیری از جهش نرخ نفت دست به یکی کردند

شوک ۱۹۷۳ تکرار می‌شود؟

گروه انرژی
editor@smtnews.ir

کارشناسان حوزه انرژی با بیان اینکه بازار نفت دستخوش تحولی نخواهد شد که بتوان آن را شوک جدید نامید، معتقدند: تسلط بر بازار جهانی انرژی نفت مهم است اما مهم‌تر از نفت، گاز طبیعی است. این در حالی است که نرخ نفت در بازارهای جهانی در پی نگرانی از ادامه حملات رژیم صهیونیستی به غزه و احتمال گسترش درگیری‌ها در غرب آسیا، به ۹۳.۵۱ دلار در هر بشکه رسیده است. از سوی دیگر، برخی از کارشناسان تاکید دارند نرخ نفت تحت تاثیر پیش‌بینی افزایش کسری در سه ماهه چهارم افزایش یافته که دلیل این کسری هم تمدید کاهش تولید عربستان و روسیه تا پایان سال و کاهش ذخایر نفت به ویژه در امریکا عنوان شده است.



تاثیر شوک‌های نفتی بر اقتصاد جهان

در سال ۱۹۷۳م. نخستین شوک نفتی در جهان به‌وجود آمد که این شوک از ۱۷ اکتبر ۱۹۷۳ تا ۱۸ مارس ۱۹۷۴ / ۲۵ مهر ۱۳۵۲ تا ۲۷ اسفند ۱۳۵۲ یعنی به مدت پنج ماه به طول انجامید. ماجرا از آنجا آغاز شد که کشورهای مصر و سوریه و دیگر کشورهای حمایت‌کننده عربی غافلگیرانه به اسرائیل و تأسیسات آن حمله کردند و جنگی میان اعراب و اسرائیل درگرفت که به جنگ اکتبر یا جنگ کیپور شهرت یافت. در طول این جنگ، کشورهای عربی تحریم نفتی خود را علیه اسرائیل و کشورها و شرکت‌هایی که با اسرئیل مبادلات اقتصادی و تجاری داشتند، اعمال کردند. در بین کشورهای صادرکننده نفت، رژیم وقت ایران با تحریم آنان همراه نشد و شاه اعلام کرد که از نفت به‌عنوان ابزار سیاسی استفاده نخواهد کرد. درنتیجه، کشورهایی مانند ایران و ونزوئلا همچنان فروش نفت خود به غرب را ادامه دادند. اما فاصله جغرافیایی ونزوئلا با اسرائیل و دیگر کشورهای غربی زیاد بود و علاوه بر افزایش نرخ نفت، هزینه هنگفت حمل‌ونقل را نیز دربرمی‌گرفت. درنتیجه ایران به‌عنوان تنها گزینه مناسب جهت تامین نیازهای نفتی اسرائیل و جهان غرب در نظر گرفته شد. بحران انرژی سال ۱۹۷۹ یا دومین بحران نفتی در ایالات متحده امریکا در نتیجه کاهش تولید نفت پس از وقوع انقلاب اسلامی ایران رخ داد. با وجود اینکه منابع نفت جهانی تنها حدود ۴ درصد کاهش یافت، وحشت گسترده باعث شد نرخ نفت بسیار بالاتر برود. نرخ نفت خام به ۳۹.۵۰ دلار در هر بشکه طی ۱۲ ماه افزایش یافت و صف‌های طولانی یکبار دیگر در پمپ بنزین‌ها ظاهر شد، همانند بحران نفتی سال ۱۹۷۳ سیاست جهانی و توازن قدرت بار دیگر تحت تاثیر قرار گرفت و اوپک تاثیر خود را از دست داد. در سال ۱۹۸۰، به دنبال جنگ ایران و عراق، تولید نفت در ایران تقریبا متوقف شد و تولید نفت عراق بسیار کاهش یافت. پس از ۱۹۸۰، قیمت‌های نفت آغاز به نزول بیست ساله کرد و در نهایت در سال‌های دهه ۹۰ تا ۶۰ درصد دچار افت نرخ شد. صادرکنندگان نفت مثل مکزیک، نیجریه، و ونزوئلا تولید را گسترش دادند؛ اتحاد جماهیر شوروی تبدیل به تولیدکننده برتر جهان شد و نفت دریای شمال و آلاسکا به سمت بازار سرازیر شد. بحران اقتصادی سال‌های دهه ۸۰ امریکا باعث شد که نرخ نفت تا میانه‌های دهه ۸۰ به شرایط پیش از بحران برنگردد.

جنگ غزه با جنگ ۱۹۷۳ متفاوت است

مرتضی بهروزی‌فر درباره اینکه چرا تاثیر جنگ غزه و رژیم صهیونیستی بر جهش نرخ نفت همانند جنگ یوم‌کیپور منجر به جهش و شوک در بازار نفت نشد، اظهارکرد: ابتدا اینکه جنگ سال ۱۹۷۳ با ۲۰۲۳ کاملا متفاوت است در آن زمان چندین کشور عربی درگیر بودند و کشورهای تولیدکننده مثل عربستان، امارات، عراق؛ رژیم صهیونیستی و حامیان این رژیم و مخصوصا امریکا و اروپا را تحریم کردند و اکنون این اتفاق نیفتاده است.

بهروزی‌فر در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی ایلنا، افزود: جنگ این بار بین حماس و رژیم صهیونیستی است و اگر چنانچه دامنه این اتفاق گسترده نشود و بقیه کشورها را درگیر نکند عملا کشور تولیدکننده‌ای را تحت‌تاثیر قرار نمی‌دهد که بازار را تحت‌تاثیر قرار دهد.

این کارشناس حوزه انرژی توضیح داد: در آن زمان چند کشور عربی درگیر شدند و بعد از آن تحریم گسترده اعراب علیه اسرائیل و حامیانش را داشتیم اکنون هیچ تحریمی اتفاق نیفتاد و مسئله‌ای پیش نیامد و غیر از رژیم صهیونیستی کشور دیگری درگیر نشده و به همین دلیل تاثیر چندانی روی نفت نداشته یک تاثیر مقطعی و روانی داشت که قابل توجه نبوده است. وی تاکید کرد: اگر محدوده جغرافیایی جنگ تغییر نکند و پای دیگر کشورها به این جنگ کشیده نشود روی قیمت‌ها تاثیر چندانی نخواهد داشت اما اگر دامنه جغرافیایی آن گسترده شده و کشورهایی مثل لبنان، سوریه و یا ایران هم درگیر شوند تبعات بزرگی روی بازار نفت خواهد داشت و البته بستگی به حجم درگیری دارد.



بهروزی‌فر در ادامه گفت: پیش‌بینی افزایش نرخ نفت قبل از جنگ غزه و اسرائیل به خاطر تداوم کاهش تولید اوپک‌پلاس بوده و باتوجه به فصل پاییز که زمان افزایش خرید و ذخیره‌سازی و آمادگی برای فصل سرماست، همه ساله این افزایش نرخ اتفاق می‌افتد به طوری که نفت به بالای ۹۰ دلار رسید و پیش‌بینیها عبور از ۱۰۰ دلار است.

اگر محدوده جغرافیایی جنگ تغییر نکند و پای دیگر کشورها به این جنگ کشیده نشود، شرایط روی نرخ نفت تاثیر چندانی نخواهد داشت

توافقات پشت پرده

محمود خاقانی نیز درباره تاثیر جنگ غزه و رژیم صهیونیستی بر جهش نرخ نفت گفت: در جهان نفت دو شوک مهم داشتیم یکی جنگ اعراب و اسرائیل در سال ۱۹۷۳ میلادی بود که در آن زمان تحت این عنوان که به بازار نفت شوک وارد شده نرخ نفت از ۲ یا ۳ دلار تا ۱۲ دلار در هر بشکه افزایش پیدا کرد در آن دوران قابل درک نبود که چگونه جنگ نرخ نفت را بالابرد، جنگ بین اعراب و اسرائیل را شاید بتوان گفت به نوعی شرکت‌های چندملیتی نفتی براه انداختند زیرا برایشان تولید نفت خام از دریای شمال اسکاتلند، آلاسکا، آب‌های عمیق خلیج مکزیک و یا برزیل با نرخ نفت ۲ یا ۳ دلار مقرون به صرفه نبود بهرحال توطئه کردند که جنگ شروع شود و وقتی نرخ نفت بالا رفت و سرمایه‌گذاری برای تولید نفت خام در کشورهای غیر عضو اوپک مقرون به صرفه شد. وی ادامه داد: در همین حال امریکا با عربستان توافق کرد که عربستان برای پول نفت فقط دلار را قبول کند و درواقع دلار را تبدیل به پترودلار کرد. به‌تدریج هر کشوری که در نظر داشت نفت بخرد عربستان دلار مطالبه کند و کشور ثالث مجبور بود با امریکا تجارت کند و هر ارزی دارد به دلار تبدیل و نفت بخرد و چون نفت بزرگترین حجم یک کالای تجاری را داشت تقاضا برای دلار بالا رفت و دلار تبدیل به یک ارز بین‌المللی شد، قبل از آن نیز عربستان شاه ایران را هم متقاعد کرد و در اوپک اعلام کردند که اوپک نفت را به دلار می‌فروشد نتیجه اینکه جنگ اعراب و اسرائیل با اهدافی برای منفعت شرکت‌های چندملیتی شروع شد. این کارشناس حوزه انرژی تصریح کرد: در آن دوران نفت خام مهم بود و گاز اهمیتی نداشت در سال ۱۳۵۷ که انقلاب اسلامی پیروز شد نیز شوک تازه‌ای به بازا نفت وارد شد و نرخ جهش ناگهانی پیدا کرد هنوز در آن دوران نفت مهم بود و نه گاز طبیعی. بنابراین مصرف‌کنندگان عمده که یکی از آنها امریکا بود آنچه برایشان مهم شد تامین امنیت عرضه انرژی برای بازار مصرف داخلی بود، بنابراین نیروهای زیادی را در خلیج‌فارس پیاده کردند که انقلاب اسلامی به شیخ‌نشین‌ها و کشورهای تازه استقلال یافته شوروی نفوذ نکند. در آن زمان جنگ ۸ ساله به ایران تحمیل شد اما در طول جنگ نفت ایران تحریم نشد چون نفت برای اقتصاد غرب اهمیت داشت، بعد از آن هم که جنگ نفتکش‌ها آغاز شد که مقدمه‌ای برای افزایش نرخ نفت شد تا تولید و صادرات نفت از کشورهای غیراوپک و از جمله روسیه گران شود. وی تاکید کرد: در آن زمان شوروی سابق در اروپا نقش ویژه‌ای داشت، یک عرضه‌کننده گاز طبیعی قابل اطمینان بود اروپا هم یک مشتری نقد برای این کشور بود، بنابراین به‌تدریج صادرات گاز شوروی به اروپا گسترش پیدا کرد. از سوی دیگر شوروی هیچ تمایلی به این نداشت که گازی غیر از این کشور به اروپا روانه شود و باتوجه به اینکه ایران هم منابع گازی داشت بیشتر تمرکز شرکت‌های چندملیتی و همچنین چین و روسیه بر سرمایه‌گذاری کشورهایی مثل عربستان، امارات و عراق بود تا ایران در بازارها منزوی شود. خاقانی با بیان اینکه بازار نفت دستخوش تحولی نخواهد شد که بتوان آن را شوک جدید نامید، یادآور شد: اکنون در جنگ غزه تسلط بر بازار جهانی انرژی نفت مهم است اما مهم‌تر از نفت گاز طبیعی است، نوار غزه، سواحل لبنان و سوریه و شرق مدیترانه دارای منابع غنی گاز طبیعی است، در هر حال در بازار نفت خام شاهدیم که شرکت‌های چندملیتی و دولت‌های مصرف‌کننده عمده مثل چین باهم در حال تبادل نظر و همکاری هستند که نرخ نفت از مبلغی بالاتر نرود و در عین حال مبلغی باشد که تولید و صادرات نفت خام و گاز از کشورهای غیرعضو اوپک مقرون به صرفه باشد.



جنگ ۸ ساله به ایران تحمیل شد، اما در طول جنگ نفت ایران تحریم نشد چون نفت برای اقتصاد غرب اهمیت داشت

لغو شکل‌گیری کریدور عربستان-امریکا

یک کارشناس در حوزه اقتصاد گفت: نرخ نفت به دنبال سیاست‌های نادرست برخی کشورها در حال کاهش بود تا آنکه جنگ در فلسطین اشغالی پیش‌آمد؛ پس از این مسئله نرخ نفت باز رشد کرد.

احسان پورمهابادیان، درباره منابع درآمدی ایران در برنامه‌ای تلویزیونی گفت: مهم‌ترین منابع درآمدی ایران به صورت عمده نفت، پتروشیمی و صنایع فلزات اساسی است. تأثیر درآمدزایی دولت بر مردم آن است که در صورت افزایش این درآمد دولت دست بازتری برای هزینه و تاثیر بر اقتصاد کشور دارد. هرچه بتوانیم از صادرات درآمد بیشتری داشته باشیم اقتصاد بهتری خواهیم داشت؛ طی دو سال اخیر با جنگ روسیه، نرخ نفت و فولاد تغییر پیدا کرد چرا که این کشور از بزرگ‌ترین صادر کننده‌های نفت و فولاد است.

وی افزود: اخیرا در حوزه انرژی و فولاد اتفاقاتی افتاد چرا که روسیه به عنوان یکی از ۵ کشور برتر تولیدکننده فولاد در دنیا، عوارضی را برای صادرات فولاد وضع کرد به طوری که نرخ تمام شده برای تولیدکنندگان افزایش یافت. وقتی این اتفاق رخ می‌دهد نرخ مصرف‌کننده نیز افزایش می‌یابد. صادر کننده‌های ما نیز به دنبال این مسئله می‌توانند ارزآوری بیشتری برای کشور داشته باشند. او درباره شرایط حوزه انرژی اظهار کرد: تمامی کالاهای دنیا بر اساس عرضه و تقاضا قیمت‌گذاری می‌شوند؛ زمانی که عرضه بالا باشد و تقاضا پایین قیمت‌ها کاهش می‌یابند اما زمانی که روند برعکس باشد شاهد افزایش نرخ هستیم. زمانی که کشور تحریم شد سهم ما در بازار اوپک کاهش یافت اما توانستیم طی سال‌های اخیر سهم خود را پس بگیریم و به جای خود بازگردیم. اکنون نرخ نفت بر اثر سیاست‌های تولید نفت اوپک به ۹۰ دلار برای هر بشکه رسید. وی افزود: به دنبال سیاست‌های نادرست برخی کشورها نرخ نفت در حال کاهش بود تا آنکه جنگ در فلسطین اشغالی پیش‌آمد؛ پس از این مسئله نرخ نفت باز رشد کرد. نوسان برخی از ارزها مانند رژیم صهیونیستی به واسطه پشتیبانی کشورهای از این رژیم اشغالگر از لحاظ اقتصادی کم است. با این وجود در این جنگ ما شاهد نوسان بی‌سابقه‌ای در افت ارزش آن بودیم.

پورمهابادیان درباره کوریدور تعریف شده توسط امریکا و عربستان اظهار کرد: مسیرهای عبور و مرور کالا و انرژی دو پایه اساسی دارند؛ اول این مسیر باید امن باشد و در مرحله دوم هزینه آن باید کم باشد. اگر کالاها در مسیر امنیت نداشته باشند هزینه آنها نیز افزایش پیدا می‌کند. روند عاقلانه آن است که افراد امن‌ترین مسیر را در نظر بگیرند. به دنبال دشمنی‌هایی که با ایران وجود دارد کشورهایی مانند امریکا و عربستان مسیری از جنوب خلیج‌فارس ترسیم کردند که بسیار پرهزینه است. می‌توان گفت این مسیر ۲۰ درصد هزینه بیشتر نسبت به مسیر درون ایران به همراه دارد. این مسیر همچنان هیچ جاده‌ای ندارد و در مرحله فرضی قرار دارد. کارشناس اقتصاد ادامه داد: اکنون با جنگ فعلی رژیم صهیونیستی، احتمال شکل‌گیری این کوریدور کاهش پیدا کرده چرا که این رژیم نیز در مسیر زمینی آن قرار داشت. مسیر منطقی مسیرهایی هستند که مانند جاده ابریشم عقلای سالیان پیش از آن استفاده می‌کردند.

مهم‌ترین منابع درآمدی ایران به صورت عمده نفت، پتروشیمی و صنایع فلزات اساسی است

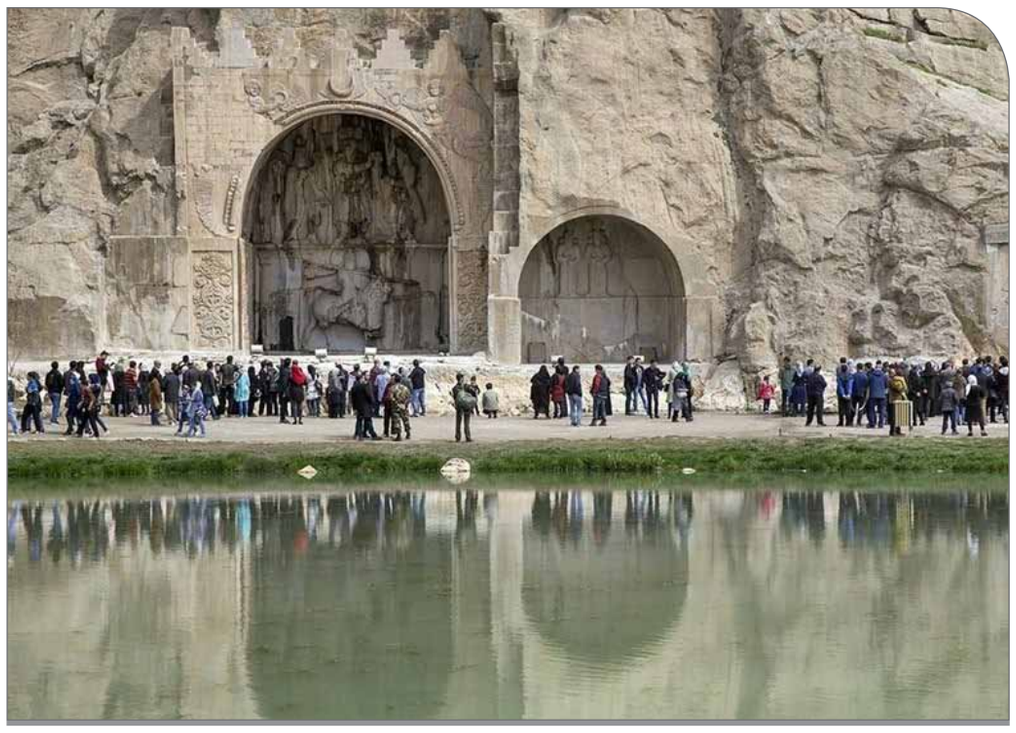
سخن پایانی

شوک نفتی از جمله تحولات ژرفی است که تاثیر به‌سزایی بر کشورهای صادرکننده نفت می‌گذارد. تاکید ویژه بر اقتصاد نفتی موجب می‌شود ایجاد تحول و تغییرات عمده در نرخ نفت، نه‌تنها بر شرایط اقتصادی کشور تاثیرات عمیقی بگذارد، بلکه از منظر اجتماعی نیز پیامدهای تعیین‌کننده‌ای را به دنبال داشته باشد. بااینهمه تا کنون جنگ غزه تاثیر به اندازه دو شوک نفتی یاد شده بر اقتصاد کشورهای منطقه نداشته و هر بشکه نفت برنت اکنون به بالای ۹۳ دلار در هر بشکه معامله می‌شود. هرچند که برخی از کارشناسان در روزهای گذشته به دنبال بمباران بیمارستانی در غزه، هر ۲ شاخص نفتی در مسیر ثبت دومین هفته افزایشی قرار گرفته‌اند.

فرصت‌های سرمایه‌گذاری در استان‌ها نباید از بین بروند

کرمانشاه، بهشت سرمایه‌گذاری ایران

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir



وجود منابع خاک حاصلخیز و اقلیم‌های گرم، سرد و معتدل استان کرمانشاه امکان کاشت بیشتر محصولات کشاورزی و شرایط مناسب دامپروری را فراهم کرده است. در سال‌های اخیر با سرمایه گذاری‌های صورت‌گرفته، استان شاهد رشد و توسعه در پخش صنعت بوده به گونه‌ای که رتبه صنعتی استان از ۲۲ به ۱۸ در کشور بهبود یافته است. بسیاری از مسئولان استانی از آنجا که استان کرمانشاه نیازمند تحولات اقتصادی است امیدواریم بتوانیم با کمک سازمان‌های بزرگ و هلدینگ‌ها حوزه اقتصادی، کشاورزی، دامداری و اشتغال استان کرمانشاه را سامان دهیم.

استاندار کرمانشاه بر لزوم تدوین یک بانک اطلاعاتی جامع از فرصت‌های سرمایه‌گذاری در کرمانشاه تاکید کرد. محمدطیب صحرایی در جلسه ستاد سرمایه‌گذاری استان کرمانشاه با اشاره به اهمیت جذب سرمایه‌گذار داخلی و خارجی برای استان کرمانشاه و کمکی که به ایجاد اشتغال و رونق اقتصادی استان می‌کند، اظهار کرد: باید صفر تا ۱۰۰ فرآیند سرمایه‌گذاری نظام‌مند شود و سرمایه‌گذاری که قصد سرمایه‌گذاری در کرمانشاه دارد، سردرگم نماند.

نباید سرمایه‌گذاران سردرگم شوند

وی با بیان اینکه روند دعوت، جذب، استقبال و تحکیم سرمایه‌گذار در استان باید مشخص باشد و همه دستگاه‌ها به آن عمل کنند، یادآور شد: برای این منظور نیازمند برگزاری مستمر و با فاصله کوتاه جلسات ستاد سرمایه‌گذاری با دستورکار مشخص هستیم. استاندار کرمانشاه سپس از دستگاه‌های پیشران حوزه سرمایه‌گذاری درخواست کرد برای جذب سرمایه‌گذار در استان با هم مسابقه بدهند و افزود: باید کرمانشاه را با پیشنهادات سرمایه‌گذاری بمباران کنیم.

به گزارش ایسنا، صحرایی بر لزوم تدوین بانک اطلاعاتی جامع از فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان و به روزرسانی مستمر آن تاکید کرد و یادآور شد: هر فرصت سرمایه‌گذاری که به نتیجه می‌رسد، باید حذف و پیشنهادات دیگری جایگزین آن شود. وی با تاکید بر لزوم پرهیز از اقدامات پراکنده و موازی در شناسایی فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان، خواستار جمع‌بندی این فرصت‌ها در قالبی واحد شد و اظهار کرد: اینکه یک بخش ۳۰ فرصت را احصا کرده، منطقه آزاد ۶۶ فرصت دیگر را پیشنهاد داده و... باید در کنار هم جمع بندی و اولویت بندی شود. استاندار کرمانشاه همچنین بر لزوم تهیه چک لیستی از اقدامات تسهیلگرانه برای جذب سرمایه‌گذار تاکید کرد و ادامه داد: در جلسات ستاد تسهیل ما در انتهای چرخه قرار داریم و مشکلات ایجاد شده برای سرمایه‌گذاران را بررسی می‌کنیم، اما لازم است عکس این روند نیز برقرار باشد و لیستی از اقدامات تسهیلگرانه برای سرمایه‌گذاران را تدارک ببینیم.

صحرایی مشخص کردن اولویت سرمایه‌گذاری برای همه دستگاه‌ها را نیز ضروری خواند و با بیان اینکه این اولویت‌ها باید از پیش تعیین شود، گفت: گاهی برای احصاء فرصت‌های سرمایه‌گذاری مشاور می‌گیریم و مشاوران چون بر اساس اولویت دستگاه‌ها پیش نمی‌روند، موارد متفاوتی را مد نظر قرار می‌دهند که این امر ما را از اولویت‌های اصلی دور می‌کند.

از فضای تلخ بیکاری فاصله گرفته‌ایم

به گزارش ایسنا، صحرایی سپس از روند کاهشی نرخ بیکاری کرمانشاه به عنوان خبری خوش برای مردم یاد و از همه دست‌اندرکاران تقدیر کرد و افزود: روند کاهشی نرخ بیکاری استان که در سه ماهه اول امسال شاهد بودیم، خوشبختانه در سه ماهه دوم سال نیز ادامه داشت. وی افزود: اگرچه در کل کشور روند کاهشی نرخ بیکاری را داشتیم، اما میزان کاهش بیکاری کرمانشاه از متوسط کشور بیشتر بود.

مدیر ارشد استان کرمانشاه فاصله گرفتن استان از رتبه اول بیکاری را مایه امید و خرسندی دانست و ابراز امیدواری کرد فاصله گرفتن از فضای تلخ بیکاری در کرمانشاه ادامه‌دار باشد.

سرمایه‌گذاران روسی به کرمانشاه می‌آیند

به گفته مدیرکل امور اقتصادی و دارایی استان کرمانشاه، هیاتی از سرمایه‌گذاران روسی برای انجام سرمایه‌گذاری به کرمانشاه خواهند آمد. به گزارش ایسنا، محمود رشیدی اقدم، در جلسه ستاد سرمایه‌گذاری استان کرمانشاه، با اشاره به پیگیری‌های صورت گرفته برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی در استان، از حضور هیاتی از سرمایه‌گذاران روسی در استان خبر داد و گفت: این هیات اول آبان به کرمانشاه می‌آیند و تا این لحظه اولویت سرمایه‌گذاری آنها در زمینه مزرعه تولید انرژی خورشیدی است، البته تلاش می‌شود امکان سرمایه‌گذاری آنها در زمینه‌های دیگری نیز در استان فراهم شود. وی ادامه داد: همچنین قرار است یک سرمایه‌گذار انگلیسی نیز در زمینه تولید ماکارونی و یک سرمایه‌گذار آلمانی نیز در حوزه تولید و بسته‌بندی دارو در کرمانشاه سرمایه‌گذاری کنند که بخش‌هایی از کارهای آن نیز انجام شده است. مدیرکل امور اقتصادی و دارایی استان کرمانشاه همچنین از اعلام آمادگی سرمایه‌گذاران عراقی برای احداث کارخانه تولید چیپس در کرمانشاه با رقم بیش از سه میلیون دلار سرمایه‌گذاری خبر داد و گفت: بخش‌هایی از کار این طرح نیز انجام شده است. رشیدی اقدم با بیان اینکه در استان کرمانشاه جذب سرمایه‌گذار خارجی در اولویت قرار داشته و با جدیت پیگیری می‌شود، تاکید کرد: برای اینکه سرمایه‌گذاران خارجی را به کرمانشاه بیاوریم، نیازمند در نظر گرفتن مشوق‌های سرمایه‌گذاری خاص و ویژه هستیم. موضوع دیگری که رشیدی اقدام از آن گلایه داشت، به تصرف درآمدن ساختمان مرکز خدمات سرمایه‌گذاری استان کرمانشاه بدون هیچ سند خاصی توسط اداره تصفیه امور ورشکستگی دادگستری با این ادعا که این ساختمان متروکه است، بود و افزود: پیگیری‌های صورت گرفته برای آزادشدن این ساختمان که از سال ۱۳۸۹ به عنوان مرکز خدمات سرمایه‌گذاری استان فعال بوده بی‌نتیجه مانده است. وی با بیان اینکه اکنون تنها استانی هستیم که مرکز خدمات سرمایه‌گذاری با این وضعیت داریم، اظهار کرد: تصرف این ساختمان تاثیر مستقیمی بر روند جذب سرمایه‌گذار در استان داشته است. مدیرکل امور اقتصادی و دارایی استان کرمانشاه گفت: تصرف این ساختمان در حالی انجام شده که سال گذشته چند میلیارد تومان برای تعمیرات آن هزینه کردیم تا به مرکزی درخور برای جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی تبدیل شود. رشیدی اقدم از رئیس کل دادگستری و استاندار کرمانشاه خواست پیگیر این موضوع باشند، زیرا وجود مرکز خدمات سرمایه‌گذاری برای استان کرمانشاه با این شرایط اقتصادی بسیار حائز اهمیت است. وی همچنین در پایان خواستار همکاری بیشتر برای بارگذاری لایه‌های مربوطه در ژئوپروتال اطلس سرمایه‌گذاری استان شد و با بیان اینکه ۲۴ دستگاه باید اطلاعات خود را بارگذاری کنند، بر لزوم تسریع این روند تاکید کرد.

پرداخت ۱۲۸ میلیارد تومان تسهیلات

مدیرکل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی کرمانشاه از اختصاص ۱۲۸ میلیارد تومان تسهیلات تبصره ۱۸ برای پرداخت به پروژه‌های گردشگری و صنایع‌دستی استان خبر داد.

به‌گزارش روابط‌عمومی اداره‌کل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی کرمانشاه، داریوش فرمانی در جلسه بررسی تخصیص اعتبارات تبصره ۱۸ با حضور نمایندگان بانک‌های عامل، اظهار کرد: حمایت از پروژه‌های سرمایه‌گردشگری و کارگاه‌های صنایع‌دستی از جمله اولویت‌های اداره‌کل است. مدیرکل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی کرمانشاه، افزود: پرداخت تسهیلات برای تسریع در فرآیند تکمیل و بهره‌برداری از پروژه‌های با پیشرفت فیزیکی بالا در اولویت قرار دارد. وی تصریح کرد: از محل اعتبارات تبصره ۱۸ سهمیه اختصاصی به این اداره‌کل ۱۲۸ میلیارد تومان است که در صورت تخصیص کامل به پروژه‌های گردشگری و صنایع‌دستی اختصاص خواهد یافت. فرمانی گفت: از این محل ۹۳ میلیارد تومان به حوزه گردشگری اختصاص یافته که از طریق بانک‌های توسعه و تعاون، ملی و کشاورزی پرداخت می‌شود. وی افزود: درحال‌حاضر پرونده ۴۲ پروژه سرمایه‌گذاری گردشگری آماده معرفی به بانک هستند و پرونده‌های جدید نیز در دست اقدام قرار دارند.

مدیرکل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی کرمانشاه، گفت: در حوزه صنایع‌دستی نیز از محل اعتبارات تبصره ۱۸ مبلغ ۳۵ میلیارد تومان به این بخش اختصاص یافته که پرونده‌های طرح‌های کارگاهی در حال ارسال به صندوق کارآفرینی امید هستند.

وی ادامه داد: جلسات کارشناسی بررسی طرح‌ها برای معرفی به بانک به صورت فشرده در دست اقدام است تا در سریع‌ترین زمان ممکن تسهیلات پرداخت شوند و پروژه‌ها در مسیر تکمیل و بهره‌برداری قرار گیرند.

> قرار است یک سرمایه‌گذار انگلیسی در زمینه تولید ماکارونی و یک سرمایه‌گذار آلمانی در حوزه تولید و بسته‌بندی دارو در کرمانشاه سرمایه‌گذاری کنند

سخن پایانی

سرمایه‌گذاری، اشتغال به همراه دارد. زمانی که یک سرمایه‌گذار وارد استان کرمانشاه می‌شود باید توسعه خط تولید را ایجاد کند که قطعا منجر به جذب نیروی انسانی و اشتغال می‌شود. تسهیل صدور مجوزها صورت اتفاق می‌افتد که این امر در جذب سرمایه و بکارگیری نیروی انسانی و اشتغال موثر است.

روی خط خبر

صادرات مرکبات از ساری به روسیه

مدیر جهاد کشاورزی ساری از صادرات ۱۹۰ محموله مرکبات به وزن پنج هزار تن به روسیه خبر داد.

سید اسماعیل علوی در گفت‌و گو با مهر اظهار کرد: تعداد ۱۹۰ محموله مرکبات از شهرستان ساری به کشورهای همسایه صادر شد و بیشترین سهم این محموله صادراتی به کشور روسیه ارسال شده است. وی با بیان اینکه مرکبات و برنج دو محصول مهم اقتصادی و منبع درآمد کشاورزان و محصول تولیدی مازاد بر مصرف داخلی است، تصریح کرد: صرفه‌جویی در زمان، کاهش تلفات محصول و هزینه صادرات مهم‌ترین مزایای استفاده از حمل‌ونقل دریایی برای این محصولات به شمار می‌رود. این مقام مسئول در ادامه افزود: عمده مرکبات در قالب فروش این میوه پاییزی سر درخت و به صورت فروش یکجای باغ است، روشی که کشاورزان صفر تا صد برداشت محصول و بسته‌بندی و حمل‌ونقل را بر عهده خریدار قرار می‌دهند. وی اضافه کرد: با این روش نبض بازار و نحوه عرضه به‌دست دلالان و واسطه‌ها می‌افتاد که از طرفی این افراد به زمان برداشت توجهی ندارند و این روش خرید از اول مهر آغاز می‌شد. علوی گفت: شهرستان ساری دارای بیش از ۲۰ هزار باغات مرکبات است و پشت‌گرمی باغداران به سیاست‌های حمایتی دولتی در کنار گسترش آشنایی باغداران با مدیریت محصولات باغی در انبارداری فنی، مقابله به موقع با آفات و کاهش ضایعات است تا دست افراد سود جو از محل تولید تا بازار مصرف کوتاه شود و این شهرستان ظرفیت تامین و صادرات این محصول را دارا است.

بهره‌برداری از پروژه‌های کردستان

معاون توسعه مدیریت و منابع انسانی استاندار از افتتاح ۳۰ هزار میلیارد تومان پروژه در سفر رئیس‌جمهوری به استان کردستان خبر داد.

عبدالله رشیدی‌پور، در همایش بزرگ استاندارد در سنندج، با اشاره به اهمیت مرزهای مهم استان و نقش آنها در توسعه کردستان اظهار کرد: امروز مدیریت عالی استان بدون فوت وقت در همه زمینه‌ها مشغول فعالیت و تلاش است. وی از اجرای پروژه‌های کلانی به همت دولت در استان خبر داد و افزود: برخی از این پروژه‌ها از سال‌های گذشته رکود مانده بود، اما اکنون با سرعت تمام در حال ساخت است. معاون استاندار کردستان از افتتاح بیش از ۳۰ هزار میلیارد تومان پروژه در سفر ریاست جمهوری به استان خبرداد و گفت: افتتاح راه آهن سنندج مهم‌ترین پروژه استان در سفر ریاست جمهوری محسوب می‌شود، چراکه نقش مهمی در توسعه راه‌های استان دارد.

وی، همفکری و همدلی مسئولان استان را در همه زمینه‌ها مهم دانست و ادامه داد: امروز به واسطه همکاری مسئولان در حوزه‌های مختلفی از جمله مسکن ملی در رتبه‌های برتر کشور هستیم.

رشیدی‌پور، تجمع‌ها و برگزاری جشنواره‌های مهم فرهنگی در استان را نشان از قدرشناس بودن مردم استان ذکر کرد و ادامه داد: تلاش مسئولان ارشد استان معرفی چهره جدیدی از کردستان به همگان است.

وی در ادامه با اشاره به اهمیت استاندارد در توسعه تولیدات استان عنوان کرد: نداشتن استاندارد در برخی محصولات صادراتی استان، خسارت‌های زیادی را در مرز ایجاد می‌کرد اما امروز به واسطه استاندارد بسیاری از این مشکلات حل و توسعه صادرات استان را موجب شده است.

تحقیق و توسعه، زمینه‌ساز ارتقای بخش معدن و صنایع معدنی

رئیس هیات عامل ایمیدرو در جریان بازدید از بخش‌های مختلف مرکز با اشاره به اهمیت مراکز تحقیقاتی؛ نقش تحقیق و توسعه را در حل مسائل و ارتقای بخش معدن و صنایع معدنی حیاتی و قابل‌توجه دانست. محمدرضا موثقی‌نیا، معاون وزیر صنعت معدن و تجارت در بازدیدی که به همراه خدایار کریم نژاد، مدیر عامل ایمپاسکو و معاونان ایمیدرو از بخش‌های آموزشی و آزمایشگاهی مرکز تحقیقات مواد معدنی ایران - یزد داشت، اعلام کرد: برنامه‌ریزی مناسب و دقیق به جهت استفاده از ابزارها در راستای دستیابی به دانش جدید و کمک به ارتقای بخش معدن و صنایع معدنی در اولویت های مراکز تحقیقاتی معدنی قرار گیرد. رئیس هیات عامل ایمیدرو در جریان بازدید از بخش‌های مختلف مرکز با اشاره به اهمیت مراکز تحقیقاتی؛ نقش تحقیق و توسعه را در حل مسائل و ارتقای بخش معدن و صنایع معدنی حیاتی و قابل توجه دانست.

از سوی دیگر، محمد رضا علمدار، مدیر مرکز تحقیقات مواد معدنی ایران یزد نیز اظهار داشت: طرح جامع توسعه مرکز تحقیقات مواد معدنی ایران یزد با محوریت تشکیل پردیس علم و فناوری معدن توسط شرکت مشاور و کارشناسان مرکز در حال تدوین است که اجرای آن می تواند به رشد و توسعه فعالیت های آزمایشگاهی،آموزشی و پژوهشی در جهت پوشش نیازمندی‌های معادن و صنایع معدنی کشور کمک کند.

گره‌گشایی از مشکلات ۴۶ بنگاه اقتصادی در فارس

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت فارس از حل مشکلات ۴۶ بنگاه اقتصادی و مجموعه تولیدی در سطح این استان در نشست کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید و احیا و فعال‌سازی واحدهای راکد خبر داد. به گزارش خبرنگار صمت از استان فارس، حمیدرضا ایزدی، در پانصد و چهل وهفتمین نشست کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید و کارگروه احیا و فعال‌سازی واحدهای راکد استان گفت: مشکلات ۴۶ بنگاه اقتصادی و مجموعه تولیدی در محل سالن جلسات شهید قاضی استانداری فارس با حضور اعضا کارگروه و روسای بانک‌های عامل مورد بحث، بررسی و تبادل نظر و کار کارشناسی قرار گرفت و ضمن تصویب مصوبات لازم برای رفع این مشکلات به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ شد. مدیرکل صنعت، معدن و تجارت فارس با تاکید بر اینکه برای بررسی و رفع مشکل بنگاه‌های اقتصادی همیشه آمادگی داریم، افزود: تولید تجهیزات نفت، گاز و پتروشیمی، دستکش طبی، ظروف یک‌بار مصرف، البسه بیمارستانی و... از جمله تولیدات بنگاه‌های اقتصادی و واحدهای تولیدی بود که مشکلات و موارد در خصوص تعیین تکلیف بدهی، مطالبات دولتی، بررسی امکان پرداخت تسهیلات، مصوبات گذشته و... در این کارگروه بررسی و تصمیمات لازم برای رفع مشکلات این واحدها تصویب شد. دبیر کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید فارس تصریح کرد: علاوه بر تشکیل منظم و مستمر کمیته تخصصی ذیل کارگروه جلسات بررسی مشکلات بنگاه‌های اقتصادی در کارگروه رفع موانع تولید استان به صورت هفتگی برای شناسایی و احصاء مشکلات واحدهای تولیدی و حل معضلات آنان برگزار و مصوبات لازم تصویب و به دستگاه‌های ذی‌ربط ابلاغ می‌شود. وی با تاکید بر اینکه بر اساس ماده ۶۱ قانون تولید تمامی مصوبات کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید اجرایی هستند، افزود: اصلاح و بهبود فضای کسب و کار گام مهمی برای جهش تولید است لذا امیدواریم با طرح و رسیدگی کارشناسی به مشکلات واحدهای تولیدی و صنعتی استان در کارگروه تسهیل و جلسات اقتصادی بتوان گام‌های مؤثری در حوزه مهارتورم، رشد تولید، تثبیت و ایجاد اشتغال و توسعه صادرات برداشت.



آغاز نهضت مهارت آموزی در گام دوم انقلاب

زینب زارع: اختتامیه بیست و یکمین مسابقات ملی مهارت در رشته صافکاری و نقاشی خودرو به میزبانی اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان یزد و مجموعه حرفه‌ای و تخصصی پنجه طلای ایران برگزار و برگزیده‌های این مسابقات، کارشناسان و داوران معرفی و تقدیر شدند.

به گزارش خبرنگار صمت از استان یزد اختتامیه بیست و یکمین مسابقات ملی مهارت در رشته صافکاری و نقاشی خودرو با حضور مجید حق‌جو، مدیرکل آموزش فنی و حرفه‌ای استان یزد و امیر مرجانی، مدیر کارخانه تکنوصاف، نخستین و تنها تولیدکننده ادوات صافکاری و دستگاه pdr خودرو در ایران و نماینده مجموعه حرفه‌ای و تخصصی پنجه طلای ایران برگزار و برگزیده‌های این مسابقات، کارشناسان و داوران معرفی و تقدیر شدند. به نقل از روابط عمومی اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان یزد، حق‌جو در این مراسم از زحمات پرسنل، حمایت مالی و تخصصی مجموعه پنجه طلای ایران و محمد مرجانی، مدیر این مجموعه قدردانی کرد و افزود: امیدواریم با وجود ظرفیت منحصر به فرد مجموعه پنجه طلای ایران، بتوانیم به طور دائمی میزبان مسابقات ملی مهارت رشته صافکاری و نقاشی خودرو در یزد باشیم.



وی در ادامه تصریح کرد: توسعه و ترویج فرهنگ مهارت‌آموزی و هر فرد یک مهارت از اهداف مسابقات ملی مهارت است.

حق‌جو با تصریح بر اینکه نهضت مهارت آموزی در گام دوم انقلاب آغاز شده است، تصریح کرد: استان‌های مختلف در برگزاری مسابقات ملی مهارت در کشور به رقابت می‌پردازند و برگزیدگان الگویی برای ترویج اهمیت مهارت آموزی در کشور هستند.

وی با تاکید بر اینکه کشور ما به جوانان و نوجوانان فعال و ماهر نیاز دارد، عنوان کرد: بر همین اساس یک بخش خصوصی با تمام انرژی این رویداد ملی را رقم زد که به الگویی مناسب برای سایر برنامه‌ها تبدیل شد. حق جو بیان کرد: فنی و حرفه‌ای قدردان مجموعه پنجه طلای ایران است و اقدام مجموعه پنجه طلای ایران را فراموش نخواهد کرد و در تاریخ ماندگار خواهد شد.

وی با تصریح بر اینکه طبق اعلام مجمع جهانی اقتصاد ۸۳ میلیون شغل طی ۴ سال آینده حذف خواهد شد، گفت: در آینده نزدیک شغل‌هایی مبتنی بر فناوری‌های نوین جایگزین مشاغل سنتی خواهد شد و این مهم توجه ویژه به مهارت‌های جدید را می‌طلبد. بر همین اساس اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان یزد، دفتر فناوری و نوآوری را در مرکز شماره یک فنی و حرفه‌ای یزد راه‌اندازی کرد.

حق‌جو افزود: مرکز دانش‌بنیان مجموعه پنجه طلای ایران در حال فعالیت است تا با دنیا رقابت کند.

گفتنی است، سن شرکت‌کنندگان مسابقات ملی مهارت کمتر از ۲۲ سال است که در این مسابقات کوچک‌ترین شرکت‌کننده ۱۳ سال سن داشت و تنها بانوی شرکت‌کننده در رشته نقاشی خودرو، برگزیده شد.

سه‌شنبه
۲ آبان ۱۴۰۲- ۸ ربیع‌الثانی ۱۴۴۵ - ۲۴ اکتبر ۲۰۲۳- شماره ۲۴۳۱-پیاپی ۳۷۴۹

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: صمیم

www.smtnews.ir
telegram.me/smtnews
info@smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز



بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

ردپای مجسمه‌ها در زندگی شهری

بابک بهاری- منتقد عکس:

مجسمه و سیر تاریخی‌اش در جهان هنر از جایگاه والایی برخوردار است. مجسمه نسبت به سایر هنرهای تجسمی دیگر به ویژه نقاشی از ویژگی شئیت و لمس با دست و دیدن برخوردار است که لمس شدن مترادف با بودن است. ردپای مجسمه‌های شهری و عمومی چه در اماکن مذهبی، کاخ‌ها، مراکز سیاسی (مجالس قانون‌گذاری، شهرداری‌ها و...) و چه در موزه‌ها و سر در ساختمان‌ها تا میدان‌ها و... همه جا از این دست ساخته بشر اثری هست. حتی شهرها و کشورهایی با مجسمه‌ها و سازه‌های این‌چنینی (پاریس و فرانسه، نیویورک و امریکا و...) شناخته می‌شوند و این ساخته‌ها شناسنامه آن سرزمین و دیار هستند. اینکه افسانه‌ها مجسمه شدند یا مجسمه‌ها افسانه یا واقعیت‌ها افسانه شدند و سپس مجسمه (علی و نینو در گرجستان و...) و آنگاه یادگاری شدند در میادین شهرها مهم نیست، مهم: هست، هست است.



عکاس: شهریار صدیقی

کادر عمودی، سیاه و سفید، نما رو به بالا، بخشی از آسمانخراش (برج خلیفه دوبی)، بخشی از دست مجسمه با فیگور پیروزی.

حرکت چشمی رو به بالا نخستین نکته دیداری و حسی اثر است که با دو عامل درونی دیگر اثر تشدید شده است، جهت انگشتان از ساعد دست مجسمه (خصوصا آستین با خطوط عمودی) به نوک انگشتان و در ادامه تا نوک ساختمان که سرانجام در آسمان خاکستری رها می‌شود.

گام پیشتازانه فرم و سپس در پی آمدش رقم خوردن محتوا بیننده را درگیر و در صحنه نگه می‌دارد که به‌خاطر نقش اندازه دست قدرت اصلی و چشمگیر تصویر است. حذف رنگ به یکدست کردن مجسمه و ساختمان پشت سر هم به‌وجود آورنده تقدم و تاخر دیداری شده است (نخست دست و سپس ساختمان پشت‌سر)، تیره‌گی بیشتر دست توجه ما را به مرکز تصویر (کف دست) معطوف کرده که بسیار تکنیکال اجرا و موثر واقع شده است. فرم در اثر به‌صورت خط‌های پراکنده تحرک قابل قبولی را به‌وجود آورده است. جایگزینی دست به‌عنوان نماد و تبدیل به انسان و یادآور چرخه مرغ و تخم‌مرغ که از بازی‌های دلپذیر فلسفی است. در پس‌زمینه مجسمه‌ها و سایر دست سازه‌ها که تقلید افلاطونی و برآیند به شمار می‌آیند از دیگر ویژه گی‌های عکس است که با ساخته دیگری از بشر توام شده است و عکس بازتاب پیروزمندانه انسان بر طبیعت و نمایشی از هنر انسان که همه آن توسط دست گرانقدر شکل گرفته است. در نهایت عکس نشان داده است که یک دست چه صدای بلندی دارد!



عکاس: منیره قبادی نژاد

رنگی، افقی، مستند خیابانی، یک بنر پلاستیکی (با توضیح مبنی بر جابه‌جایی عطاری)، کیسه پلاستیکی از میوه، دیواره و درب مشبک آهنین (پارک یا مکان اداری و...)، زنی ایستاده و به سمت ما می‌نگرد، ماشین سفید رنگ پشت سر زن، بخشی از لباس و بدن مردی در جلوی تصویر، لاستیک ماشین و چند گلدان پشت دیوار مشبک، مجسمه نیمتنه فردوسی، شیشه‌ای در کنار مجسمه و زنجیری فلزی به گردن مجسمه. فردوسی و...، این نوشتار با توجه به هجمه سنگین حضور نماد شخصیتی چون فردوسی عکس را به‌لحاظ القای بار معنایی و مفهومی‌اش جلوتر از فرم جلوتر برده و نوشتن را درباره آن سخت کرده است. نماد شخصیت صحنه (مجسمه فردوسی) با زنجیری به گردنش تمامی صحنه را به سیطره خود در آورده است. فاصله مجسمه و زن و سوی نگاه هر دو به سمت بیننده بنوعی خطوط نامرئی هستند که در یک نقطه بیرون از تصویر در ذهن بیننده با هم برخورد می کنند. در حقیقت مثلث دیداری هست که در بیرون کادر تشکیل می‌شود. توازن وزنی نیز با حضور زن برقرار شده است هر چند نقطه اتکای تصویر در جلوی صحنه است که بخاطر رنگ مجسمه (طلایی) در برابر وزن سنگینتر لباس خانم (رنگ سیاه) این برابری حفظ شده است. حضور اشیا و خرده چیزها و دیوار مشبک آهنی در پشت و پهلوی مجسمه و سادگی اشکال و ملایمت رنگ‌های پیاده روی جلوی مجسمه علت فرمی نیرومندیست که نگاه را متوجه ایده عکس می کند. کارکرد رنگ (بستن مثلث رنگی، رنگ زرد بنر، رنگ طلایی مجسمه، رنگ قرمز چراغ عقب اتومبیل) با توجه به کم بودن‌شان از نکات فرمیک کارکردگرای اثر است. باری در باره نقش زنجیر آنهم در گردن مجسمه‌ای چنین شخصیتی ترکیب پیچیده و دوگانه‌ای را رقم می‌زند از افکندن رشته‌ای دوست تا زنجیر زلف و در نهایت، غل و بند بر هم شکستن، اتفاقات ذهنی است که همه احضار می‌شوند و با توجه به وضعیت ذهنی ما معناگذاری می‌شود. حال زنجیر سخن را بگسلیم و اجازه دهیم پرنده از زنجیر رها شده فکر به آسمان تخیل فرو شود و سپس به خانه باز گردد.

عکاس: جانا مهربان

کادر افقی، سیاه و سفید، یک دکل انتقال برق و سیم هایش، زمینه خاکستری آسمان و زمین پوشیده از آب.

عکسی مفهومی و مینیمال از دست ساخته‌ای متکی بر فرم و نمایشی از قدرت خط و شکل‌های هندسی در فضای برهوت و تک افتادگی‌اش که دعوتیست تا مفاهیم را جست‌وجو و کشف کنیم. برق، روشنایی، این موتور جامعه برای تولید و اهمیتش که این دکل نمودی از آن است مجسمه مسجل و مسلمی است که در همه جاها به راحتی می‌تون آن را دید. اما وقتی اینگونه تنها و یکه و تقریبا پرت می‌بینیمش بیشتر متوجه جایگاه و مفهوم خودش می‌شویم. شکل بصری دکل و همانندی تقریبی‌اش به اندام انسان هم شکل را پیش می کشد و هم محتوا را. کادر افقی و کابل‌های چپ و راست به‌وجود آورنده دوری و نزدیکی دکل (با کمک موج آب‌های روی زمین)، ریتم و هارمونی اشکال هندسی به‌وسیله خطوط، تخت بودن خود سازه و در عین حال عمق و بعد داشتن کل تصویر، مرکز گرایی سوژه (تاکید بر اهمیت کارکتر و سوژه اصلی)، تقسیم بندی فضاهای یک‌سوم و دوسوم و حضور خط افق مناسب و حذف رنگ عامدانه برای تاکید بر فضای یکدست و ارائه بیانیه مفهومی که منجر به درگیری حس و ذهن بیننده با اثر می‌شود نشانه حضور و تاثیر هنرمند است.



دکل یک نمود و نشانه صنعتی و یک شمایل انسانی است که با کادربندی متناسب به سوژه دوگانه انسان و دست ساخته‌اش دست یافته است. دست‌های یاری دهنده و فریادهای دیگر خواه کشیده به هر سو و استواری ایستادن بر جای خویش و برقرار گری ارتباطی که اگر قطع شود!؟ تمام نکاتیست که توأمان در ذهن پیدا و ناپیدا می‌شوند. باری این دکل نماد انسانی تنها اما مرتبط با جهان اطراف است که اهمیت انسان به مثابه فرد را یادآوری می کند. استقلال در عین وابستگی به دیگران.

عکاس: محمودرضا شهبازیان

منتقد: جوادپورسعید



عکس سیاه و سفید، کادر عمودی، زنی در حال نماز کنار یک ستون سنگی (بازمانده کاخ ها)، بخشی از محوطه آپادانا و فضای اطراف. نخستین نکته‌ای که توجه بیننده را جلب می‌کند استفاده از فن «تضاد» توسط عکاس است که خانمی معتقد به دین اسلام را در کنار بقایای یکی از ستون‌های کاخ شاهان ایران و در حال نماز خواندن، نشان می‌دهد. این ستون نشانه‌ای از دورانی است که ایران، به عنوان یک قدرت برتر، در اوج شکوفایی بر بخش‌های بزرگی از آسیا حکومت می‌کرده است. در اواخر سلسله ساسانیان با تشدید اختلاف طبقاتی بین مردم و ثروتمندان از طرفی و دخالت پیشوایان دین زرتشت در امور سیاست، باعث ناتوانی شاهان در اداره امورکشور شد. مسلمانان عرب توانستند از این موقعیت استفاده کرده و با اطلاع از اوضاع داخلی ایران توسط ایرانیان تازه مسلمان شده، ایران را با جنگ به تصرف خود در آورند و دین اسلام را جایگزین دین زرتشت کنند.

در اینجا شاهد نشانه‌ای از معماری و فرهنگ ایران در کنار نشانه‌ای از فرهنگ اسلام هستیم. عکاس با انتخاب زاویه‌ای درست، فرد نمازگزار را با ستونی که نشانه‌ای از ایران باستان است، ارتباط داده و این پیام را به همراه دارد که فرهنگ اسلام طی حدود هزارو ۵۰۰ سال با فرهنگ ایرانی ترکیب شده و در نتیجه فرهنگی ایرانی-اسلامی را شکل داده است، درست همانند عید نوروز که در سفره هفت سین که مربوط به ایران باستان است، کتاب قرآن قرار می‌دهند. کادر عمودی متناسب با ستون عمودی انتخاب شده و حذف رنگ باعث شده بیننده بهتر بر موضوع تمرکز کرده و پیام تلفیق فرهنگ‌ها را درک کند.

جهان سر به سر عبرت و حکمت است

باری ۴ عکس از سازه و دست‌ساخته‌های بشری با تمامی افتراقات‌شان در تعلق‌شان به انسان، محل اعتنا و مورد توجه بودن‌شان مشترک هستند، از زنده کردن تاریخ گذشته تا تلخی روزگاران حال و از پیروزی انسان به‌واسطه تفکر تا.... می‌توان نوشت و نوشت اما: تو رفتی و گیتی بماند دراز/ کسی آشکارا نداند ز راز.

سینما

تا پایان دولت، تعداد سینماها ۲ برابر می‌شود



وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با بیان اینکه بنای دولت تقویت سینما است، گفت: در هفته‌های اخیر ۲۲۷ سالن سینما توسط سازمان سینمایی در شهرستان چارویماق به بهره برداری رسید و تا پایان دولت تعداد سینماها را دوبرابر خواهیم کرد.

به گزارش ایرنا، محمدمهدی اسماعیلی در آیین افتتاحیه «رونمایی از زیرساخت‌های نوین سینمای ایران» در سینما فرهنگ تهران برگزار شد، ضمن تسلیت برای درگذشت «داریوش مهرجویی» و «آتیلا پسیانی»، بیان کرد: هدف‌مان در این دولت عدالت فرهنگی است.

وی افزود: تمام تلاش‌مان را کرده‌ایم که امکان بهره‌مندی از سینما را برای همه مردم فراهم کنیم، حوزه سینما پر جاذبه‌ترین هنر است، هرچند که برخی با ظهور رسانه‌ها پایان کار سالن سینما را اعلام کردند، اما در کشورمان هنوز هم تماشای فیلم در سالن‌های سینما معنا پیدا می‌کند. در دو سال گذشته ساخت سالن سینما پیشرفت خوبی داشته؛ هرچند هنوز با استاندارد جهانی فاصله داریم. در کشور چین ۸۳ هزار و کشور ترکیه ۶ هزار و کشور فیلیپین ۱۰۰هزار سالن سینما وجود دارد.

اسماعیلی با بیان اینکه صنعت سینما باید تقویت شود، ادامه داد: البته که آمار فروش سینما در بهترین حالت خود قرار دارد، گفتن این نکته لازم است که باید در برخی از موارد بهتر عمل کنیم. مخاطب این روزها سینما را تنها محلی برای نمایش فیلم نمی‌داند؛ این مکان محلی فرهنگی، اجتماعی و محلی برای بروز احساسات و عواطف مردم است.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: ظرفیت سینمای ایران جای رشد بیشتری دارد، برنامه ما رونق حوزه فرهنگ و هنر است. شرایط باید طوری باشد که عوامل فنی و حرفه ای و سینمادااران از وضعیت اقتصادی راضی باشند و برنامه داریم این وضعیت را تقویت کنیم و برای این موضوع با فناوری‌های نو این عرصه را پیش می‌بریم.

اسماعیلی افزود: عزم جدی ما در دولت بر این است که بتوانیم این هنر فاخر و مردمی را گسترش دهیم و امکان بروز استعدادهای نو و کشف ظرفیت‌های تازه را پدید آوریم.

خبرخوش برای سینماهای شهرستان‌ها



سخنگو و دبیر انجمن سینمادااران گفت: دسترسی سینماها به فضای ابری برای نمایش فیلم، بیشترین کمک را در حق سینماها به ویژه سینماهای شهرستان‌ها می‌کند و به‌نفع تهیه‌کنندگان، پخش‌کنندگان و سینمادااران و در نهایت مخاطب است.

محمدرضا صابری، در گفت‌وگو با ایرنا درباره اقدام سینماشهر مبنی بر راه‌اندازی فضای ابری برای اکران فیلم‌ها گفت: ما باید هر روز به سمت توسعه برویم و به‌روز شویم. این از هر حیث به‌نفع تهیه‌کننده، پخش‌کننده و سینمادااران و در نهایت مخاطب است.

وی درباره فراهم کردن دسترسی سینماها از طریق اینترانت و فضای ابری به فیلم‌های سینمایی توسط موسسه سینماشهر و کمک به سینمادااران گفت: پیش از این سینمادااران با مشکلات زیادی دست و پنجه نرم می‌کردند، این اقدام سینماشهر بیشترین کمک را در حق سینماها به ویژه سینماهای شهرستان‌ها می‌کنند و کار پخش فیلم به شدت آسان می‌شود.

صابری با اشاره به برطرف شدن دغدغه پخش‌کنندگان فیلم، ادامه داد: با این اقدام در اکران همزمان، نه سینمادار و نه پخش‌کننده دغدغه ندارند و تهیه‌کنندگان اطمینان خاطر دارند که فیلم‌شان در اسرع وقت نمایش داده می‌شود. در این سیستم مشکلات جابجایی‌ها و دغدغه دیر رسیدن فیلم با چند روز تاخیر از بین رفت و به‌شدت به‌نفع پخش‌کننده فیلم شد.

وی درباره برگزاری اولین همایش سینمادااران سراسر کشور گفت: طبق سیاست‌های جدید سازمان سینمایی مبنی بر عدالت فرهنگی که توسط سینماشهر در حال اجرا است. به علاوه هاشم میرزاخانی، مدیرعامل موسسه سینماشهر کار شاخصی انجام داد و این همایش را برای اولین بار بعد از انقلاب برگزار کرد.

سخنگوی انجمن سینمادااران درباره اطلس سینمای ایران و تاثیر آن در توسعه سینماهای کشور گفت: اطلس سینمای ایران اتفاق ویژه و بسیار خوبی است؛ با راه‌اندازی اطلس سینمای ایران در سایت موسسه سینماشهر، اطلاعات جامع و به‌روز شده سینماهای کشور قابل دسترسی است.

با این کار، هم شأن سینماها و هم احترام به مخاطب بالا می‌رود. سینمادارها از امکانات سینماهای دیگر مطلع می‌شوند. از طرفی، خود سینمادارها و پخش‌کنندگان نیز باید اطلاعات به‌روز سینماها را داشته باشند تا بدانند کدام سینما چه سیستم نمایشی و چه دستگاه‌هایی دارد. سینماکارت و کمک آن به افزایش مخاطبان سینما نکته دیگری بود که صابری درباره آن گفت: سینماکارت پیش از این برای اولین بار توسط موسسه سینماشهر و سازمان سینمایی در جشنواره فیلم فجر مورد توجه قرار گرفت و طیف جدیدی به مخاطبان سینما اضافه شد. این طرح توسط سینماشهر در حال توسعه و قرار است ارگان‌ها و سازمان‌ها را نیز پوشش دهد.

وی همچنین درباره سیستم یکپارچه تبلیغات سینمایی بیان کرد: یکی دیگر از اقدامات بسیار ویژه‌ای که موسسه سینماشهر انجام می‌دهد، طرح تبلیغات پیش از اکران است که به سینماهای ضعیف‌تر در فروش کمک می‌کند. اولین بار است که همه سینماهای کشور که عضو انجمن سینمادااران هستند، از این تبلیغات بهره می‌برند.

دبیر انجمن سینمادااران افزود: قراردادی بین انجمن سینمادااران و سینماشهر منعقد شده است که همه سینماها مشمول این تبلیغات می‌شوند و از آن بهره می‌برند. اتفاق بهتری که این طرح رقم می‌زند، مسئله رقابت میان سینماهاست که این از لحاظ اقتصادی می‌تواند به سینماها کمک کند.